

*Հավելված
Երևան քաղաքի ավագանու
2018 թվականի դեկտեմբերի 25-ի N 46-Ս որոշման*

Երևանի զարգացման 2019 թվականի ծրագիր

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ.....	1
ՆԱԽԱԲԱՆ	2
ԵՐԵՎԱՆԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ 2019 ԹՎԱԿԱՆԻ ԳԵՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	4
ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ.....	6
ԱՐՏԱՔԻՆ ԶԵՎԱՎՈՐՈՒՄ ԵՎ ԳՈՎԱԶԴ	12
ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒՄ	15
ԱՌԵՎՏՈՒՐ ԵՎ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ	15
ԿՈՄՈՒՆԱԼ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ.....	22
ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ	27
ՀԱՆՐԱԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ.....	31
ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ.....	36
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ	40
ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆ.....	42
ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱ ԵՎ ՍՊՈՐՏ	47
ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ՏԱՐՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ	49
ԵՐԵՒԱՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏ.....	50
ՄՇԱԿՈՒՅԹ	51
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ.....	59
ԶԲՈՍՍՇՐՋՈՒԹՅՈՒՆ	62
ԽԵԼԱՅԻ ԵՐԵՎԱՆ	65
ԱԶԱՓՆՅԱԿ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ	67
ԱՎԱՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ	69
ԱՐԱԲԿԻՐ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ	71
ԴԱՎԹԱՇԵՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ.....	74
ԷՐԵԲՈՒՆԻ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ.....	76
ԿԵՆՏՐՈՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ	79
ՄԱԼԱԹԻԱ-ՍԵԲԱՍՏԻԱ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ	81
ՆՈՐ ՆՈՐՔ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ.....	84
ՆՈՐՔ-ՄԱՐԱՇ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ	87
ՆՈՒԲԱՐԱՇԵՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ.....	89
ՇԵՆԳԱՎԻԹ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ	92
ՔԱՆԱՔԵՌ-ԶԵՅԹՈՒՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ.....	95

Ն Ա Խ Ա Բ Ա Ն

Երևանի վարչական սահմանները սահմանված են «Հայաստանի Հանրապետության վարչատարածքային բաժանման մասին» ՀՀ օրենքով: Երևան քաղաքը բաժանված է 12 վարչական շրջանների (Աջափնյակ, Ավան, Արաբկիր, Դավթաշեն, Էրեբունի, Կենտրոն, Մալաթիա-Սեբաստիա, Նոր Նորք, Նորք-Մարաշ, Նուբարաշեն, Շենգավիթ, Քանաքեռ-Զեյթուն):

Երևանում տեղական ինքնակառավարումը հիմնվում է «Տեղական ինքնակառավարման մասին» և «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքներով սահմանված սկզբունքների վրա՝ ապահովելով Երևանի բոլոր վարչական շրջանների համաչափ և կայուն զարգացումը:

Երևանի տարածքը կազմում է 223 քառ.կմ, բնակչությունը՝ 1077.6 հազ. մարդ, որը կազմում է հանրապետության բնակչության ավելի քան 35%-ը:

Երևանում են կենտրոնացված Հայաստանի Հանրապետության կարևորագույն պետական կառավարման մարմինները, միջազգային, հասարակական և այլ կազմակերպությունների, տարբեր միությունների, հիմնադրամների, հանձնաժողովների, դատաիրավական մարմինների, զանգվածային լրատվության միջոցների գերակշիռ մասը: Երևանում են գործում հայաստանյան բուհերի գերակշիռ մասը:

Քաղաքը հարուստ է բազմաթիվ և բազմաժանր հուշարձաններով, եկեղեցիներով, հնավայրերով: Երևանում է գտնվում Մատենադարանը, բազմաթիվ գիտական հաստատություններ, տասնյակ թատրոններ, թանգարաններ և համերգասրահներ:

2018թ. միջազգային «Տիտչ Ռեյթինգս» հեղինակավոր գործակալությունը վերահաստատել է Երևան քաղաքի վարկանիշը B+ (դրական կանխատեսմամբ) անվանակարգում:

Երևանը հանրապետության ամենախոշոր տնտեսական կենտրոնն է: Բազմաճյուղ արդյունաբերության հիմնական ուղղությունը մշակող արդյունաբերությունն է: Երևանի արդյունաբերության հիմնական ճյուղերն են սննդամթերքի, ներառյալ խմիչքների, արտադրությունը, քիմիական և մետաղագործական արդյունաբերությունը: Երևանն առաջատար դիրքերում է նաև շինարարության և առևտրի ու ծառայությունների ոլորտներում: Արագ զարգացում է ապրում տեղեկատվական նորագույն տեխնոլոգիաների ոլորտը:

Երևանին են բաժին ընկնում հանրապետության արդյունաբերության ընդհանուր ծավալի 40.8%-ը, շինարարության՝ 61.0%-ը, մանրածախ առևտրի՝ 74.0%-ը, ծառայությունների՝ 82.2%-ը, շահագործման հանձնված բնակելի շենքերի ընդհանուր մակերեսի՝ 85.4%-ը:

Երևան քաղաքում գործում է երկաթուղային կայարան և երկու օդանավակայան, որոնք ապահովում են կապն արտաքին աշխարհի հետ: Երևանում է գործում նաև Հայաստանի Հանրապետության միակ մետրոպոլիտենը:

Երևանը համագործակցում է արտերկրի ավելի քան 50 քաղաքների հետ և անդամակցում է միջազգային 8 կազմակերպությունների:

Երևանի զարգացման 2019 թվականի ծրագրի նպատակն է Երևան քաղաքի կայուն և համաչափ զարգացման ապահովումը՝ հաշվի առնելով բնակչության կենսական շահերը և բարեկեցությունը, մարդկային զարգացումը՝ որպես հետևանք երաշխավորելով երևանցիների կյանքի որակի էական բարելավումը:

Ծրագիրը բովանդակում է քաղաքային տնտեսության ոլորտների ներկա վիճակը, հիմնախնդիրները և զարգացման հիմնական ուղղությունները: Ծրագրում օգտագործված վիճակագրական տվյալները վերցված են Ազգային վիճակագրական ծառայության հրապարակած նյութերից:

ԵՐԵՎԱՆԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ 2019 ԹՎԱԿԱՆԻ ԳԵՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Երևան քաղաքում կայուն զարգացման ապահովում՝ կառավարման արդյունավետության բարձրացման, քաղաքապետարանի գործունեության թափանցիկության և բնակչությանը լիարժեք հաշվետու լինելու միջոցով:
2. Մարդու իրավունքների, հանրային տարածքների, շրջակա միջավայրի և պատմամշակութային ժառանգության պաշտպանության գերակա սկզբունքներով որոշումների կայացում:
3. Քաղաքի մասնակցային կառավարման մշակույթի ձևավորում՝ բնակչությանը մասնակից դարձնելով հանրային նշանակություն ունեցող և բնակչությանը հուզող որոշումների կայացմանը՝ հարցումների, քննարկումների և տեղական հանրաքվեների միջոցով:
4. Քաղաքի կառավարման ներառականության ապահովում:
5. Իրավահավասար ու ներդաշնակ համակեցության մշակույթի հանրահռչակում և ձևավորում:
6. Անվտանգ, առողջ և հարմարավետ ապրելու և գործելու կենսամիջավայրի ստեղծում:
7. Կոշտ թափոնների կառավարման ժամանակակից համակարգի ստեղծման, այդ թվում՝ աղբահանության կազմակերպման և կարգավորման, նոր աղբավայրի և աղբի վերամշակման գործարանի ստեղծման մեկնարկի ապահովում:
8. Երևան քաղաքի հասարակական տրանսպորտի համակարգի ամբողջական արդիականացման մեկնարկի ապահովում:
9. Բազմաբնակարան շենքերի կառավարման մարմինների և բնակիչների միջև համագործակցային կապի ամրապնդում:
10. Բազմաբնակարան շենքերի կառավարման մարմինների նկատմամբ վստահության բարձրացում և գործունեության թափանցիկության ապահովում:
11. Երիտասարդական և սպորտային ծրագրերի միջոցով երիտասարդների շրջանում առողջ ապրելակերպի գաղափարի խթանում:
12. Զբոսաշրջության ենթակառուցվածքների զարգացման խթանում, Երևանի զբոսաշրջային ինքնության ստեղծում:
13. Շրջակա միջավայրի պահպանում և վերականգնում:
14. Բազմաբնակարան շենքերի վերելակների հիմնախնդրի լուծում:
15. Երևանի քաղաքապետարանի ենթակայության առողջապահական հիմնարկների սպասարկման որակի բարելավման մեխանիզմների ներդրում:
16. Նախադպրոցական հաստատությունների և դպրոցների մատչելիության և ներառականության հնարավորությունների ապահովում:
17. Երևան քաղաքում կրթական համակարգի որակի բարելավմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում:
18. Մշակույթի ոլորտի ենթակառուցվածքների զարգացում, մշակույթի բոլոր ճյուղերում մշակութային ծառայություններից օգտվելու ներառականության ապահովում:
19. «Խելացի քաղաք» ծրագրի ներդրում, կառավարման օպտիմալացում և ծառայությունների որակի բարելավում:
20. Երևանի և այլ քաղաքների միջև գործնական կապերի հաստատում ու պահպանում: Երևանի՝ տարբեր միջազգային ծրագրերին և միություններին մասնակցության ապահովում:

21. Երևանի կենտրոնի բեռնաթափման և քաղաքը շրջանցող ճանապարհների ճանապարհաշինարարական լայնածավալ ծրագրերի շարունակականության ապահովում:
22. Փողոցային լուսավորության համակարգի արդիականացում, էներգախնայող համակարգերի ներդրում, վերգետնյա մալուխային ցանցի ստորգետնյա անցկացում, համակարգի անվտանգության և հուսալիության աստիճանի բարձրացում:
23. Շենքերի և բակային տարածքների բարեկարգում և բնակչության անվտանգ տեղաշարժի ապահովում:
24. Բնակելի ֆոնդի վերանորոգում և պահպանում, հարթ և թեք տանիքների, ջրամատակարարման և ջրահեռացման ներքին ցանցի, վթարային պատշգամբների վերանորոգման շարունակականության ապահովում:
25. Հանգստի գոտիների ստեղծում, միջազգային չափանիշներին համապատասխան կանաչապատման աշխատանքների իրականացում:
26. Նոր կառուցապատվող թաղամասերում ենթակառուցվածքների ստեղծման մեկնարկի ապահովում:
27. Գործարարության և ներդրումների համար բարենպաստ միջավայրի ապահովում, համայնքի և գործարար միջավայրի միջև փոխշահավետ համագործակցության խթանում:
28. Նախակրթական, կրթական, մշակութային և սպորտային օբյեկտների հիմնանորոգման աշխատանքների շարունակականության ապահովում:
29. Երեխաների իրավունքների պաշտպանություն և անչափահասների հետ տարվող աշխատանքների բարելավում:
30. Բնակիչների սոցիալական պաշտպանվածության ապահովում և այդ նպատակով հաշմանդամություն ունեցող անձանց, ծնողազուրկ երեխաների, բազմազավակ և անապահով ընտանիքների կենսական ապահովմանն ուղղված սոցիալական ծրագրերի իրագործում:

Ք Ա Ղ Ա Ք Ա Շ Ի Ն Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն Ե Վ Ճ Ա Ր Տ Ա Ր Ա Պ Ե Տ Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն

Երևան քաղաքի քաղաքաշինական զարգացման և միջավայրի բարելավմանն ու կենսական հարմարավետության որակական բարձրացմանն ուղղված ծրագրերն իրականացվում են Երևանի 2005-2020թթ. գլխավոր հատակագծում ամրագրված հիմնական դրույթների համաձայն՝ նպատակ ունենալով արմատավորել Երևան քաղաքի համաչափ տարածական զարգացման առաջնահերթության սկզբունքը:

Ասիական զարգացման բանկի կողմից ֆինանսավորվող Քաղաքային կայուն զարգացման ներդրումային ծրագրի շրջանակում կառուցվող՝ մասնավորապես Դավթաշեն-Աշտարակի խճուղի անընդհատ երթևեկությամբ նոր ճանապարհի միջոցով Դավթաշեն վարչական շրջանը կմիանա Աջափնյակ վարչական շրջանի Երևանի արևմտյան մուտքին՝ Աշտարակի խճուղուն, իսկ Բաբաջանյան-Աշտարակի խճուղի ճանապարհահատվածով Աջափնյակ վարչական շրջանը կկապվի Մալաթիա-Սեբաստիա վարչական շրջանի հետ:

Երևան քաղաքի տրանսպորտային հաղորդակցուղիների, հանգույցների թողունակության բարձրացման, երթևեկության կազմակերպման բարելավման, շրջակա միջավայրի աղտոտվածության նվազեցման, տրանսպորտային հոսքերի անարգել կազմակերպման նկատառումներով ծավալվել են մասնագիտական քննարկումներ տրանսպորտային հանգույցների նախագծային լուծումների շուրջ, մասնավորապես՝

- Արշակունյաց պողոտայի և Գարեգին Նժդեհի փողոցի տրանսպորտային հանգույցի նախագծի 4 տարբերակների վերաբերյալ ներկայացված նախագծի բոլոր տարբերակների հիմքում անխափան երթևեկությունն ու հոսքերի բեռնաթափումն է միաժամանակ ապահովելով հետիոտնի անխոչընդոտ անցուղարձը,
- Արշակունյաց պողոտայի, Ագաթանգեղոսի և Գր.Լուսավորիչի փողոցների հատման մասում խաչմերուկի կարգավորման հնարավոր տարբերակի ընտրություն,
- Արգավանդի խաչմերուկի ճանապարհատրանսպորտային հանգույցի կարգավորման տարբերակների քննարկում:

Էսքիզային նախնական նախագծեր են քննարկվել Արաբկիր, Քանաքեռ-Զեյթուն, Մալաթիա-Սեբաստիա վարչական շրջաններում՝ ՀՀ կառավարության 2017-2018 թվականների որոշումների հիմքով նախատեսված քաղաքաշինական ներդրումային առաջարկությունների հիման վրա՝

- Մոնթե Մելքոնյան փողոցին հարակից 6.5 հա մակերեսով հողամասում՝ «Վերածնունդ» երիտասարդական ավանի կառուցում, բնակարանային ապահովության սոցիալական-ներդրումային ծրագիր, որը իրականացվելու է Երևանի պետական համալսարանի շրջանավարտների միավորում հասարակական կազմակերպության կողմից,
- Երևան քաղաքի Քանաքեռ-Զեյթուն վարչական շրջանում՝ Էմինեսկուի փողոցին կից (Մյասնիկյան պողոտայի և Ռուբինյանց փողոցի միջանկյալ տարածքում) բնակելի-բազմաֆունկցիոնալ համալիրի էսքիզային առաջարկ,
- Երևան քաղաքի Արաբկիր վարչական շրջանում՝ Նիկողայոս Տիգրանյան փողոցին կից բնակելի բազմահարկ կառուցապատմամբ թաղամասի էսքիզային առաջարկ:

«Հին Երևան» պատմաճարտարապետական միջավայրի ստեղծման ուղղությամբ Երևան քաղաքի գլխավոր պողոտայի՝ Աբովյան, Փավստոս Բուզանդի, Եզնիկ Կողբացու և Արամի փողոցներով պարփակված տարածքներում իրականացված շինարարական աշխատանքները շարունակվելու են 2019 թվականին, իսկ մյուս կառուցապատողի կողմից ՀՀ կառավարության որոշմամբ գույքերի օտարման գործընթացի համար մինչև 2018թ. հունիսը սահմանված ժամկետում աշխատանքներն ամբողջությամբ չեն իրականացվել: Ներկայումս

շրջանավում է տարածքը չօտարված գույքերի մասով նոր գերակա հանրային շահ ճանաչելու կամ նախկին որոշման ժամկետը երկարաձգելու որոշման նախագծերը: Համապատասխան որոշման ընդունման պարագայում գույքերի օտարման աշխատանքները կշարունակվեն 2019 թվականի ընթացքում:

Երևանի 33-րդ թաղամասի վերակառուցման ծրագրի շրջանակներում ՀՀ կառավարության 22.03.2018թ. N332-Ն «Երևան քաղաքի 33-րդ թաղամասի նկատմամբ բացառիկ՝ գերակա հանրային շահ ճանաչելու մասին» որոշման կատարումն ապահովող միջոցառումների շրջանակներում թողարկվել են հողամասերի գլխավոր հատակագծեր ծրագիրն իրականացնող կառուցապատողի և նրանից առանձնացման եղանակով ստեղծված ընկերությունների անունով: Սեփականության օբյեկտների նկարագրության արձանագրությունների կազմման գործառույթներ են իրականացվել և առաքվել են գույքի սեփականատերերին: Համաձայնեցվել է թաղամասի կառուցապատման սխեման:

Ընթացքում է ՀՀ կառավարության կողմից ընդունված ներդրումային ծրագիրը բազմաբնակարան շենքի և Մոս Սարգսյանի անվան Համազգային թատրոնի շենքի կառուցման վերաբերյալ: Ներկայումս ծրագրի առաջին փուլով Ամիրյան փողոցի մոտ կառուցվում է բազմաբնակարան շենքը, որի ավարտը նախատեսված է 2019 թվականին: Երկրորդ փուլով Անրի Վերնոյի փողոցի մոտ նախատեսված Մոս Սարգսյանի անվան համազգային թատրոնի նոր մասնաշենքի կառուցման համար տրամադրվել է նախագծման թույլտվություն:

Հիմնախնդիրներ

1. *Հանրային կանաչ տարածքների հաշվին կառուցապատման արդյունքում հանրային շահի ոտնահարում:*
2. *Քաղաքային զարգացման քաղաքաշինական նոր ռազմավարության անհրաժեշտություն:*
3. *Քաղաքաշինական ծրագրերի և դրանց առաջնահերթությունների վերաբերյալ հանրային լայն քննարկումների և հասարակական հարցումների իրականացման անհրաժեշտություն*
4. *Ապօրինի շինարարությունը բացառելու նպատակով անհրաժեշտ խիստ վերահսկողության բացակայություն:*
5. *Հաշմանդամություն ունեցող անձանց տեղաշարժման լիարժեք մատչելիության բացակայություն:*
6. *Քանդման ենթակա 4-րդ կարգի վթարային շենքերում բնակվող ընտանիքների վերաբնակեցման հիմնախնդրի առկայություն:*
7. *Երևանի գլխավոր հատակագծի իրագործմանն ուղղված միջոցառումների իրականացման, այդ թվում՝ ընթացքի ուսումնասիրության, հաշվառման, անհրաժեշտ փոփոխությունների իրականացման, համապատասխան ծրագրերի, գոտիավորման նախագծերի մշակման անհրաժեշտություն:*
8. *Երևանի Փոքր կենտրոնի կառուցապատման կարգավորման համար օրենքով նախատեսվող անհրաժեշտ իրավական և նախագծային փաստաթղթերի մշակման անհրաժեշտություն:*
9. *Կայուն զարգացման «ՌԻՕ+20» զագաթաժողովի որոշումների իրագործմանն ուղղված «Կայուն քաղաքներ», «Կանաչ ճարտարապետություն», «Խելացի քաղաքներ», «Կանաչ քաղաքաշինություն» և «Լանդշաֆտի Եվրոպական Կոնվենցիայի» սկզբունքներից և գաղափարախոսությունից բխող միջոցառումների և աշխատանքների իրականացման անհրաժեշտություն:*

10. Մայրաքաղաքի աղճատված ճարտարապետական կերպար ստացած հատվածների ներդաշնակեցման և շենքերի արտաքին տեսքի վերանայման լուծումների իրականացման անհրաժեշտություն:
11. Քաղաքային նշանակության մայրուղիների պատշաճ որակի ապահովման, ճանապարհափողոցային ցանցի ընդլայնման, ժամանակակից չափանիշներին համապատասխանող ճանապարհների և դրանց երկայնքով արդիականացված ստորգետնյա ենթակառուցվածքների և ժամանակակից էներգախնայող լուսավորության համակարգերի կառուցման անհրաժեշտություն: Մայրաքաղաքի կենտրոնը բեռնաթափող ու շրջանցող ճանապարհների կառուցման, անընդհատ երթևեկություն ապահովելու նպատակով տարբեր մակարդակների վրա տրանսպորտային հանգույցների և նոր ուղեբաժանքների կառուցման, ավտոկայանատեղերի կառուցման և գոյություն ունեցող ճանապարհների ծանրաբեռնվածության թեթևացման խիստ անհրաժեշտություն:
12. Կանաչ տարածքների և զբոսայգիների բարեկարգում և վերականգնում, նոր այգիների և հանգստի գոտիների հիմնման անհրաժեշտություն:
13. Բնակելի թաղամասերի վերակառուցման, զբոսաշրջային ռեսուրսների զարգացման, հանգստի և ժամանցի նոր գոտիների ստեղծման նպատակով քաղաքային տնտեսության զարգացմանն ուղղված քաղաքաշինական ներդրումային ծրագրերի մշակման և իրականացման անհրաժեշտություն:
14. Երևան քաղաքի թաղամասերի և բնակարանային ֆոնդի արդիականացման անհրաժեշտություն:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

1. Նախատեսվում է քայլեր ձեռնարկել բացառելու հանրային կանաչ տարածքների հաշվին կառուցապատումը և դրա արդյունքում հանրային շահի ոտնահարումը:
2. Ապօրինի շինարարությունը բացառելու նպատակով նախատեսվում է իրականացնել խիստ վերահսկողություն՝ նպատակ ունենալով կարգավորել ոլորտում առկա խնդիրները: Հսկողության խստացմանը զուգահեռ անհրաժեշտ է իրականացնել նաև հանրային լայն իրազեկում՝ ապօրինի շինարարության և հողազավթումների իրավական անխուսափելի հետևանքների վերաբերյալ: Կբացառվի ինքնակամ կառույցների օրինականացման գործընթացը՝ նոր կառուցվող ապօրինի կառույցների նկատմամբ:
3. Նախատեսվում է մասնագիտական ու հանրային քննարկումների միջոցով մշակել քաղաքի զարգացման ռազմավարություն (City Development Strategy), որն ուղղված կլինի ենթակառուցվածքների զարգացմանը, բնակչության բոլոր շերտերի կարիքների և կենսական պահանջումների բավարարմանը, քաղաքի կայուն և համաչափ զարգացմանը, տրանսպորտի և քաղաքային այլ ենթակառուցվածքների կարգավորմանը, կնպաստի քաղաքացի-քաղաքապետարան կապի ամրապնդմանն ու քաղաքացիների անմիջական մասնակցությանը քաղաքային կարևոր հիմնախնդիրների վերաբերյալ որոշոշումների կայացմանը և լուծմանը:
4. Նախատեսվում է արևային էներգիայի և էներգախնայող համակարգերի օգտագործմամբ ընդլայնել փողոցների լուսավորման ցանցը: Ծրագրի նպատակն է խթանել Երևան քաղաքում էներգաարդյունավետության և էներգախնայողության մակարդակի բարձրացմանը՝ օգտագործելով էներգիայի ստացման այլընտրանքային աղբյուրներ և ժամանակակից տեխնոլոգիաներ:
5. Երթևեկության բեռնաթափման նպատակով նախատեսվում է կառուցել վերգետնյա և ստորգետնյա ավտոկայանատեղիներ: Վերջին տարիներին մայրաքաղաքում ավտոտրանսպորտային միջոցների քանակի աճը առաջացնում է ժամանակակից բազմաֆունկցիոնալ ավտոկայանատեղերի կառուցման անհրաժեշտություն: Ծրագրի

- նպատակն է լուծել Երևան քաղաքում ավտոմեքենաների կայանման խնդիրը, բեռնաթափել ծանրաբեռնված երթևեկությունը և նպաստել խցանումների նվազմանը:
6. Նախատեսվում է բարեկարգել առկա ստորգետնյա անցումները և ապահովել դրանց անվտանգությունը: Ծրագրի նպատակն է Երևան քաղաքում ապահովել բարեկարգ և միջազգային ստանդարտերին համապատասխան ստորգետնյա անցումների կառուցումը և անվտանգ շահագործումը: Անցումները հարմարեցված կլինեն հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար, կլինեն լուսավորված և անվտանգ:
 7. Նախատեսվում է 4-րդ կարգի վթարային շենքերի բնակիչների համար իրականացնել վերաբնակեցման ծրագիր՝ օգտագործելով սոցիալական բնակարանաշինության ոլորտում համայնք-մասնավոր հատված համագործակցության հնարավորությունները:
 8. Նախատեսվում է Երևանի գլխավոր հատակագծի նախագծի մշակում՝ մինչև 2030 թվականը զարգացման հեռանկարով. 1-ին փուլ՝ Երևանի մինչև 2030թ. քաղաքաշինական զարգացման հիմնական ուղղությունների հստակեցում, Գլխավոր հատակագծի հայեցակարգի մշակում:
 9. Նախատեսվում է Երևան քաղաքի ճանապարհափողոցային ցանցի մինչև 2030թ. զարգացման համալիր սխեմայի մշակում. 1-ին փուլ, Երևանի Գլխավոր հատակագծի իրագործման և ճանապարհատրանսպորտային ցանցի զարգացման ընթացքի ուսումնասիրություն և վերլուծություն:
 10. Նախատեսվում է իրականացնել Երևանի գլխավոր հատակագծի իրագործման ընթացքի ուսումնասիրություն և հաշվառում:
 11. Նախատեսվում է Երևանի Նոր Նորք վարչական շրջանի տարածքի գոտիավորման նախագծերի մշակման աշխատանքների իրականացում:
 12. Նախատեսվում է իրականացնել Երևանի «Փոքր կենտրոնի» սահմանների նախագծի մշակում («Երևանի Փոքր կենտրոնի կառուցապատման մասին» ՀՀ օրենքի հաստատումից հետո):
 13. «Հին Երևան» պատմաճարտարապետական միջավայրի ստեղծման ուղղությամբ կառուցապատման աշխատանքներ կընթանան Երևան քաղաքի գլխավոր պողոտայի՝ Աբովյան, Փավստոս Բուզանդի, Եզնիկ Կողբացու և Արամի փողոցներով պարփակված տարածքներում՝ արդիականացնելով, ամրացնելով կիրառական ենթակառուցվածքները, ներգրավելով այն քաղաքի կենսագործունեության մեջ: Կառուցապատողների կողմից կշարունակվեն սկսված շինարարական, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության որոշման վերանայման դեպքում ամբողջությամբ չիրականացված գույքերի օտարման աշխատանքները:
 14. Երևանի 33-րդ թաղամասի վերակառուցման ծրագիրը կյանքի կոչելու համար ՀՀ կառավարության 22.03.2018թ. N332-Ն «Երևան քաղաքի 33-րդ թաղամասի նկատմամբ բացառիկ գերակա հանրային շահ ճանաչելու մասին» որոշմամբ տարածքում առկա գույքերի օտարման գործընթացով (որի համար սահմանված ժամկետ է 2023թ. հունվարի 1-ը) 2019 թվականին նախատեսվում է իրականացնել նշված աշխատանքները ներդրողների կողմից:
 15. Նախատեսվում է շարունակել համայնք-մասնավոր հատված համագործակցությամբ ծրագրերի իրականացումը, մասնավորապես՝
 - Մոնթե Մելքոնյան փողոցի հարակից տարածքում Մանկական, երիտասարդական, ընտանեկան հանգստի և ժամանցի կենտրոնի ստեղծման ներդրումային ծրագրի ուղղությամբ աշխատանքներ:
 - ՀՀ կառավարության կողմից ընդունված ներդրումային ծրագրի առաջին փուլով նախատեսված Ամիրյան փողոցի մոտ բազմաբնակարան շենքի շինարարական աշխատանքների ավարտ և երկրորդ փուլով՝ Անրի Վերնոյի փողոցի մոտ Սոս

Սարգսյանի անվան Համագրային թատրոնի շենքի կառուցման նախագծային փաստաթղթերի համաձայնեցման հիման վրա շինարարության սկիզբ:

- Մոնթե Մելքոնյան փողոցի հարակից տարածքում 6.5 հա մակերեսով հողամասում՝ «Վերածնունդ» երիտասարդական ավանի նախագծային փաստաթղթերի փուլային համաձայնեցումներ և շինարական աշխատանքների մեկնարկ:
 - «Ինժեներական քաղաք»-ի ստեղծման ծրագրի ուղղությամբ աշխատանքներ:
 - Վերգետնյա և ստորգետնյա ավտոկայանատեղիների կառուցման նպատակով ներդրողների հետ բանակցությունների վարում (Շահումյանի, Սախարովի, Ռուսաստանի հրապարակներում):
 - «Էրեբունի», «Կարմիր Բլուր» և «Շենգավիթ» պատմահնագիտական արգելոց-թանգարանների վերակառուցման (զբոսաշրջիկների սպասարկման կենտրոնների կառուցմամբ) ծրագրերի ուղղությամբ աշխատանքներ:
 - Նախատեսվում են «Զվարթնոց» օդանավակայան տանող նոր տրանսպորտային հաղորդակցուղու, Կոմիտասի պողոտային զուգահեռ այլընտրանքային ճանապարհի կառուցման, ինչպես նաև նոր ճոպանուղային ցանցի ստեղծման նպատակով հետազոտական աշխատանքներ:
 - Ծովակալ Իսակովի պողոտայից մինչև Արշակունյաց պողոտա՝ Կենտրոնը շրջանցող ճանապարհի (այն հանդիսանում է կառուցված՝ Իսակովի պողոտան Լենինգրադյան փողոցին կապող մայրուղու անմիջական շարունակությունը, ինչն իր մեջ ներառելու է Արշակունյաց պողոտայի վրա նախատեսված հանգույցի և Հրազդան գետի վրայով անցնող նոր կամրջի կառուցում) շինարարության հնարավորության ստեղծում (նախագծային փաթեթը մշակված է):
16. Նախատեսվում է աշխատանքների իրականացում Երևան քաղաքի հանգստի նոր գոտիների հիմնման, առկա այգիների և զբոսայգիների վերականգնման ուղղությամբ:
17. Քաղաքային կայուն զարգացման ներդրումային ծրագրով, անվտանգ և հարմարավետ ճանապարհային ցանց ստեղծելու նպատակով Երևանում շարունակվելու են նախորդ տարիներից մեկնարկած ծրագրով միջազգային չափանիշներին համապատասխանող ճանապարհների շինարարության հետ կապված աշխատանքները: Ծրագրում ընդգրկված են Արգավանդ-Շիրակի փողոց և Բաբաջանյան-Աշտարակի խճուղի ճանապարհահատվածները:
18. Նախատեսվում են իրականացնել տրանսպորտային հանգույցների նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի փաթեթների մշակման աշխատանքներ, մասնավորապես՝
- Արշակունյաց պող. և Գ.Նժդեհի փողոցի հատման մասում՝ «Հայրենիք» կինոթատրոնի խաչմերուկում տրանսպորտային հանգույցի նախագծային տարբերակի հստակեցում:
 - Արշակունյաց պող. Բագրատունյաց պողոտա (Աշխատանքի հրապարակ) խաչմերուկում տրանսպորտային հանգույցի նախագծային տարբերակի հստակեցում:
19. Նախատեսվում է Երևան քաղաքի թաղամասերի և բնակարանային ֆոնդի արդիականացման ծրագրի մշակում, որը պետք է նախատեսի՝
- Բնակելի շենքերի հաշվառում, անձնագրավորում և շենքերի ու շինությունների անձնագրային տվյալների միասնական տեղեկատվական շտեմարանի ստեղծում,
 - Տիպարային և անհատական նախագծերով կառուցված բնակելի շենքեր ձակատների երեսպատում և տաքացում,
 - Տիպարային և անհատական նախագծերով կառուցված բնակելի շենքեր ուղղաձիգ կանաչապատում,

- Տիպարային և անհատական նախագծերով կառուցված հարթ տանիքներով բնակելի շենքեր տանիքների բարեկարգում, կանաչապատում և օգտագործում որպես հանգստի գոտիներ,
- Արևային էներգիայի օգտագործում,
- Բնակելի խմբերի և թաղամասերի բակերի վերակառուցում և բարեկարգում,
- Բնակելի ֆոնդի նորացում՝ 3-րդ և 4-րդ կարգի վթարային բազմաբնակարան բնակելի և հանրակացարանային շենքերի հիմնախնդիրների շարունակական լուծում, առաջին զանգվածային տիպարային բնակելի շենքերի և թաղամասերի վերակառուցման հիմնախնդիրների լուծում:

ԱՐՏԱՔԻՆ ՁԵՎԱՎՈՐՈՒՄ ԵՎ ԳՈՎԱԶԴ

Գովազդային գործունեությունը մայրաքաղաքում իրականացվում է «Գովազդի մասին» ՀՀ օրենքի, «Բազմաբնակարան շենքերի մասին» ՀՀ օրենքի, «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» ՀՀ օրենքի, Երևան քաղաքի ավագանու 2009թ. «Երևան քաղաքի վարչական շրջանների ղեկավարներին լիազորություն պատվիրակելու և արտաքին գովազդի տեղաբաշխման (տեղադրման) համայնքային կանոնները հաստատելու մասին» 37-Ն որոշման և այլ իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

Երևանի քաղաքապետարանն իրականացնում է մեծ և փոքր գովազդային վահանակների և շենք-շինություններին տեղադրված գովազդային մակերեսների գույքագրում, էլեկտրոնային բազայի միջոցով կառավարում, գովազդի մասով վարչական շրջանների աշխատանքների համակարգում, մշակված հայեցակարգի տեղայնացում, գովազդային վահանակների արդիականացում, շենք-շինությունների վրա տեղադրվող գովազդային վահանակների անձնագրերի մշակում և գովազդային դաշտի օպտիմալացմանն ու արդիականացմանն ուղղված այլ ծրագրեր: Իրականացվում են «Գովազդի մասին» ՀՀ օրենքին չհամապատասխանող, ինչպես նաև ինքնակամ և ապօրինի տեղադրված գովազդային վահանակների հայտնաբերման և ապամոնտաժման աշխատանքներ, հսկողություն է իրականացվում մայրաքաղաքի տարածքում առկա գովազդային վահանակների հայալեզու գրվածքն օրենսդրության պահանջներին համապատասխանեցնելու ուղղությամբ:

Մայրաքաղաքի ձևավորման ոլորտում իրականացվում են աշխատանքներ՝ ուղղված մայրաքաղաքի բնակիչների, հյուրերի և զբոսաշրջիկների համար Երևանն առավել գունագեղ, էսթետիկ, համահունչ կահավորված ու հարմարավետ դարձնելուն:

Հիմնախնդիրներ

1. *Գովազդային տարածքների հաշվառման, իրավական դաշտին համապատասխանեցման անհրաժեշտություն՝ Երևանի բյուջե համապատասխան մուտքերի ապահովում*
2. *Արտաքին ձևավորման միասնական չափանիշների ձևավորման անհրաժեշտություն բնակիչների մասնակցության ապահովմամբ:*
3. *Շենքերի և շինությունների վրա տեղադրվող գովազդային վահանակների կանոնակարգման անհրաժեշտություն*
4. *Էլեկտրոնային կառավարման համակարգի կատարելագործման անհրաժեշտություն*
5. *Արտաքին գովազդի դաշտի կառավարման օպտիմալացման անհրաժեշտություն*
6. *Համայնք-մասնավոր հատված համագործակցության ընդլայնման անհրաժեշտություն*
7. *Վարչական շրջանների բալային տարածքների գեղագիտական ձևավորման անհրաժեշտություն*
8. *Ճակատային հատվածների, կամարանցումների վերանորոգման, նկարազարդման անհրաժեշտություն*
9. *Տոնական ձևավորման հայեցակարգի և արտաքին ձևավորման գեղարվեստական բովանդակությանը վերաբերող ընդհանուր պահանջների մշակման անհրաժեշտություն*
10. *Պատմամշակութային շենքերի գովազդային անձնագրերի մշակման շարունակականության ապահովման անհրաժեշտություն:*

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

1. Նախատեսվում է իրականացնել գովազդային տարածքների հաշվառման, չափագրման, իրավական դաշտին համապատասխանեցմանն ուղղված աշխատանքներ՝ Երևանի բյուջե համապատասխան մուտքերի ապահովման նպատակով:
2. Նախատեսվում է մշակել արտաքին ձևավորման միասնական չափանիշներ՝ մասնագիտական խմբերի և բնակիչների մասնակցության ապահովմամբ:
3. Նախատեսվում է իրականացնել գովազդային վահանակների փոխարինում քաղաքային չափերի գովազդային վահանակներով:
4. Նախատեսվում է իրականացնել համապատասխան աշխատանքներ՝ ուղղված արտաքին գովազդի ամենամյա միջազգային փառատոնի կազմակերպմանը:
5. Նախատեսվում է կազմել 100 շենքի գովազդային անձնագրեր, որով կհաստակեցվի արտաքին գովազդի տեղադրման վայրը, գունային լուծումները, ինչպես նաև գովազդային վահանակների արտաքին տեսքը և մակերեսները:
6. Մասնագիտացված գովազդային կազմակերպությունների հետ՝ գովազդային վահանակների արդիականացման աշխատանքները կրելու են շարունակական բնույթ:
7. Սոցիալական գովազդների տեղադրումը կիրականացվի համայնքային և/կամ պետական հանձնաժողովի կողմից այդպիսին ճանաչվելուց հետո:
8. Կշարունակվեն օրենքին չհամապատասխանող, ինչպես նաև ինքնակամ և ապօրինի տեղադրված գովազդային վահանակների հայտնաբերման և ապամոնտաժման աշխատանքները, կշարունակվի խիստ հսկողությունը մայրաքաղաքի տարածքում առկա գովազդային վահանակների հայալեզու գրվածքը օրենսդրության պահանջներին համապատասխանեցնելու նպատակով:
9. Կիրականացվի կամարանցումների վերանորոգում և գունազարդում՝ Երևանի կամարանցումների պատշաճ և գեղեցիկ տեսքն ապահովելու նպատակով: Կիրականացվի կամարանցումների գույքագրման աշխատանքներ, կսահմանվի դրանց վնասվածության աստիճանը, որի հիման վրա կիրականացվեն վերանորոգման և գունազարդման աշխատանքներ:
10. Նախատեսվում է կյանքի կոչել պանելային շենքերի ճակատների գունազարդման աշխատանքները:
11. Ելնելով մայրաքաղաքի համաչափ զարգացման սկզբունքից՝ շարունակվելու է վարչական շրջանների բակային տարածքների գեղագիտական ձևավորումը, որի շրջանակներում վարչական շրջանների կողմից իրականացվելու են նկարագրման աշխատանքներ բակային տարածքներում:
12. Լանդշաֆտների ձևավորման աշխատանքների շրջանակներում նախատեսվում է նոր լանդշաֆտային էսքիզների ձևավորում, այդ թվում նախատեսվում է տեղադրել նոր տիպի ծաղկամաններ, բազրիքներ, խոտածածկերի և ծառերի համար նախատեսված մետաղյա ցանկապատեր և այլն:
13. Երևան քաղաքի փողոցների, հրապարակների, այգիների կահավորման նպատակով նախատեսվում է համայնք-մասնավոր հատված համագործակցության արդյունքում քաղաքային կահույքի արդիականացման աշխատանքներ, նոր նստարանների, աղբամանների գնում և տեղադրում Երևան քաղաքի բոլոր վարչական շրջաններում՝ հաշվի առնելով երևանյան ոճի տարրերը: Կտեղադրվի շուրջ 130 գրուցարան:
14. Մետաղյա հենասյուների վերանորոգման և հատուկ պաշտպանիչ նյութով ներկման աշխատանքների շրջանակում նախատեսվում է մետաղյա հենասյուները զերծ պահել գրաֆիտից, տարատեսակ ներկերից ու սոսինձներից, թղթե աֆիշաներ և

հայտարարություններ կպցնելուց, կպահպանվի նաև սյան արտաքին մակերեսը կորոզիայից, խոնավության, ագրեսիվ նյութերի և յուղերի ներթափանցումից:

15. Նախատեսվում է լոգոտիպերի մշակում, տարբեր միջոցառումների ժամանակ քաղաքի տոնական ձևավորման նպատակով՝ նախորոք մշակված հայեցակարգի և գեղարվեստական բովանդակությանը վերաբերող ընդհանուր պահանջների կիրառումը:
16. Նախատեսվում է շարունակել տոնական միջոցառումների, թեմատիկ բաներների, հրավիրատոմսերի, շնորհակալագրերի, տաղավարների, ֆլայերների, ինստալյացիաների, ստիկերների ձևավորումն ու կազմումը:

Շ Ի Ն Ա Ր Ա Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն Ե Վ Բ Ա Ր Ե Կ Ա Ր Գ ՈՒ Մ

Փողոցների բարեկարգում

Երևան քաղաքում առկա են 1200-ից ավելի փողոցներ՝ ընդհանուր 942 կմ երկարությամբ, իսկ փողոցների և հրապարակների ընդհանուր մակերեսը կազմում է 15200 հազ.քմ:

Հաշվի առնելով, որ տարեկան մայրաքաղաք են ներմուծվում մեծ քանակությամբ ավտոմեքենաներ և փողոցներում երթևեկում են մինչև 60տ ծանրություն ունեցող տրանսպորտային միջոցներ, որից մաշվում և քայքայվում է փողոցների ասֆալտբետոնե ծածկը, յուրաքանչյուր տարի անհրաժեշտություն է առաջանում իրականացնել փողոցների ասֆալտբետոնե ծածկի վերանորոգման և հիմնանորոգման աշխատանքներ, ինչպես նաև կառուցել նոր փողոցներ:

Մայրաքաղաքը առավել բարեկեցիկ և հարմարավետ դարձնելու նպատակով վերանորոգման աշխատանքներ են կատարվում նաև բակային տարածքներում: Բացի այդ իրականացվում են մայրաքաղաք մտնող մայրուղիների, հրապարակների և վերանորոգման կարիք ունեցող այլ տարածքների ասֆալտբետոնե ծածկի վերանորոգման աշխատանքներ:

Հիմնախնդիրներ

1. Քաղաքային նշանակության մայրուղիների պատշաճ որակի ապահովում
2. Երևան քաղաքի փողոցների բարեկարգում, հիմնանորոգում
3. հուսալի և ժամանակակից ճանապարհների կառուցում
4. հողային ծածկույթով (գրունտային) ճանապարհների վերակառուցում, ասֆալտապատում
5. բակային տարածքների ասֆալտբետոնե ծածկի վերականգնում
6. մայրերի ասֆալտբետոնե ծածկի վերանորոգում

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

Հաշվի առնելով վարչական շրջանների համաչափ զարգացման քաղաքականությունը՝ 2019թ. մայրաքաղաքում ասֆալտապատման աշխատանքներ կիրականացվեն բոլոր 12 վարչական շրջանների փողոցներում, բակերում, մայրերում, ինչպես նաև առկա գրունտային ճանապարհներին:

Նախատեսվում է իրականացնել շուրջ 650 հազ. քմ ասֆալտբետոնե ծածկի ընթացիկ վերանորոգման աշխատանքներ, որի 20%-ը նախատեսվում է իրականացնել բակային տարածքներում, 80%-ը գլխավոր և երկրորդական փողոցներում և մայրերում ինչպես նաև շուրջ 5,000քմ գրունտային ճանապարհների հիմնանորոգման աշխատանքներ:

Փողոցների պատշաճ մակարդակը պահպանելու նպատակով կշարունակվեն անհրաժեշտ ծավալի ասֆալտբետոնե ծածկի փոսային նորոգման և շուրջ 400 հազ.գծմ ճաքալցման աշխատանքները:

Հենապատերի նորոգում-վերականգնում

Ներկայումս Երևան քաղաքում հաշվառված է հենապատերի վերանորոգման և հիմնանորոգման կարիք ունեցող, ինչպես նաև նոր հենապատերի կառուցման անհրաժեշտություն ունեցող շուրջ 80 հասցե:

Հիմնախնդիրներ

1. Քանդված և վնասված հենապատերի բացառում,

2. քայքայված, վթարային հենապատերի հիմնանորոգում, անվտանգության աստիճանի բարձրացում
3. նոր հենապատերի կառուցում

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

Հենապատերի վերանորոգման աշխատանքների ծրագիրը շարունակական է: 2019թ. նա կիրականացվեն հենապատերի ընթացիկ և տեղային նորոգման աշխատանքներ: Մեծածավալ նորոգման կարիք ունեցող հենապատերի դեպքում ըստ անհրաժեշտության կպատվիրվեն նախագծանախահաշվային փաստաթղթեր:

Վերգետնյա և ստորգետնյա անցումների կառուցում և նորոգում

Մայրաքաղաքում բնակիչների և հյուրերի անվտանգ և հարմարավետ տեղաշարժը ապահովելու նպատակով ըստ անհրաժեշտության կառուցվում են հետիոտնային անցումներ, վերանորոգվում և շահագործման բարենպաստ պայմաններ են ստեղծվում առկա անցումներում:

Նոր անցումների ստեղծման վայրերն ընտրվում են ուսումնասիրության և մասնագիտական քննարկումների արդյունքում՝ հաշվի առնելով քաղաքացիների առաջարկները:

Երևան քաղաքում առկա է թվով 66 անցում՝ 27 վերգետնյա և 39 ստորգետնյա, որից մեծ մասը բավարար վիճակում են, մի շարք գետնանցումներում անհրաժեշտ է իրականացնել վերանորոգման աշխատանքներ՝ հիմնականում երեսապատման, աստիճանների նորոգման, հարդարման, ջրամեկուսացման, ջրահեռացման և լուսավորության ուղղություններով:

Երևանի քաղաքապետարան-մասնավոր համագործակցության շրջանակներում մշակվում է համապատասխան ծրագրի նախագիծ՝ մայրաքաղաքի ստորգետնյա անցումներում գործող վարձակալող սուբյեկտների հետ միասին իրականացնելու ստորգետնյա անցումների աստիճանների վերանորոգման աշխատանքները:

Հիմնախնդիրներ

1. Հետիոտնի առավել մեծ կուտակումներ առաջացնող խաչմերուկներում ստորգետնյա և վերգետնյա հետիոտնային անցումների կառուցում:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

Ներկայումս հաշվառված է մոտ 40 հասցե, որտեղ նպատակահարմար է կառուցել վերգետնյա անցումներ: 2019թ. նախատեսվում է կառուցել 2 վերգետնյա անցում՝ Թբիլիսյան խճուղի շամպայն գինիների գործարանի մոտ, Աջափնյակ վարչական շրջանի Հասրաթյան փողոց գերեզմաններ տանող ճանապարհի մոտ:

Վարձակալությամբ տրված ստորգետնյա հետիոտն անցումներում նախատեսվում է իրականացնել ընթացիկ նորոգման և հիմնանորոգման աշխատանքներ՝ վարձակալների հետ համագործակցությամբ: Գույքագրման աշխատանքների ավարտից հետո կհստակեցվի վերանորոգման առավել կարիք ունեցող գետնանցումների ցանկը:

Թեքահարթակների կառուցում

Երևանի զարգացման ծրագրերով և մասնավոր հատվածի հետ համագործակցության արդյունքում հենաշարժողական խնդիրներ և սահմանափակ կարողություններ ունեցող քաղաքացիների համար մատչելի պայմաններ ապահովելու, նրանց տեղաշարժը դյուրին և ապահով դարձնելու նպատակով մայրաքաղաքի փողոցների խաչմերուկներում, բանուկ

մասերում, հասարակական վայրերում և հանգստի գոտիներում կառուցվում են թեքահարթակներ:

Թեքահարթակի կառուցման անհրաժեշտությունը որպես պարտադիր պայման նշվում է բազմաբնակարան, բազմաֆունկցիոնալ և հասարակական տիպի շենքերի նախագծային աշխատանքների համար տրվող ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքներում, իսկ օբյեկտների շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո, հանձնաժողովի կողմից կազմված հանձնման-ընդունման, հետագայում նաև փաստագրման ակտերը հաստատվում են միայն թեքահարթակների առկայության դեպքում:

Թեքահարթակների կառուցման տեղերը որոշելու նպատակով քննարկումներ են անցկացվում հաշմանդամների շահերը պաշտպանող հասարակական կազմակերպությունների հետ:

2013-2018թթ. ընթացքում մայրաքաղաքում կառուցվել է շուրջ 2521 թեքահարթակ, որից 2131-ը կառուցվել է Երևանի քաղաքապետարանի ծրագրերով, իսկ 390-ը՝ մասնավոր ընկերությունների կողմից:

Մայրաքաղաքի փողոցների մի շարք հասցեներում տեղադրվել են վատ տեսողություն ունեցող քաղաքացիների համար նախատեսված հատուկ դեղին գույնի անհարթություններով, նախագուշացնող բետոնե սալիկներ:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

Թեքահարթակների կառուցման ծրագիրը շարունակական է: 2019թ. նախատեսված է կառուցել շուրջ 180 թեքահարթակ, կտեղադրվեն նաև վատ տեսողություն ունեցող քաղաքացիների համար նախատեսված հատուկ սալիկներ:

Մայթերի վերանորոգում և բարեկարգում

Հարմարավետություն և անվտանգություն ապահովող շինարարական աշատանքների իրականացումից բացի բարեկարգման ծրագրերը ենթադրում են նաև մայրաքաղաքին հարիր արտաքին տեսքի ապահովում:

Կատարվում են մայթերի և եզրաքարերի վերանորոգման աշխատանքներ, մասնավորապես. վերանորոգվում կամ փոխարինվում են նորերով մայթերի ձևավոր բետոնե, բազալտե և տրավերտինե սալիկները, վերանորոգվում և տեղադրվում են նոր բետոնե և բազալտե եզրաքարեր:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

Մայթերի և եզրաքարերի վերանորոգման աշխատանքները կշարունակվեն նաև 2019 թվականին:

Կամրջային կառուցվածքների սպասարկում, շահագործում, վերականգնում և ամրացում:

Որպես մայրաքաղաքի այցեքարտ կարևորվում են կամուրջների և կամրջային կառույցների արտաքին տեսքն ու հուսալիությունը:

Կամուրջների հիմնանորոգման նախագծեր կազմելիս հաշվի են առնվում ստացված առաջարկությունները և, կատարվող ուսումնասիրությունների արդյունքում, հնարավորության սահմաններում, իրականացվում են հիմնանորոգման աշխատանքներ:

Հիմնախնդիրներ

1. Կամրջային կառույցների հիմնանորոգում

2. Ընթացիկ նորոգում, շահագործման բարելավում

2018 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

Կշահագործվեն և սպասարկման ծառայություններ կմատուցվեն մայրաքաղաքի 37 կամուրջների, կամրջային կառուցվածքների, ուղեանցերի, վերգետնյա անցումների և էստակադաների համար:

Երևան քաղաքում շենքերի ճակատային մասերի ընթացիկ նորոգում և քարերի մաքրում, վթարային պատշգամբների նորոգում

Մայրաքաղաքի պատշաճ տեսքը ապահովվում է նաև շենքերի ճակատային հատվածների մաքրման, լվացման, նորոգման և ներկման, բազմաբնակարան շենքերի վթարային պատշգամբների վերանորոգման ծրագրի շրջանակներում իրականացվող աշխատանքների շնորհիվ:

2019 թվականի դրությամբ մաքրվել և նորոգվել են 510 շենքերի ճակատային հատվածներ: Վերանորոգվել են շուրջ 528 շենքերի 1093 պատշգամբներ:

Հիմնախնդիրներ

1. Շենքերի ճակատային մասերի մաքրում, լվացում, ներկում
2. Մայրաքաղաքի պատշաճ արտաքին տեսքի ապահովում
3. Վթարային պատշգամբների նորոգում

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

2019թ. ծրագրերով ըստ անհրաժեշտության կլինի իրականացնել մոտ 60 շենքերի ճակատային մասերի ընթացիկ նորոգման և քարերի մաքրման աշխատանքներ, ինչպես նաև կվերանորոգվեն շուրջ 150 վթարային շքապատշգամբներ:

Հանգստի գոտիների ստեղծում, բակային տարածքների բարեկարգում

Մայրաքաղաքի բնակիչների և հյուրերի հանգստի կազմակերպման համար անհրաժեշտ հարմարավետ պայմաններ ստեղծելը հանդիսանում է գերակա խնդիր, որի լուծման նպատակով իրականացվում են նոր հանգստի գոտիների, այգիների, պուրակների ստեղծման, բակային տարածքների ու խաղահրապարակների հիմնանորոգման և պահպանման աշխատանքներ:

Հիմնախնդիրներ

1. Նոր հանգստի գոտիների ստեղծում
2. Բակերի և այգիների բարեկարգում
3. գործող զբոսայգիների բարեկարգում և տարածքի ընդարձակում

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

2019թ. ծրագրում ընգրկելու համար առաջարկվել է քննարկել առկա նախագծերով օբյեկտներ, մասնավորապես Օղակաձև այգու 1-6 հատվածների վերակառուցման և բարեկարգման աշխատանքները:

Կրթական, նախադպրոցական, արտադպրոցական և մարզական հաստատությունների հիմնանորոգում

Ծրագրի շրջանակում կրթական, նախադպրոցական, արտադպրոցական և մարզական հաստատություններում իրականացվում են հիմնանորոգման, ջեռուցման ապահովման, տանիքների վերանորոգման աշխատանքներ:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

2019թ. ծրագրով վերանորոգման աշխատանքներ են նախատեսվում Երևանի ենթակայության շուրջ 30 մանկապարտեզներում:

Առողջապահական օբյեկտների հիմնանորոգում

Երևանի քաղաքապետարանի ծրագրերով կատարվում են Երևան համայնքի ենթակայության պոլիկլինիկաների ջեռուցման համակարգերի կառուցման և լուսամուտների փոխարինման աշխատանքները:

2018թ. թվով 10 պոլիկլինիկաներում կատարվել են տանիքների վերանորոգման աշխատանքներ:

2019թ. նախատեսվում է կատարել վերանորոգման աշխատանքներ 5 պոլիկլինիկաներում՝ «Նոր Արեշ պոլիկլինիկա» ՓԲԸ, «Կարմիր Բլուր պոլիկլինիկա» ՓԲԸ, «Նոր Արաբկիր պոլիկլինիկա» ԱԿ ՓԲԸ, «Թիվ 16 պոլիկլինիկա» ՓԲԸ «Թիվ 20 պոլիկլինիկա» ՓԲԸ:

Երևան քաղաքի ջրային կառույցների սպասարկման ու շահագործման ծառայությունների իրականացում

Մայրաքաղաքին յուրահատուկ տեսք ու թարմություն են տալիս շատրվանները, ջրավազանները և բազմաթիվ ցայտաղբյուրները, որոնք հատուկ են մեր մայրաքաղաքին:

Երևանի քաղաքապետարանի հաշվեկշռում առկա 36 ջրային կառույցների շահագործումն ապահովելու նպատակով Երևանի քաղաքապետարանի ծրագրերով յուրաքանչյուր տարի նախատեսվում են դրանց ընթացիկ նորոգման և պահպանման ծառայություններ:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

Ջրային կառույցների վերականգնման ծրագիրը կրում է շարունակական բնույթ:

2019թ. շարունակվելու են մայրաքաղաքի 36 ջրային կառույցների վերանորոգման, վերազինման, պահպանման և շահագործման աշխատանքները:

Նախատեսվում է նաև համայնք-մասնավոր հատված շարունակական համագործակցության միջոցով իրականացնել բարեկարգման կարիք ունեցող շատրվանների վերանորոգման և հիմնանորոգման աշխատանքներ:

Հուշարձանների պահպանում (պատվանդանների վերանորոգում, կառուցում)

Երևանի քաղաքապետարանն իրականացնում է ՀՀ կառավարության 20.04.2002թ. հ.438 որոշման համաձայն Երևանի սեփականություն հանդիսացող 401 հուշարձանների պահպանումը, սպասարկումն ու պատվանդանների նորոգման աշխատանքները:

2018թ. կատարվել են Արամ Մանուկյանի արձանի պատվանդանի կառուցման և տարածքի բարեկարգման աշխատանքները:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

Երևանի քաղաքապետարանի տարեկան ծրագրերի շրջանակներում պարբերաբար կատարվում են հուշարձանների լվացման, պատվանդանների վերանորոգման և տարածքների բարեկարգման աշխատանքներ:

Ա Ռ Ե Վ Տ Ո Ւ Ր Ե Վ Ս Պ Ա Ս Ա Ր Կ Ո Ւ Մ

Երևան քաղաքում գործում են առևտրի 8652 օբյեկտներ, սպառողական ապրանքների 7, գյուղատնտեսական արտադրանքի 10, գյուղմթերքի փոքրածավալ 19 շուկաներ, տոնավաճառներ՝ 5, առևտրի կենտրոններ՝ 26, հանրային սննդի 1630 և կենցաղային ծառայություններ մատուցող 2830 օբյեկտներ:

Առևտրի օբյեկտների 62,3%-ը, հանրային սննդի կազմակերպման օբյեկտների 76%-ը և կենցաղային ծառայություններ մատուցող օբյեկտների 68%-ը կենտրոնացված են Կենտրոն, Արաբկիր, Շենգավիթ և Նոր Նորք վարչական շրջաններում:

Մայրաքաղաքի բնակչության սպառողական պահանջարկը հիմնականում բավարարվում է խանութներում և սպառողական ապրանքների շուկաների միջոցով իրականացվող մանրածախ առևտրի միջոցով: Եթե առևտրի այդ տեսակների շրջանառությունը մանրածախ առևտրի ողջ ծավալում 2018թ. 1-ին կիսամյակի ընթացքում կազմել է 91,8%, ապա գյուղատնտեսական արտադրանքի շուկաների, տաղավարների ու կրպակների միջոցով կատարվող առևտրի շրջանառությունը ունի չնչին տեսակարար կշիռ և նշված ժամանակաշրջանում այն կազմում է ընդամենը 2.4%:

Երևանում առևտրի շրջանառության ծավալի մոտ 90%-ը բաժին է ընկնում Կենտրոն, Մալաթիա-Սեբաստիա, Արաբկիր, Էրեբունի և Շենգավիթ վարչական շրջաններին, չնայած նշված վարչական շրջաններում ապրում է քաղաքի բնակչության մոտ 60%-ը: Դա բացատրվում է այդ վարչական շրջաններում առևտրի խոշոր կազմակերպությունների առկայությամբ: Մնացած 7 վարչական շրջանների տարածքներում իրականացվող առևտրի շրջանառությունը առանձին-առանձին վերցրած կազմում է ընդամենի 0.03%-ից մինչև 6.2%:

Անհավասարաչափ են տեղաբաշխված առևտրի, հանրային սննդի, սպասարկման ծառայություններ մատուցող և զվարճանքի օբյեկտները:

Հիմնախնդիրներ

1. Երևան քաղաքում առևտրի և սպասարկման ծառայություններ մատուցող օբյեկտների տեղաբաշխման և բնակչության առաջարկի և պահանջարկի տվյալների ուսումնասիրությունների բացակայություն
2. Երևան քաղաքի ծայրամասերում առևտրի և սպասարկման նոր օբյեկտների բացակայություն
3. Գյուղատնտեսական արտադրանքի ինչպես մեծածախ, այնպես էլ մանրածախ նոր շուկաների կազմակերպման անհրաժեշտություն
4. Պիտանիության ժամկետներն անցած ապրանքների վաճառքը բացառելու նպատակով ուժեղացված հսկողության սահմանում
5. Ստորգետնյա անցումներում իրականացվող առևտրի նկատմամբ մշտական հսկողության սահմանում
6. Երևան քաղաքի փողոցներում և պողոտաներում տեղակայված կրպակների (տաղավարների), ինչպես նաև բացօթյա փոքրածավալ շուկաների ու տոնավաճառների և շինանյութերի վաճառքի կետերի մի մասի ապամոնտաժման կամ արդիականացման անհրաժեշտություն
7. Հսկողության խստացման անհրաժեշտություն՝ առևտրի օբյեկտներում սզո ծխակատարություններին վերաբերող ապրանքների նմուշների առևտրի օբյեկտից

դուրս ցուցադրումն արգելելու և օրենսդրական պահանջներն ապահովելու ուղղությամբ:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքները

1. Առևտրի և ծառայությունների ոլորտի օրենսդրական դաշտի կատարելագործման նպատակով նախատեսվում է առաջարկությունների ձևավորում և ներկայացում:
2. Նախատեսվում է ոլորտում օրենքով տրված լիազորությունների շրջանակներում իրականացնել համակարգված և արդյունավետ հսկողության իրականացում:
3. Նախատեսվում է բացօթյա առևտրի նկատմամբ անհրաժեշտ հսկողության իրականացում և կանոնակարգում:
4. Մայրաքաղաքում գյուղմթերքների առևտուրը կանոնակարգելու, արտադրող-սպառող անմիջական կապն ապահովելու, բնակչությանը թարմ ու որակյալ մթերքով ապահովելու նպատակով կշարունակվի վարչական շրջաններում շաբաթ, կիրակի և տոնական օրերին գյուղատնտեսական արտադրանքի, սպառողական ապրանքների շուկաների, տոնավաճառների կազմակերպման գործընթացը:
5. Նախատեսվում է առևտրի և սպասարկման օբյեկտների տեղաբաշխման և ոլորտի զարգացման ծրագրի մշակում:
6. Մասնավոր ներդրումների հաշվին գյուղմթերքի փոքրածավալ շուկաներ ստեղծելու նպատակով նախատեսվում է դրանց տեղակայման վայրերի որոշում, քաղաքաշինական փաթեթի մշակում և կառուցում:
7. Կիրականացվի Երևանի վարչական շրջանների ղեկավարների կողմից տրված ոգելից և ալկոհոլային խմիչքների, ծխախոտի վաճառքի ու իրացման, հեղուկ վառելիքի սեղմված բնական կամ հեղուկացված նավթային գազերի և տեխնիկական հեղուկների վաճառքի, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի առուվաճառքի, բացօթյա առևտրի կազմակերպման, վարչական շրջանների տարածքներում առևտրի, հանրային սննդի, շահումով խաղերի և վիճակախաղերի կազմակերպման օբյեկտներին, բաղնիքներին (սաունաներին), խաղատներին ժամը 24.00-ից հետո աշխատելու թույլտվությունների, տեղական տուրքերի մուտքերի նկատմամբ անհրաժեշտ հսկողություն և Երևանի բյուջեի համապատասխան մուտքերի ապահովում:
8. Նախատեսվում է առևտրի օբյեկտներում պիտանիության ժամկետն անցած ապրանքների վաճառքի դեպքերը հայտնաբերելու, արգելելու և կանխարգելելու ուղղությամբ անհրաժեշտ միջոցառումների իրականացում:
9. Նախատեսվում է ստորգետնյա անցումներում իրականացվող առևտրի նկատմամբ հսկողության իրականացում և կանոնակարգում:
10. Հետիոտնի երթևեկի խոչընդոտը բացառելու նպատակով նախատեսվում է աշխատանքներ իրականացնել բացօթյա սրճարանների գործունեության կանոնակարգման ուղղությամբ:
11. Մայրաքաղաքում քաղաքակիրթ առևտուր կազմակերպելու նպատակով կշարունակվեն միջոցներ ձեռնարկվել չգործող, լքյալ, հողի վարձակալության ժամկետը լրացած, ոչ հարիր տեսք ունեցող առևտրի և սպասարկման կրպակների ապամոնտաժման ու արդիականացման ուղղությամբ: Առաջնահերթություն կտրվի կանաչ տարածքներում և մայթերի վրա տեղադրված կրպակների ապամոնտաժմանը:
12. Հետևողական աշխատանքներ կիրականացվեն սեփականաշնորհված տարածքներում շինանյութերի վաճառքի կետերի պարտադիր պարսպապատման ու սահմանագատման ապահովման, սանիտարական կանոնների պահպանման և շրջակա միջավայրի աղտոտման բացառման ուղղությամբ:

Կ Ո Մ Ո Ւ Ն Ա Լ Տ Ն Տ Ե Ս Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

Բազմաբնակարան շենքերի կառավարում

Երևանում առկա 4878 բազմաբնակարան շենքերի կառավարումն իրականացվում է համատիրությունների, լիազորագրային կառավարիչների, հավատարմագրային կառավարիչների և վարչական շրջանների ղեկավարների կողմից:

ՀՀ կառավարության 2007 թվականի հոկտեմբերի 4-ի «Բազմաբնակարան շենքի ընդհանուր բաժնային սեփականության պահպանման պարտադիր նորմերը սահմանելու մասին» հ.1161-Ն որոշման հիման վրա Երևանի քաղաքապետարանում մշակվել և կիրառվել են պարտադիր նորմերի վերահսկման մեխանիզմներ:

Միաժամանակ «Համատիրությունների մասին» և «Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մասին» ՀՀ օրենքներով սահմանված վերահսկողության առկա մեխանիզմների ոչ հստակությունը որոշակի դժվարություններ է ստեղծում ընդհանուր ժողովի հրավիրման, բյուջեների կազմման և հաստատման, ֆինանսական միջոցների գանձման և ծախսման, կանոնադրական այլ պահանջների կատարման նկատմամբ վերահսկողության իրականացման համար:

Մայրաքաղաքի բարձրահարկ բազմաբնակարան շենքերի թվով 4428 վերելակները սպասարկվում և շահագործվում են վարչական շրջաններում կազմավորված վերելակային ծառայությունների ու համատիրությունների կողմից:

Հիմնախնդիրներ

- 1. Բազմաբնակարան շենքերի տանիքների հիմնանորոգման անհրաժեշտություն*
- 2. Ընդհանուր օգտագործման տարածքների վերանորոգման կարիք ունեցող շենքերի առկայություն*
- 3. Բազմաբնակարան բնակարանային ֆոնդի վերաբերյալ օրենսդրական դաշտի կատարելագործման անհրաժեշտություն*
- 4. 3-րդ աստիճանի վնասվածություն ունեցող բազմաբնակարան շենքերի ամրացման անհրաժեշտություն*
- 5. Վերելակային տնտեսության ավելի քան 90 տոկոսի արդիականացման, կառավարման օպտիմալացման և միջազգային չափանիշներին համապատասխան անվտանգ սպասարկման անհրաժեշտություն*
- 6. Բազմաբնակարան շենքերի կառավարման մարմինների մասնագիտական կարողությունների ոչ բավարար մակարդակ*

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

1. Նախատեսվում է հիմնանորոգել բազմաբնակարան շենքերի շուրջ 700 շքամուտք:
2. Կիրականացվի բազմաբնակարան բնակելի շենքերի շուրջ 60000քմ հարթ և 30000քմ թեք տանիքների վերանորոգում:
3. Բազմաբնակարան բնակարանային ֆոնդի վերաբերյալ օրենսդրական դաշտի կատարելագործումից հետո նախատեսվում է ներդնել բազմաբնակարան շենքի կառավարման նոր մոդել, որը կապահովի գործառույթների հստակեցում, պատասխանատվության սահմանում և բնակչությանը հաշվետու լինելու մեխանիզմներ:
4. Նախատեսվում է Հաբիթաթ Ֆոր Հյումենիթի Արմենիա հիմնադրամի և ՀՀ Երևան համայնքի միջև 2014թ. փետրվարի 20-ին և դեկտեմբերի 22-ին կնքված

փոխըմբռնման հուշագրերի շրջանակներում բազմաբնակարան շենքերի ընդհանուր օգտագործման տարածքների վերանորոգման և էներգաարդյունավետության բարձրացմանն ուղղված աշխատանքների իրականացում:

Աղբահանություն և սանիտարական մաքրում

Երևան քաղաքի սանիտարական մաքրման ենթակա փողոցների, հրապարակների, կամուրջների, մայրերի, բակային տարածքների և այլ կառույցների ընդհանուր մակերեսը կազմում է շուրջ 24.348.634քմ:

Մայրաքաղաքի աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատանքներն իրականացվում է մրցույթում հաղթող ճանաչված «Սանիթեք» և «Սանիթեք Ինթերնեյշնլ» ՍՊ ընկերությունների կողմից: Երևան քաղաքի տարածքից օրական հավաքվում և տարբեր աղբավայրեր է տեղափոխվում շուրջ 1300-1400տ. կենցաղային աղբ, որից 750-800տ. տեղադրվում է Նուբարաշենի քաղաքային աղբավայրում, իսկ մնացածը՝ Աջափնյակ վարչական շրջանի, ինչպես նաև Մասիսի աղբավայրերում:

Նուբարաշենի քաղաքային աղբավայրը գործարկվել է 1950-ական թվականներին և գտնվում է մայրաքաղաքի կենտրոնից մոտ 9-10 կմ հեռավորության վրա զբաղեցնելով շուրջ 52.3 հա տարածք:

Մայրաքաղաքի տարածքից Նուբարաշենի աղբավայր է տեղափոխվում տարեկան միջին հաշվով 290-295 հազ. տոննա կենցաղային աղբ:

2015թ. հոկտեմբերի 16-ին ՀՀ կառավարության, Երևանի քաղաքապետարանի, Եվրոպական միության և Եվրոպական ներդրումային բանկի միջև ստորագրվել է կոշտ կենցաղային թափոնների ոլորտում համագործակցելու պատրաստակամության մասին փոխըմբռնման Հուշագիր:

Երևան քաղաքի վարչական շրջանների բազմաբնակարան շենքերի խցանված աղբամուղերի մաքրման, ախտահանման, աղբընդունիչի վերանորոգման, շինարարական աղբի տեղափոխման, ինչպես նաև գետերի հունների մաքրման աշխատանքների իրականացման համար կնքվել է ծառայությունների գնման պայմանագիր 10 տարի ժամկետով:

Հիմնախնդիրներ

1. *Աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների անբավարար մակարդակ*
2. *Երևանի հանրային տարածքների մաքրման, աղբահանության և ձևամաքրման նոր մեխանիզմների անհրաժեշտություն*
3. *Բնակչության շրջանում աղբի տեսակավորման և տարբերակման մշակույթի ձևավորման անհրաժեշտություն*
4. *Երևանի քաղաքային նոր աղբավայրի կառուցման անհրաժեշտություն՝ ժամանակակից միջազգային չափանիշների խստագույն պահպանմամբ*
5. *Գործող աղբավայրերի մեկուսացման անհրաժեշտություն՝ միջազգային չափորոշիչներին համապատասխան*
6. *Մայրաքաղաքում աղբավերամշակման գործարանի կառուցման անհրաժեշտություն*
7. *Չսահմանված վայրերում աղբ թափելու նկատմամբ վերահսկողության խստացման անհրաժեշտություն*

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

1. Վերանայել Երևանի փողոցների մաքրման, աղբահանության և ձնամաքրման աշխատանքների կազմակերպման գործընթացը: Նախատեսվում է մայրաքաղաքում լիարժեք և արդյունավետ լուծում տալ աղբահանության, սանիտարական մաքրման և ձնամաքրման ոլորտի հիմնախնդիրներին և ապահովել եվրոպական չափանիշներին համապատասխան որակյալ ծառայություններ:
2. Բաց և թափանցիկ մրցույթի միջոցով ներգրավել նոր և/կամ երկրորդ օպերատոր:
3. Աշխատանքներ կիրականացվեն ՀՀ կառավարության, Երևանի քաղաքապետարանի, Եվրոպական միության և Եվրոպական ներդրումային բանկի միջև ստորագրած կոշտ կենցաղային թափոնների ոլորտում համագործակցելու պատրաստակամության մասին փոխընկերման հուշագրով նախատեսված ծրագրի իրագործման ուղղությամբ, որի արդյունքում նախատեսվում է ստեղծել թափոնների կառավարման միջազգային չափանիշներին համապատասխան համակարգ, ինչպես նաև կառուցել նոր սանիտարական աղբավայր գործող աղբավայրի հարևանությամբ:
4. Կշարունակվեն ձեռնարկվել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները չնախատեսված վայրերում աղբ տեղադրելու դեպքերը բացառելու ուղղությամբ:
5. Նախատեսվում է վերջնականապես լուծել անվավոր կոնտեյներների հարթակների կառուցման խնդիրը:
6. Նախաձեռնել բազմաբնակարան շենքերի աղբամուղերի արդիականացման կամ դրանց փակման գործընթաց՝ ելնելով սանիտարահիգիենիկ, առողջապահական նկատառումներից:

Արտաքին լուսավորություն

Շահագործվող արտաքին լուսավորության ցանցի երկարությունը 2018 թվականին կազմել է 1643 կմ, 2532 օբյեկտ:

Հիմնախնդիրներ

1. Բյուջեի խնայողությունների ապահովման անհրաժեշտություն
2. Երևան քաղաքում արտաքին լուսավորության ցանցի արդիականացման, կառավարման արդյունավետության բարձրացման անհրաժեշտություն
3. Չլուսավորվող փողոցների, բակերի, նրբանցքների և խաղահրապարակների լուսավորման անհրաժեշտություն
4. Դիպետչերական ծառայության ավտոմատացման անհրաժեշտություն, ինտելեկտուալ համակարգի և կառավարման համակարգի բացակայություն
5. Նոր տրանսպորտա-տեխնիկական սարքավորումների, գործիքների և այլ տեխնիկական միջոցների բացակայություն
6. Ժամանակակից և էներգախնայողական LED լուսատուների տեղադրման անհրաժեշտություն
7. Լուսատեխնիկական լաբորատորիայի բնականոն աշխատանքի ապահովման անհրաժեշտություն

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

1. Նախատեսվում է իրականացնել արտաքին լուսավորության ցանցի շահագործման և պահպանման, ընթացիկ նորոգման աշխատանքներ: Նորոգման աշխատանքների իրականացման շնորհիվ կվերականգնվի ևս 30 կմ ցանց և 2019թ. տարեվերջին Երևան քաղաքի արտաքին լուսավորության ցանցի երկարությունը կկազմի 1673կմ:
2. Նախատեսվում է Երևան քաղաքի արտաքին լուսավորության ցանցի արդիականացման աշխատանքների իրականացում: Մասնավորապես՝ Քաղաքային կանաչ լուսավորության ծրագրի շրջանակներում խնայված միջոցների հաշվին առկա լուսատուների ԼԵԴ լուսատուներով փոխարինում:
3. Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկի հետ կնքված վարկային պայմանագրի շրջանակներում նախատեսվում է Երևան քաղաքի թվով 28 փողոցների արտաքին լուսավորության ցանցի արդիականացման աշխատանքների իրականացում: Պայմանագրով նախատեսվում է՝
 - վերակառուցել վերը նշված փողոցների հենասյուները՝ հաշվի առնելով լուսադիոդային լուսատուների տեխնիկական տվյալները,
 - փոխարինել 4400 հատ նատրիումական լուսատուները 2200 հատ ժամանակակից, որակյալ լուսադիոդային լուսատուներով,
 - իրականացնել գոյություն ունեցող մալուխային ցանցի անցկացումը ստորգետնյա խրամուղիներում:
4. Շահագործման աշխատանքների կազմակերպման ներկայիս եղանակից անցնել շուրջօրյա շահագործման՝ ավելացնելով սապասարկող անձնակազմի թիվը, կազմավորել հերթափոխներ, որոնք շուրջօրյա կիրականացնեն մայրաքաղաքի արտաքին լուսավորության ցանցի շահագործումը և պահպանումը: Նախատեսվում է սպասարկման համար ձեռք բերել 4 հատ նոր տեխնիկա (ավտովերնակ, ավտոլաբորատորիա), գոյություն ունեցող հնացած տեխնիկան փոխարինելու, ինչպես նաև շուրջօրյա աշխատանքներ կատարելու համար:
5. «ԵՄ-ն Երևանի համար. Արևային համայնք» ծրագրի շրջանակում նախատեսվում է 45 բազմաբնակարան շենքերի տանիքներին տեղադրել արևային ֆոտովոլտային համակարգեր՝ ապահովելով տվյալ շենքերի վերելակների, ընդհանուր օգտագործման և բակային տարածքների լուսավորության համար անհրաժեշտ էլեկտրաէներգիայի արտադրությունը: Ծրագրի շրջանակում նախատեսվում է վերոնշյալ շենքերի շքամուտքերում (առաջինից մինչև վերջին հարկ) և բակային տարածքներում տեղադրել ժամանակակից էներգախնայող LED լուսատուներ: Կներդրվի նաև տվյալների առցանց հավաքագրման և վերլուծության մոնիթորինգային համակարգ: Ծրագրի նպատակն է՝ խթանել «կանաչ տնտեսական աճ»-ը, էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության միջոցով կրճատել բնակիչների էներգետիկ ծախսերը, նվազեցնել ջերմոցային գազերի արտանետումները և բարձրացնել հարմարավետության մակարդակը՝ արդյունքում նպաստելով բնակիչների կյանքի որակի բարելավմանը:

Տ Ր Ա Ն Ս Պ Ո Ր Տ

Երևանի քաղաքային հասարակական տրանսպորտի համակարգը ներառում է «Կարեն Դեմիրճյանի անվան Երևանի մետրոպոլիտեն», «Երևանի էլեկտրատրանսպորտ», «Երևանի ավտոբուս», «Երևանտրանս» ՓԲ ընկերությունները և թվով 54 մասնավոր կազմակերպություններ, որոնք պայմանագրային հիմունքներով կանոնավոր ուղևորափոխադրումներ են իրականացնում Երևանի ներքաղաքային ավտոբուսային և միկրոավտոբուսային երթուղիներում:

Երևան քաղաքի ավտոբուսային հավաքակազմը համալրված է տարբեր մակնիշների 662 ավտոբուսով: Ավտոբուսային երթուղիները պայմանագրային հիմունքներով սպասարկվում են «Երևանի ավտոբուս» ՓԲԸ-ի և 18 մասնավոր կազմակերպությունների կողմից:

Երևան քաղաքում գործող երթուղային ցանցով նախատեսված է 45 ավտոբուսային երթուղի (606 միավոր շարժակազմ), որից փաստացի գործում են 40 ավտոբուսային երթուղիներ, որոնցում օրական միջին հաշվով շահագործվում է 420-430 միավոր շարժակազմ: Որոշակիորեն աճել է ավտոբուսներով իրականացվող ուղևորափոխադրումների ծավալը: Արդյունքում ավտոբուսներով իրականացվող ուղևորափոխադրումների տեսակարար կշիռը ներքաղաքային ուղևորափոխադրումների ընդհանուր ծավալում աճել է մոտ 0.6%-ով՝ կազմելով մոտ 42.4%:

Երևան քաղաքում դեռևս անբավարար է ավտոբուսային երթուղիների շահագործման արդյունավետությունը, երթուղային ցանցում ներառված որոշ երթուղիներ չեն սպասարկվում, մի մասը համալրված է մասնակիորեն:

Գործող երթուղային ցանցով նախատեսված է 67 միկրոավտոբուսային երթուղի (1383 միավոր շարժակազմ): Փաստացի գործում է 71 միկրոավտոբուսային երթուղի (երթուղային ցանցով նախատեսված թվով 4 ավտոբուսային երթուղիներ դեռևս սպասարկվում են միկրոավտոբուսներով), որոնք համալրված են տարբեր մակնիշների մոտ 1300 միկրոավտոբուսներով, օրական երթուղիներ է դուրս բերվում միջին հաշվով 950-1000 միավոր շարժակազմ: Նշված երթուղիները պայմանագրային հիմունքներով սպասարկում են 39 մասնավոր կազմակերպություններ:

Վերջին տարիներին միկրոավտոբուսների թվաքանակի կրճատման հետևանքով (մոտ 1300-ով) զգալիորեն նվազել է միկրոավտոբուսներով իրականացվող ուղևորափոխադրումների ծավալը: Չնայած դրան, այսօր մայրաքաղաքում ուղևորափոխադրումների հիմնական մասը դեռևս իրականացվում է միկրոավտոբուսներով, որոնց բաժին է ընկնում ընդհանուր ծավալի մոտ 45.9%-ը:

Հասարակական տրանսպորտի բարեփոխումների շրջանակում երթուղային նոր ցանցով նախատեսվում է առավելագույնի հասցնել ավտոբուսային երթուղիները՝ բացառելով միկրոավտոբուսային երթուղիների առկայությունը:

«Երևանի էլեկտրատրանսպորտ» ՓԲԸ-ի հաշվեկշռում առկա է 79 տրոլեյբուս (1-ը՝ տեխսոցնության): Գործող երթուղային ցանցով նախատեսված է 10 տրոլեյբուսային երթուղի (108 միավոր շարժակազմ), որից փաստացի սպասարկվում են 5 տրոլեյբուսային երթուղիներ, օրական գիծ է դուրս բերվում միջին հաշվով 42-45 միավոր շարժակազմ:

Երևանի վերգետնյա էլեկտրատրանսպորտի գործունեության վերլուծությունը ցույց է տվել, որ 2018թ. որոշակիորեն նվազել է տրոլեյբուսներով տեղափոխվող ուղևորների քանակը (մոտ 5.0%-ով) և տեսակարար կշիռը ներքաղաքային ընդհանուր ուղևորափոխադրումներում կազմել է մոտ 2.6%:

Երևանի մետրոպոլիտենում առկա է 45 վագոն: Աշխատանքային օրերին գիծ է դուրս բերվում 26 վագոն (13 շարժակազմ), իսկ շաբաթ և կիրակի օրերին՝ 24 վագոն (12 շարժակազմ):

Վերջին տարիներին մետրոպոլիտենով իրականացվող ուղևորափոխադրումներում արձանագրվել է կայունացման և աճի միտում: 2018թ. ևս արձանագրվել է ուղևորափոխադրումների ծավալի որոշակի աճ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ մոտ 14.0%-ով: Մետրոպոլիտենով ուղևորափոխադրումների տեսակարար կշիռը ևս ընդհանուր ուղևորափոխադրումների ծավալում աճել է և կազմում է մոտ 9.1%:

Երևանի հասարակական տրանսպորտի ոլորտի համակարգային բարեփոխումների շրջանակներում Ասիական զարգացման բանկի աջակցությամբ հայտարարված միջազգային մրցույթում հաղթող ճանաչված «Դարլու Վայ Ջի Ինտերնեյշնլ Լիմիթիդ» խորհրդատվական կազմակերպությունը լավագույն միջազգային փորձի հիման վրա մշակում է մայրաքաղաքի հասարակական տրանսպորտի բարեփոխումների փաթեթ, որն ենթադրում է հստակ հաշվարկների և չափորոշիչների հիման վրա նոր արդյունավետ երթուղային ցանցի նախագծում, հստակ պատկերացում տրանսպորտային պարկի քանակի և տեսականու, սպասարկման չափորոշիչների, ինչպես նաև ուղևորահոսքի մասին, միասնական էլեկտրոնային տոմսային համակարգերի ներդրման հնարավորության վերլուծություն, զեղչային համակարգի կիրառման վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացում, հասարակական տրանսպորտի մնացած ձևերի արդյունավետ փոխհամագործակցություն ու շահագործում և այլն:

Երևան քաղաքի հասարակական տրանսպորտի աշխատանքը կազմակերպելու նպատակով սահմանված է թվով 841 կանգառ, որոնցից 348-ում տեղադրված են կանգառասրահներ և կանգառանշաններ, 493-ում՝ միայն կանգառանշաններ:

Մայրաքաղաքի նոր երթուղային ցանցի ներդրումը ենթադրում է նաև շարունակել ընդհանուր օգտագործման տրանսպորտային միջոցների որոշ նախկին կանգառների վերականգնման, ինչպես նաև, ըստ նոր երթուղիների ուղեգծերում ընդգրկված ճանապարհահատվածների՝ նոր կանգառների սահմանման ուղղությամբ նախկինում մեկնարկած աշխատանքները:

Մայրաքաղաքում ավտոկայանատեղերի ոլորտի կանոնակարգման նպատակով «Ավտոտրանսպորտային միջոցների կայանատեղերի տեղական վճարի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն ընթանում են գործնական միջոցառումներ՝ մայրաքաղաքի համայնքային սեփականությունը հանդիսացող փողոցներում (ճանապարհահատվածներում) և հրապարակներում կայանատեղերի կազմակերպման ու կահավորման աշխատանքներն իրականացնելու ուղղությամբ:

Որպես էկոլոգիապես մաքուր տրանսպորտային միջոց Երևան քաղաքում էլեկտրամոբիլների տարածմանը խթանելու նպատակով Երևանի ավագանու 14.02.2017թ. հ.675-Ն որոշմամբ որպես վառելիք բացառապես էլեկտրաէներգիա օգտագործող և բացառապես էլեկտրական շարժիչով աշխատող ավտոտրանսպորտային միջոցի (էլեկտրամոբիլ) սեփականատեր կամ այլ օրինական տիրապետող հանդիսացող և այն դեկավարող անձանց համար սահմանվել է ավտոկայանատեղի տեղական վճարի գծով արտոնություն՝ ազատելով հաշվարկված ավտոկայանատեղի տեղական վճարի վճարումից:

Երևանի քաղաքապետի թվով 20 որոշումներով սահմանվել է թեթև մարդատար տաքսի-ավտոմոբիլների 139 հատ կայանատեղ:

Հետիոտների անվտանգ տեղաշարժն ապահովելու նպատակով 2018 թվականի ընթացքում մայրաքաղաքի թվով 10 չկարգավորվող հետիոտնային անցումներում տեղադրվել են հետիոտնային կանչի լուսացույցներ:

Հաշմանդամություն ունեցող անձանց, ինչպես նաև մայրաքաղաքի հյուրերի համար քաղաքային հասարակական տրանսպորտից օգտվելու մատչելիության և հարմարավետության ապահովման նպատակով «Հիգեր» մակնիշի թվով 110 քաղաքային ավտոբուսների ուղևորասրահներում տեղադրվել են կանգառների անվանումների բարձրաձայն հայտարարման սարքեր և ներկայումս իրականացվում է կանգառների հայտարարումը հայերեն և անգլերեն լեզուներով:

Կարևորելով սակավաշարժ խմբերի քաղաքացիների համար մատչելիության ապահովման անհրաժեշտությունը, կայանատեղերի կահավորման աշխատանքների շրջանակներում մեկնարկել է և հետևողականորեն լուծում է ստանալու նաև հաշմանդամություն ունեցող անձանց կամ նրանց տեղափոխող տրանսպորտային միջոցների համար առանձնացված տեղերի նախատեսման խնդիրը: Այդ համատեքստում թվով 101 վճարովի կայանատեղերում, համապատասխան կահավորանքի միջոցով, առանձնացվել են տեղեր հաշմանդամություն ունեցող անձանց տրանսպորտային միջոցների համար:

Երևան քաղաքի ավագանու 2014 թվականի հունիսի 24-ի հ.190-Ն որոշման համաձայն կատարվում է տեղաշարժվելու դժվարություն ունեցող հաշմանդամություն ունեցող անձանց կամ նրանց փոխադրող տրանսպորտային միջոց վարող անձանց տրանսպորտային միջոցների համար ավտոկայանատեղի վճարների արտոնությունների տրամադրումը:

Հիմնախնդիրներ

- 1. Հասարակական տրանսպորտի գործող երթուղային ցանցի ոչ արդյունավետ աշխատանք, որը չի բավարարում մայրաքաղաքի կանոնավոր ուղևորափոխադրումների գործընթացին ներկայացվող առկա պահանջներին*
- 2. Չհամալրված ավտոբուսային և տրոլեյբուսային հավաքակազմեր*
- 3. Վերգետնյա տրանսպորտի շարժակազմի տեսականու և դրանց տեխնիկական չափանիշների ոչ բարվոք վիճակ*
- 4. Միասնական տոմսային համակարգի բացակայություն*
- 5. Ուղևորների փոխադրման համար գանձվող վճարի շրջանառության թափանցիկության բացակայություն*
- 6. Միկրոավտոբուսների տեսակարար մեծ կշիռ*
- 7. Ուղևորների տրանսպորտային սպասարկման որակի ոչ բավարար մակարդակ*
- 8. Վերգետնյա էլեկտրատրանսպորտի տնտեսության ոչ բավարար վիճակ*
- 9. Երևանի մետրոպոլիտենի հնարավորությունները սահմանափակ են, առկա է շարժակազմի, տնտեսության և ենթակառուցվածքների վիճակի բարելավման անհրաժեշտություն*
- 10. Կանգառների արդյունավետ տեղաբաշխման, դրանց բարեկարգման և կահավորման անհրաժեշտություն*
- 11. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար տրանսպորտային սպասարկման ոչ բավարար մակարդակ*
- 12. Ոչ ժամանակակից տրանսպորտային միջոցների շահագործման արդյունքում առաջացող բնապահպանական խնդիրներ*

2019թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- 1. Նախատեսվում է մեկնարկել տրանսպորտային ցանցի արդիականացման գործընթացը՝ ներդրումների ներգրավմամբ, ամբողջությամբ փոխել շարժակազմը, ինչպես նաև վերանայել երթուղիներն ու կանգառները, ապահովել քաղաքային տրանսպորտի հասանելիությունը առավազն մինչև 23:00:*

- Նախատեսվում է ներդնել էլեկտրոնային և միասնական տոմսային նորագույն համակարգ՝ սոցիալական խմբերի համար հստակ գեղչային համակարգի կիրառմամբ: Նախատեսվում է մշակել և կիրառել Երևան քաղաքի հասարակական տրանսպորտի նոր և արդյունավետ երթուղային ցանց, ապահովել հասարակական տրանսպորտի՝ միջազգային չափանիշներով սպասարկման ծառայությունների մատուցում՝ կազմավորելով նոր օպերատոր:
2. Միկրոավտոբուսների հնարավորինս բացառման գերակա սկզբունքով նախատեսվում է ձեռք բերել նոր երթուղային ցանցին համապատասխան, սպասարկման ժամանակակից պահանջները բավարարող մեծ և միջին տեղատարողության նոր ավտոբուսներ:
 3. Նախատեսվում է հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար ապահովել տրանսպորտի մատչելիություն և տարածական կողմնորոշման հնարավորություն, տեղաշարժի հարմարավետություն, հասարակական տրանսպորտում շարունակել կանգառների ձայնային ազդարարման համակարգերի, ինչպես նաև տեղաշարժը դյուրինացնող համապատասխան սարքավորումների տեղադրման գործընթացը, իսպաներուկներում կահավորել ձայնաազդանշանային լուսացույցներ:
 4. Տրանսպորտային ցանցի ընդլայնման նպատակով նախատեսվում է մեկնարկել մետրոյի առնվազն մեկ նոր կայարանի կառուցման աշխատանքները: Կիրականացվի Երևանում մետրոպոլիտենի աշխատանքի որակի, հուսալիության և անխափան աշխատանքի ապահովում, էներգահամակարգի հուսալիության, ազդանշանային համակարգի, շարժասանդուղքների աշխատանքի հուսալիության բարձրացում, ուղևորների անվտանգության ապահովում, կայարանների և համալիրների վերանորոգում և պատշաճ տեսքի ապահովում, հարմարավետության և սպասարկման որակի բարձրացում: Կնախաձեռնվի մետրոպոլիտենի 12՝ 8 գլխամասային և 4 միջանկյալ վագոնների արդիականացման աշխատանքներ: Նոր երթուղային ցանցի ներդրման համատեքստում կապահովվի մետրոպոլիտենի շահագործման արդյունավետության բարձրացումը:
 5. Նախատեսվում է իրականացնել հասարակական տրանսպորտի կանգառների տեղաբաշխում և կահավորում, ավտոկայանատեղերի կանոնակարգում՝ ուղևորների սպասարկման որակը բարձրացնելու նպատակով: Կիրականացվի ավտոկայանատեղերի կանոնակարգում՝ ծանրաբեռնված փողոցներում դրանց կրճատման հնարավոր տարբերակների կիրառմամբ:
 6. Նախատեսվում է նաև վերգետնյա էլեկտրատրանսպորտով ուղևորների սպասարկման որակի և անվտանգության բարձրացմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում:
 7. Կիրականացվեն ծառայողական, թեթև մարդատար-տաքսի ավտոմոբիլների ավտոկայանատեղերի կազմակերպման աշխատանքներ:
 8. Նախատեսվում է այլընտրանքային, բնապահպանական տեսանկյունից անվտանգ տրանսպորտային միջոցների (էլեկտրամոբիլներ, էլեկտրավտոբուսներ) կիրառում, էլեկտրատրանսպորտի խթանում:
 9. Նախատեսվում է ճանապարհային երթևեկության կազմակերպչական լուծումների կիրառում:
 10. Նախատեսվում է ուղևորների տրանսպորտային սպասարկման որակի բարձրացմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում:

Հ Ա Ն Ր Ա Կ Ր Թ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

Դպրոցական կրթություն

Երևանի քաղաքապետարանի ենթակայության դպրոցների ընդհանուր թիվը 155 է, աշակերտների թիվը 2018-2019 ուստարում **98672** է: Առաջին դասարանցիների թիվը 11675 է, հիմնական դպրոցի շրջանավարտների թիվը՝ 9086, իսկ միջնակարգ դպրոցների շրջանավարտների թիվը՝ 394:

Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող աշակերտների համար ներառական կրթություն է իրականացվում մայրաքաղաքի 54 դպրոցներում, որտեղ աշխատում են 384 հատուկ մանկավարժ, սոցիալական աշխատող, հոգեբան և լոգոպեդ: Երևանի քաղաքապետարանի ենթակայության դպրոցներում սովորում են թվով 881 այլազգի երեխաներ, որոնք դպրոցներում, ըստ ծնողի ցանկության, սովորում են ռուսերենով ուսուցմամբ դասարաններում, ինչպես նաև ընդգրկված են համապատասխան լեզվի խմբակներում:

2018թ. դրությամբ Երևանի քաղաքապետարանի հանրակրթական դպրոցներում սովորում են **881** այլազգի երեխաներ.

- Ռուս -318 առկա է ռուսերենով ուսուցմամբ թվով 13 դպրոց
- Եզդի-393 թվով 3 դպրոցներում ազգությամբ եզդի ծնողների պահանջով գործում է եզդիերենի խմբակ (հհ 66,107,136)
- Հույն-15 Երևանի հ.74 դպրոցում գործում է հունարենի խմբակ
- Ուկրաինացի-26
- Վրացի -22
- Սառի- 11
- Հրեա- 4
- Բելոռուս-3
- Այլ 79

Շարունակվում է սիրիահայ երեխաների կրթության և ինտեգրման գործընթացը ՀՀ կրթական ծրագրով՝ իրենց ընտրած դպրոցներում:

Հետևողականություն է դրսևորվում ազգային փոքրամասնությունների ներկայացուցիչներին հանրակրթության մեջ ընդգրկելու հարցում:

Դպրոցները հիմնականում ապահովված են համակարգիչներով, տեսագրիչներով և պարբերաբար համալրվում են: Դպրոցներում առկա են էլեկտրոնային գրատախտակներ, էլեկտրոնային ձեռնարկներով գրադարաններ՝ կրթական համապատասխան միջավայր ապահովելու նպատակով:

Հիմնախնդիրներ

1. *Դպրոցների շենքային և բակային պայմանների բարելավում, հիմնանորոգում և ժամանակակից պահանջներին համապատասխանեցում:*
2. *Դպրոցների մարզադահլիճների և սպորտհրապարակների ժամանակակից պահանջներին համապատասխանեցում, սպորտային գույքի համալրում:*
3. *Դպրոցական կրթության համար մեկնարկային հավասար պայմանների ստեղծում:*
4. *Նորագույն տեխնոլոգիաների կիրառման ընդլայնում՝ դասադպրոցներ արդիականացնելու նպատակով:*

5. Համընդհանուր ներառման մեկնարկի ծրագրի շրջանակում՝ դպրոցական շենքերի պայմանների համապատասխանեցում սովորողների ֆիզիկական կարիքներին: Համընդհանուր ներառման մեկնարկի համար լիարժեք պայմանների ապահովում:
6. Մենթոր դպրոցների (նախկինում՝ ներառական կրթություն իրականացնող դպրոցներ) և միջազգային կազմակերպությունների համագործակցության ընդլայնման անհրաժեշտություն:
7. Դպրոցների գրադարանային ֆոնդի գեղարվեստական, մեթոդական և մասնագիտական գրականությամբ համալրում: Էլեկտրոնային գրադարանների թվի ավելացում:
8. Դպրոցական բուֆետների սննդի կազմակերպման գործընթացում սննդի անվտանգության նորմերի ապահովում:
9. Կրթության որակի բարելավմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

1. Ժամանակակից պահանջներին համապատասխան դպրոցների շենքային և բակային պայմանների բարելավում:
2. Շարունակել համագործակցությունը՝ «Ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների ձեռնարկությունների միություն» ՀԿ-ի հետ դպրոցներում ինժեներական խմբակ-լաբորատորիաների ստեղծման ծրագրի /ռոբոտաշինություն/ իրականացման ընդլայնման նպատակով:
3. Դասադրոցեում նորագույն տեխնոլոգիաների լայնածավալ կիրառումն ապահովելու նպատակով շարունակել սովորողների և մանկավարժների՝ համակարգչային գրագիտության մակարդակի բարձրացմանն ուղղված գործընթացներ:
4. Շարունակել փորձի փոխանակման, վարպետաց դասերի կազմակերպումը՝ տարվա լավագույն տնօրենների, ուսուցիչների, վաստակավոր մանկավարժների, Խորենացու մեդալակիրների, տարակարգ ունեցող ուսուցիչների ուժերով:
5. Փորձի փոխանակման նպատակով շարունակել ուսուցիչների փոխայցելություններ՝ Երևանի քույր քաղաքների կրթական հաստատություններ:
6. ՀՀ կառավարության՝ 2016թ. փետրվարի 18-ի նիստի N 6 արձանագրային որոշմամբ հաստատված ժամանակացույցի համաձայն՝ Երևանի ենթակայության պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում շարունակել համընդհանուր ներառական կրթության ներդրման աշխատանքները՝ համագործակցելով ՀՀ կրթության և գիտության, համապատասխան հասարակական կազմակերպությունների հետ:
7. Համամագործակցություն մենթոր դպրոցների (նախկինում՝ ներառական կրթություն իրականացնող դպրոցներ) և համընդհանուր ներառման ծրագրում ընդգրկված դպրոցների միջև:
8. «Ուսուցչի օգնական» հաստիքի ներդրման դպրոցներում:
9. Համապատասխան ընկերությունների համագործակցությամբ՝ Երևանի և Սփյուռքի դպրոցների միջև հեռուստակամուրջի կազմակերպում՝ հայրենագիտության դասերի կազմակերպման, ինչպես նաև միջմշակութային կապերի զարգացման նպատակով:
10. Շարունակել բարեկարգ շրջակայքով, կանաչապատված և ծառաշատ դպրոցի ծրագրի իրականացումը:
11. Դպրոցական բուֆետներում աշակերտների ճիշտ սնվելու ապահովման գործընթաց, ինչպես նաև քարտային համակարգի ներդրում՝ աշակերտին գումարի հետ շփումից զերծ պահելու նպատակով:

12. Մանկավարժների իրախուսման նպատակով շարունակել «Երևան քաղաքի տարվա լավագույն տնօրեն, տարվա լավագույն ուսուցիչ», ինչպես նաև ՀՀ ԿԳ նախարարության նույնանուն մրցույթների քաղաքային փուլերի անցկացումը, /քաղաքային, հանրապետական փուլեր/, առարկայական օլիմպիադաների, տարբեր մրցույթների կազմակերպումը և անցկացումը:
13. Սովորողների արժեքային համակարգի ձևավորմանն աջակցելու, ազգային արժեքների նկատմամբ հպարտություն ներշնչելու նպատակով շարունակել հայ մեծերի հոբելյաններին նվիրված միջոցառումների համակարգումը (Հովհ. Թումանյան-150, Կոմիտաս-150. Ա.Բակունց-120, Ս.Կապուտիկյան- 100):
14. Իրականացվող մարզական և այլ կարգի մրցույթներում նախատեսվում է ապահովել կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ընդգրկումը, ինչպես նաև վերջիններիս համար ապահովել մայրաքաղաքի մշակութային օջախներ այցելության ծրագրերի իրականացման շարունակականությունը:

Նախադպրոցական կրթություն

Երևան ենթակայությամբ գործում է 160 նախադպրոցական ուսումնական հաստատություն՝ մանկապատեզ, ուր հաճախում է - **29707** երեխա:

Թվով 11 դպրոցում գործում է 11 նախակրթարան որտեղ հաճախում է նախադպրոցական տարիքի /4-6 տարեկան/ 224 երեխա:

Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների համար ներառական կրթություն է իրականացվում 8 մանկապարտեզներում, որտեղ ներառված է 146 երեխա: Նրանց կրթադաստիարակչական աշխատանքների իրականացմանը մասնակցում է նաև 10 հոգեբան և 10 լոգոպեդ:

Մանկապարտեզներում հերթագրված երեխաների ընդունելությունը կազմակերպվում է անվճար՝ համաձայն Երևանի քաղաքապետի 04.03.2016թ. հ.706-Ա, 19.04.2018թ. 1472-Ա որոշումների:

Մանկապարտեզներում նախադպրոցական կրթությունն իրականացվում է անվճար՝ համաձայն Երևանի քաղաքապետի 31.03.2011թ. հ.1101-Ա որոշման:

Նախադպրոցական կրթությունն իրականացվում է անվճար նաև մարզերում հաշվառված զինծառայողի երեխայի համար՝ համաձայն Երևան քաղաքի ավագանու 26.12.2017թ. հ.90-Ն որոշման:

Հիմնախնդիրներ

1. Երևան քաղաքում նախադպրոցական կրթության համաչափությունն ապահովելու նպատակով նպատակահարմար է նոր մանկապարտեզների կառուցում Արաբկիր, Էրեբունի և Կենտրոն վարչական շրջաններում:
2. Վերանայել շենքերի տակ գտնվող հարմարեցված և երեխաների համար ոչ նպաստավոր, անբարեկարգ պայմաններ ունեցող մանկապարտեզների աշխատանքի արդյունավետությունը:
3. Մանկապարտեզների ազատ տարածքների, ինչպես նաև անբարեկարգ վիճակում գտնվող ազատ խմբասենյակների քարտեզագրում:

4. Նոր խմբերի ձևավորում մանկապարտեզների անբարեկարգ վիճակում գտնվող խմբասենյակների վերանորոգման դեպքում:
5. Համընդհանուր ներառման ծրագրի շրջանակում ԿԱՊԿՈՒ երեխաներին ընդգրկել Երևան քաղաքի բոլոր մանկապարտեզներում: Առաջարկվել է բոլոր մանկապարտեզներին տրամադրել լոգոպեդի հաստիք:
6. Նորագույն տեխնոլոգիաների ներդրում մանկապարտեզներում.
 - սենսորային սենյակների ստեղծման ծրագիր,
 - նյութատեխնիկական բազայում ներառել տեսացրիչ:
7. Մանկապարտեզներում «Կանաչ պատի» ստեղծում:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

1. ՄԱԿ-ի Էներգաարդյունավետության, Էներգախնայողության ծրագրով և Երևանի բյուջեի համաֆինանսավորմամբ վերանորոգել թվով 31 մանկապարտեզ (հհ.22,23,24,33,36,47,48,49,56,71,74,75,78,81,83,93,98,100,101,102,103,108,109,110,112,118,129,138, 156,157, 161):
2. 2019 թվականին թվով 13 մանկապարտեզներում ձևավորել 14 խումբ /Արաբկիր, Աջափնյակ, Դավթաշեն, Էրեբունի, Կենտրոն, Մալաթիա-Սեբաստիա, Նոր Նորք, Շենգավիթ Վ/Շ-ում/՝ հիմք ընդունելով մանկապարտեզներում հերթագրված երեխաների թիվը և տարածքների առկայությունը:
3. Նուբարաշեն վարչական շրջանում գործելու է նոր մանկապարտեզ՝ 4 տարբեր տարիքային խմբերով:
4. Մանկապարտեզների շենքերի տարածքներից վարձակալությամբ կամ անհատույց այլ սուբյեկտներին տրամադրված տարածքների ազատում /պայմանագրերի ժամկետները լրանալու, ինչպես նաև ապօրինի զբաղեցնելու պարագայում/:
5. Մանկապարտեզների շենքային պայմանների բարելավման և բակերի բարեկարգման աշխատանքների իրականացումը նախատեսվում է աշխատակազմի շինարարության և բարեկարգման վարչության ծրագրերում՝ հիմք ընդունելով աշխատակազմի հանրակրթության վարչության ուսումնասիրության արդյունքները:
6. «Մանկապարտեզ» էլեկտրոնային կառավարման երեխաների հերթագրման էջը դարձնել առցանց:
7. Շարունակել
 - համագործակցությունը «Հույսի կամուրջ», «Սելվ դը չիլդրեն», «Վորդ վիժն» կազմակերպությունների կողմից իրականացվող սեմինար-քննարկումներին, կլոր սեղաններին, ինչպես նաև վերապատրաստման դասընթացներին, մասնավորապես, ներառական կրթություն իրականացնող մանկապարտեզների աշխատակազմերի հետ:
 - մանկապարտեզների դաստիարակների, երաժշտության դաստիարակների, ֆիզիոթերապևտների, ինչպես նաև տնօրենների և փոխտնօրենների վերապատրաստման գործընթացը ՀՀ կրթության և գիտության ԿԱԻ-ի կողմից իրականացվող դասընթացներին:
 - աշխատակազմի հանրակրթության վարչության կողմից պարբերաբար կազմակերպվող մանկավարժական գիտելիքների և հմտությունների փորձի փոխանակման գործընթացը վարչական շրջանների մանկապարտեզների լավագույն տնօրենների և դաստիարակների ներգրավմամբ:
8. Համապատասխան գերատեսչության կողմից վերապատրաստման դասընթաց իրականացնել մանկապարտեզների երեխայի առողջության պահպանումը ապահովող

աշխատակիցների, մասնավորապես երեխաների սննդի կազմակերպման
պատասխանատուների հետ:
9.Մանկապարտեզների գույքի նորացման ծրագիր:

Բ Ն Ա Պ Ա Հ Պ Ա Ն ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

Երևան քաղաքի կանաչ զանգվածը կազմում է 6758.5 հա, որից ընդհանուր օգտագործման կանաչ մակերեսը կազմում է 862.0 հա: Մայրաքաղաքի մեկ բնակչին բաժին ընկնող ընդհանուր օգտագործման կանաչ տարածքների ցուցանիշը 7,8 ք/մ է, որը 2 անգամ պակաս է նորմատիվայինից:

Երևանը գտնվում է կիսաանապատային գոտում, որտեղ հողերը անջրդի պայմաններում էռոզացված են և ունեն ոչ բավարար ջրաֆիզիկական հատկություններ: Ըստ հետազոտության արդյունքների մայրաքաղաքի հողերը հատում են աղտոտման բարձր մակարդակի շեմը, ինչը պայմանավորված է հողերի ծանր մետաղներով աղտոտվածությամբ: Քաղաքի ոչ բարենպաստ էկոլոգիական իրավիճակը պահանջում է կանաչապատման որոշակի ռազմավարության մշակում, որը ենթադրում է մի շարք փուլերի հաջորդական իրականացում՝ ուղղված տարբեր տեսակի կայուն քաղաքային տնկարկների ստեղծմանը և ընդունակ ոչ միայն պահպանելու դեկորատիվությունը և հարատևությունը, այլև հնարավորինս առողջացնելու կենսամիջավայրը:

Հիմնախնդիրներ

1. *Մեղմել քաղաքային շրջակա միջավայրի վրա մարդկային կենսագործունեության և զրոքալ կլիմայական փոփոխությունների բացասական ազդեցությունը:*
2. *Մշակել և ներդնել քաղաքի էկոհամակարգերի, կանաչ ենթակառուցվածքների և կենսաբազմազանության հետազոտության, պահպանության և կայուն զարգացման առավել արդյունավետ և գործուն մեխանիզմներ:*
3. *Առավելագույնի հասցնել քաղաքային կանաչ տարածքների բնապահպանական նշանակությունն ու դրանցից ստացվող հանրային օգուտը՝ կիրառելով ժամանակակից դենդրոլոգիական, լանդշաֆտային ճարտարապետության, քաղաքաշինական, գեղագիտական և այլ ասպեկտներով արդյունավետ լուծումներ:*

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

1. Համապատասխան ֆինանսավորման պայմաններում կմեկնարկվի կանաչ ենթակառուցվածքների գույքագրում, աղտոտվածության մակարդակի և կենսաբազմազանության քանակաորակական ցուցանիշների առկա ելային վիճակի հետազոտություն: Արժեքավոր ծառերը կհամարակալվեն և կկոդավորվեն: Կսահմանվի Երևանի արժեքավոր էկոհամակարգերը: Ողջ տվյալները հասանելի կլինեն առցանց քարտեզի տեսքով:
2. Կմշակվի և կիրառարակվի երևանյան կլիմայի պայմաններում կանաչապատ տարածքների ձևավորման և խնամքի մեթոդական ձեռնարկ հիմնված ժամանակակից լավագույն փորձի վրա, որն անվճար կտրվի քաղաքապետարանի ենթակայության տակ գտնվող բոլոր կազմակերպություններին, համատիրություններին, ուսումնական հաստատություններին և հասանելի կլինի առցանց:
3. Կանաչ ենթակառուցվածքների խնամքով զբաղվող մասնագիտական անձնակազմի համար կիրականացվի վերապատրաստման դասընթաց, որի ընթացքում նրանք գործնական

գիտելիքներ ձեռք կրերեն ծառերի ու թփերի էտման, ինչպես նաև կանաչ տարածքների խնամքի այլ մեթոդների շուրջ:

4. Համապատասխան ֆինանսավորման պայմաններում կզարգացվի տնկարանն ու ջերմոցը՝ սեփական կարիքների համար անհրաժեշտ ծառաթփատեսակները մեծ քանակով և էժան աճեցնելու, ինչպես նաև 4-5 տարեկան հասուն տնկիների բանկ ունենալու նպատակով, ինչը կօգնի ծառուղիներում ծերացած և հիվանդ ծառերի (հատկապես մասսայաբար հիվանդ թեղիների) օպերատիվ համաժամանակյա փոխարինում կատարել:

5. Հաստիքացուցակում կավելացվի լանդշաֆտային դիզայների և ֆիտո-դիզայների հաստիքները:

6. Սահմանված ժամանակահատվածում ծառերի ու թփերի կմախքի առողջացման և գեղագիտական ձևավորման համար կիրականացվի շուրջ 26.000 ծառերի սաղարթի ձևավորման և սանիտարական էտ: Ծառերի երիտասարդացող և խորը էտը կկիրառվի բացառապես ծայրահեղ անհրաժեշտության՝ վթարային իրավիճակների կանխման նպատակով:

7. Կանաչապատման իրականացման ներկայիս սեզոնային մասսայական համաժամանակյա, անկանոն տնկումների մոդելը հիմնականում կփոխարինվի կոնկրետ տեղամասի միասնական լանդշաֆտային նախագծի շրջանկաններում կանաչապատման մոդելով, որը կիրականացվի մրցութային կարգով:

8. Փարոսի անտառ և Սարալանջ փողոցի հարակից տարածքներում համապատասխան ֆինանսավորման պայմաններում կենթարկվի վերակառուցման գործող ոռոգման համակարգերը, կիրականացվի դարավանդավորում, կկառուցվեն այլ անհրաժեշտ ենթակառուցվածքներ և կիրականացվի անտառվերականգման մեծ ծրագիր:

9. Մայրաքաղաքում շուրջ 60.000 ծառ կկրապատվեն: Կրապատումը ոչ միայն գեղագիտական տեսք է հաղորդում ծառերին, այլ նաև կանխարգելում է միջատների տեղաշարժը հողից դեպի ծառի բնի հատված:

10. Քաղաքի բանուկ զբոսաշրջային հատվածներում և զբոսայգիներում կստեղծվեն լանդշաֆտային դիզայնի գրագետ լուծումներով գեղեցիկ, ծաղկման տարբեր սեզոնայնությամբ ծաղիկների ծաղկանոցներ:

11. Կանխարգելիչ և փաստացի բուժման կենթարկվեն շուրջ 35.000 ծառեր և թփեր:

12. Կանաչ ենթակառուցվածքների ստեղծման և ընթացիկ խնամքի կարիքները բարելավելու նպատակով՝ ձեռք կրերվի շուրջ 6000 խմ բուսահող և լրացուցիչ ֆինանսավորման պայմաններում ձեռք կրերվի կենսահումուս, որը կնպաստի ծառերի և թփերի կենսունակության բարելավմանը:

13. Համապատասխան ֆինանսավորման պայմաններում կիրականացվի ուղղահայաց կանաչապատման համաքաղաքային ծրագիր, որի ընթացքում լիանանման բարձրացող բույսերով պատելու համար կկահավորվեն համայնքային և հանրային նշանակության շենքերի արտաքին պատերը:

14. Կանաչ տարածքների և առհասարակ բնության հանդեպ հանրության հոգատարությունն իբրև կարևորագույն արժեք հանրահռչակելու նպատակով կիրականացվի պատշգամբների ինքնակամ կանաչապատման խրախուսման ծրագիր՝ վարչությունը աջակցություն կցուցաբերի՝ բնակիչներին տրամադրելով անվճար խորհրդատվություն, թաղարային բույսեր,

բուսահող, կանցկացվի տարվա լավագույն կանաչապատ պատշգամբ համաքաղաքային մրցույթ և այլն:

15. Բնապահպանական ձեռնարկներում կրթական բաղադրիչն ավելացնելու նպատակով մանկապարտեզների ու դպրոցների տարածքներում կկազմակերպվի ուսումնական պարտեզներ, որտեղ բույսերը հետազոտելու և խնամելու պարտավորությունը կլինի հաստատության սաների վրա: Այդ նպատակով կհրատարակվի հատուկ ուղեցույց:

16. Կմեկնարկեն Մ.Մելքոնյան փողոցին կից հանգստի գոտու ստեղծման աշխատանքները, որի 70%-ը կազմելու է գեղատեսիլ կանաչ զանգվածն իր բարձրարժեք ծառաթփատեսակներով:

17. Համաքաղաքային շաբաթօրյակների ընթացքում կնախատեսվի Հրազդանի կիրճի և Երևանյան լճի հարակից տարածքների մաքրման աշխատանքներ:

18. Երևան քաղաքի գլխավոր հատակագծով սահմանված հատվածներում կազմել ծրագիր և համապատասխան ֆինանսավորման պայմաններում ստեղծել բուֆերային անտառապաշտպան գոտիներ՝ ներգրավելով նոր ոռոգման ցանցերի և պոմպակայանների ստեղծման, ծառերի խնամքի և այլ աշխատանքները:

19. Համապատասխան ֆինանսավորման պայմաններում ձեռք բերել ժամանակակից գյուղատնտեսական նշանակության մեքենա-սարքավորումներ:

20. Երկրում առկա գիտահետազոտական ներուժը լիարժեք օգտագործելու համար, համագործակցության կայուն և մշտական ծրագրեր ստեղծելով գիտահետազոտական ինստիտուտների և քաղաքապետարանի միջև՝ նրանց կպատվիրակվի քաղաքի կանաչ ենթակառուցվածքների զարգացման համար կարևոր խնդիրների հետազոտությունն ու լուծումների առաջադրումը, կանաչ տարածքների ցուցանիշների փոփոխության մոնիթորինգային մշտադիտարկումը:

21. Կներդրվի չորացած և վթարային ծառերի կտրման որոշումների կայացման և իրագործման չափելի ցուցանիշների, թափանցիկ և հանրային պատշաճ իրազեկում ենթադրող համակարգ:

22. Մածիլներ, տնկիլներ, սոխուկներ, սերմեր և կանաչապատման հնարավոր այլ միավորներ գնելիս նախապատվությունը կտրվի հայրենական արտադրանքին, հնարավորինս կրճատելով ներմուծումը: Այս հարցում ակտիվ ակտիվ համագործակցություն կլինի նաև բնապահպանության նախարարության ենթակայության տակ գտնվող ՊՈԱԿ-ների և Երևանի բուսաբանական այգու հետ:

23. Կիրականացվեն քաղաքի բնապահպանական վիճակի վրա էական ազդեցություն ունեցող կանաչ հանրային տարածքների վերականգման նպատակային ծրագրեր Օղակաձև զբոսայգու և Հաղթանակ զբոսայգու համար: Զարգացման նպատակով համագործակցության երկարաժամկետ ծրագրեր կսկսվեն Բուսաբանական այգու հետ:

24. Քաղաքի այն հատվածներում, որտեղ չկա հողային կանաչապատման հնարավորություն՝ կկիրառվի մեծ թաղաքային և ճմապատման աշխատանքներ:

25. Կարգելվի ձմռան ամիսներին ճանապարհների ձնածածկի հալեցման համար կիրառած տարբեր ռեագենտներով, աղերով հարստացրած և երթևեկելի հատվածից հեռացված ձյան կույտերի կուտակումը մայթեզրին աճող ծառերի և տակ և նրանց հարակից սիզամարգերում, քանի որ այն դառնում են ծառերի չորացման պատճառ:

26. Նախատեսվում է շների զբոսանքի համար հատուկ տարածքներ հատկացնել բոլոր վարչական շրջաններում: Թափառող շների գլխաքանակի կառավարման համար կկիրառվի բացառապես ստերջացման մեթոդը:

Ա Ռ Ո Ղ Ջ Ա Պ Ա Հ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

Առողջապահության ոլորտի գերակայությունը առողջապահական համակարգի կառավարման արդյունավետության և բնակչությանը մատուցվող ծառայությունների որակի բարձրացումն է, մատչելիության ապահովումը, սպասարկող բժշկական ընկերությունների շենքային պայմանների բարելավումը, գույքի արդիականացումը, վերազինումը:

Երևանի ենթակայությամբ գործում են 31 առողջապահական կազմակերպություն, որոնցից 4-ը բժշկական կենտրոն են (այդ թվում՝ 1 մասնագիտացված հիվանդանոց, 3 ընդհանուր պրոֆիլի հիվանդանոց), 2-ը՝ դիսպանսեր, 1-ը՝ շտաբուժօգնության ծառայություն, 1-ը՝ գիտահետազոտական ինստիտուտ-մասնագիտացված հիվանդանոց, 1-ը՝ ծննդատուն և 22-ը՝ պոլիկլինիկա: Երևանի ենթակայության առողջապահական կազմակերպություններից 24-ը մատուցում է ամբուլատոր-պոլիկլինիկական ծառայություն:

2010-2018թթ. ընթացքում Երևանի ենթակայության առողջապահական ընկերություններում իրականացվել է վերը նշված գերակայության ապահովմանն ուղղված մի շարք գործողություններ, մասնավորապես՝ շենքերի մասնակի վերանորոգում, հիմնանորոգում, թեքահարթակների կառուցում, տեխնիկական հագեցում, դժվարամատչելի ծառայությունների մատուցում ջեռուցման համակարգի անցկացում, ընդ որում՝ 2016 թվականին Երևանի ենթակայության ամբուլատոր-պոլիկլինիկական բուժհաստատությունները ամբողջությամբ ապահովվել են ջեռուցման համակարգերով, իսկ 2018 թվականին բոլոր ավարտվել են բոլոր ամբուլատոր-պոլիկլինիկական բուժհաստատությունների պատուհանների փոխարինման աշխատանքներ: Ջեռուցման համակարգի անցկացման կարևորությունը ավելի է մեծանում, եթե հաշվի առնենք, որ բուժհաստատությունների մեծ մասում բժշկական օգնության և սպասարկման ծառայություններ են մատուցվում նաև երեխաներին:

Որակյալ բուժծառայությունների մատուցման և մատչելիության բարձրացման տեսանկյունից կարևոր հիմնախնդիր է հանդիսանում բուժհաստատությունների հագեցվածությունը: Երևանի ենթակայության առողջապահական կազմակերպությունների բարոյապես և ֆիզիկապես մաշված սարքավորումները փոխելու և արդի բուժման նոր մեթոդներին համապատասխանացնելու նպատակով 2013-2018թթ. ձեռք է բերվել և բուժհաստատություններին անհատույց օգտագործման հիմունքերով տրամադրվել է 248 ժամանակակից բուժսարքավորում՝ այդ թվում 4 ռենտգեն ապարատ:

Արդյունքում՝ հնարավոր եղավ Երևանի ենթակայության գործող ամբուլատոր-պոլիկլինիկական ծառայություններ մատուցող բուժհաստատությունները հնարավորինս հագեցնել նոր ժամանակակից պահանջներին համապատասխանող բուժսարքավորումներով, որը նպաստեց ինչպես մատուցվող բուժծառայությունների որակի բարձրացմանը, այնպես էլ ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հաստատություններ հաճախումների ավելացմանը, այսինքն՝ ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հաստատություններից սկսեցին օգտվել ոչ միայն սոցիալապես անապահով և հատուկ խմբերում ընդգրկված անձինք՝ պետական պատվերի շրջանակներում, այլ նաև վճարովի հիմունքերով մատուցվող ծառայություններից օգտվող քաղաքացիներ:

Ծրագիրը իր հերթին նպաստեց նաև վճարովի հիմունքերով մատուցվող բժշկական ծառայությունների ծավալի ավելացմանը, որը հնարավորություն է տալիս ստանալ լրացուցիչ եկամուտ, ինչն էլ իր հերթին հնարավորություն է տալիս ոչ միայն ապահովել բուժհաստատությունների ընթացիկ գործունեությունը, այլև ստեղծել ֆոնդեր՝ հետագա զարգացման համար: Մասնավորապես՝ ընկերությունները իրենց միջոցների հաշվին իրականացրել են ընթացիկ վերանորոգման աշխատանքներ:

Մագնիսա-ռեզոնանսային և կոմպյուտերային տոմոգրաֆիայի հետազոտությունները շատ կարևոր են առանձին հիվանդությունների ախտորոշման և արդյունավետ բուժման կազմակերպման համար, իսկ պետության կողմից երաշխավորված թանկարժեք ու դժվարամատչելի հետազոտությունների ցանկում ներառված լինելը այն հասանելի չի դարձնում հասարակության լայն շերտերի համար, որն էլ կարևոր հիմնախնդիրներից մեկն է Երևան համայնքի բնակիչների համար բուժճառայությունների մատուցման մատչելիության ապահովման տեսանկյունից: Այս խնդրի կարգավորման նպատակով Երևան քաղաքապետարանի կողմից ձեռք է բերվել մագնիսա-ռեզոնանսային և կոմպյուտերային տոմոգրաֆիայի ծառայություն, ընդ որում կոմպյուտերային տոմոգրաֆիայի ծառայությունից 2014 թվականից առ այսօր օգտվել է 934 քաղաքացի, իսկ մագնիսա-ռեզոնանսային տոմոգրաֆիայի ծառայությունից 2018 թվականին օգտվել է 43 քաղաքացի: Նշված ծառայության ձեռքբերումը հնարավորություն է տալիս որոշ չափով մեղմել սոցիալական լարվածությունը, ինչպես նաև ապահովել առանձին խմբերում ընդգրկված անձանց համար նշված ծառայության սպառումը:

Հիմնախնդիրներ

1. Բժշկական ծառայությունների որակի բարձրացում,
2. Բնակչության համար պետության կողմից երաշխավորված թանկարժեք և դժվարամատչելի հետազոտությունների անցկացման մատչելիության ապահովում,
3. Առողջապահական հաստատությունների հիմնանորոգում, ընթացիկ վերանորոգում,
4. Բժշկական սարքավորումների արդիականացում և տեխնիկապես հագեցում:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

Լիարժեք ախտորոշում և արդյունավետ բուժում իրականացնելու նպատակով Երևանի բնակիչների համար նախատեսվում է ձեռք բերել պետության կողմից երաշխավորված թանկարժեք և դժվարամատչելի հետազոտություններ, այդ թվում՝

1. կոմպյուտերային տոմոգրաֆիայի ծառայություն՝ թվով 150 հատ,
2. մագնիսա-ռեզոնանսային տոմոգրաֆիայի ծառայություն՝ թվով 100 հատ:

Որակյալ բժշկական ծառայության մատուցման և մատչելիության բարձրացման նպատակով Երևանի ենթակայության առողջապահական կազմակերպությունների համար 2019թ-ին նախատեսվում է ձեռք բերել նոր բուժասարքավորումներ և բժշկական պարագաներ, մասնավորապես՝ 3 ռենտգեն ապարատ, 10 ուլտրաձայնային թերապիայի սարքավորում, 20 ցածր հաճախականության ֆիզիոթերապևտիկ սարք, 10 հարվածալիքային թերապիայի սարքավորում, 1 ուլտրաձայնային ստացիոնար հետազոտման սարք՝ 2 տվիչով, 17 մագնիսա-լազերային թերապիայի սարքավորում, 20 մագնիսային թերապիայի սարքավորում:

Կրճքով կերակրման և մաքուր օդին մայրերի և երեխաների հնարավորինս շատ ժամանակ անցկացնելու նպատակով քաղաքային զբոսայգիներում «Մոր և մանկան» անկյունների ստեղծում, որտեղ կլինեն համապատասխան պայմաններ երեխային կրճքով կերակրելու և նրա հիգիենայի կարիքները պատշաճ հոգալու համար:

Նախատեսվում է շարունակել Երևանի ենթակայության բժշկական հաստատությունների վերանորոգման և շենքային պայմանների բարելավման աշխատանքների իրականացումը:

Նախատեսվում է իրականացնել առողջ ապրելակերպի քարոզչություն՝ շեշտը դնելով սքրինինգային կամ այլ բժշկական ծրագրերի իրականացման վրա՝ համագործակցելով առաջատար առողջապահական ընկերությունների և մասնագետների հետ:

Ս Ո Ց Ի Ա Լ Ա Կ Ա Ն Ա Պ Ա Հ Ո Վ Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն

Հասարակության սոցիալական պաշտպանությունը պետության կարևոր ֆունկցիաներից մեկն է: Սոցիալական ապահովության բնագավառում Երևանի քաղաքապետարանի ռազմավարությունն ուղղված է քաղաքացիների սոցիալական երաշխիքների պաշտպանությանը՝ պետական և համայնքային սոցիալական ծրագրերի իրականացմամբ, սոցիալական ռիսկերի արդյունավետ կառավարմանը, դրանց հնարավոր նվազեցմանը և հանդիսանում է նպատակային սոցիալական քաղաքականության ազդեցիկ գործիք մայրաքաղաքում կայուն սոցիալական միջավայրի ձևավորման համար: Ամուր և արդյունավետ սոցիալական պաշտպանության սիստեմի համար ամուր և զարգացած տնտեսություն է պետք: Մեզ մոտ գործում է սոցիալական պաշտպանության համակարգ, որը տնտեսության զարգացման համաքայլ կատարելագործման և ուժեղացման կարիք ունի: Հաշվի առնելով երկրում աղքատության զգալի մակարդակը և այն, որ հասարակության կարիքավոր խավը որպես կանոն ավելի շատ է ենթակա ռիսկերի, քանի որ դրանց դիմակայելու համար չունի անհրաժեշտ չափով ռեսուրսներ, ուստի Երևանի զարգացման 2019 թվականի ծրագրում նախատեսված՝ պետական և համայնքային սոցիալական ծրագրերը նպատակաուղղված են լինելու ռիսկերի կանխարգելմանը՝ ընտանիքի աղքատության, հաշմանդամության, հիվանդության, տարիքի հետ կապված ինքնասպասարկման ունակությունների կորստի, առանց ծնողական խնամքի մնալու, ծնողազրկության, գործազրկության, ընտանիքում կոնֆլիկտների, դաժան վերաբերմունքի, բռնության, անօգնականության, միայնակության, սոցիալական մեկուսացման վնասակար սովորությունների, դժբախտ պատահարի կամ արտակարգ իրավիճակներում հայտնվելու, ազատազրկման վայրերում գտնվելու կամ այդ վայրերից վերադառնալու և այլ պատճառների հետևանքներով կյանքի դժվարին իրավիճակներում հայտնված անձանց աջակցությանը՝ դժվարությունները հաղթահարելու կամ մեղմելու նպատակով: Ուշադրության կենտրոնում են պահվելու աղքատ տարեցների, բազմազավակ ընտանիքների, Արցախյան, Հայրենական Մեծ պատերազմների վետերանների, ՀՀ և ԼՂՀ սահմանների պաշտպանության ժամանակ գոհվածների ընտանիքների, փախստականների և միգրանտների, հաշմանդամություն ունեցող անձանց, առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների, բազմազավակ և միաձնող ընտանիքների, բնակարանագուրկ և անօթևան ընտանիքների և անձանց, քրեակատարողական հիմնարկներից ազատ արձակված անձանց և սոցիալական ռիսկի այլ խմբերի սոցիալական պաշտպանության խնդիրները, որոնք հայտնվել են կյանքի այնպիսի իրավիճակում, որ առանց ուրիշի օգնության գրկված են ինքնուրույնաբար սեփական գոյության համար ամենաանհրաժեշտը ստեղծելու հնարավորությունից: Հենց այստեղ է ծագում պետության /տվյալ դեպքում համայնքի/ կարգավորիչ դերը:

Սոցիալական պաշտպանության համակարգը բազմաբնույթ է և ներկայումս գտնվում է բարեփոխումների շրջանում: Հաշվի առնելով սոցիալական պետության առջև դրված խնդիրները, սոցիալ-տնտեսական և հասարակական կյանքում արձանագրվող գործընթացները անհրաժեշտ է կատարելագործել սոցիալական համագործակցության համակարգերը, որը կնպաստի համակարգի արդյունավետությանը: ՀՀ կառավարության համապատասխան որոշմամբ 2015 թվականից ներդրվել է «Միջգերատեսչական սոցիալական համագործակցության» կանոնակարգը, որի նպատակը բազմամասնագիտական աշխատանքային խմբի կողմից սոցիալական աջակցության կարիք ունեցող անձանց ընտանիքների հայտնաբերումն է, անհատական սոցիալական ծրագրերի կազմումն ու դրա իրականացումը, այդ թվում և խնդրահարույց դեպքերում սոցիալական դեպքի վարման կարգի լայնորեն կիրառումը, որը կարող է անհատական սոցիալական ծրագրով կյանքի դժվարին իրավիճակում հայտնված անձի /ընտանիքների/ սոցիալական կարիքների գնահատման հիման վրա

հասանելի ռեսուրսների որոնման միջոցով իրականացնել սոցիալական տարաբնույթ ծառայությունների և սոցիալական աջակցությունների տրամադրման ծրագրեր, քանի որ միայն պետական նպաստները և համայնքային ֆինանսական միջոցները բավարար չեն վերը նշված ընտանիքների բազմաբնույթ սոցիալական խնդիրների լուծման համար: Կարևոր խնդիր է նաև սոցիալական աջակցության համակարգի մի շարք խնդիրների /վարչական շրջանների սոցիալական բաժինների աշխատողների՝ ժամանակակից սոցիալական աշխատանքի, սոցիալական աջակցության մասին նորագույն գիտելիքների և գործիքների կիրառման վերաբերյալ վերապատրաստումների կազմակերպումը, նրանց և ՄՍՏ-ների մասնագետների՝ տունայցի դեպքերում գործուղման ծախսերի նախատեսումը, յուրաքանչյուր վարչական շրջանում առնվազն մեկական «Սոցիալական աշխատողի» հաստիքների ստեղծումը՝ սոցիալական աշխատողի ինստիտուտի ներդրումը, քանի որ հասարակության գերակշիռ մեծամասնությունը սոցիալական աշխատանքն ընկալում է որպես դրամական վճարների նշանակում/ լուծումը: Սոցիալական աշխատողների կրթական ցենզի բարձրացումը և դերային բաշխվածությունը նպաստելու է պետության ազգային սոցիալական քաղաքականության արդյունավետ իրականացմանը, քաղաքացիների սոցիալական իրավունքների իրացմանը:

Պետք է հասնել նրան, որ սոցիալական աշխատողը կարողանա օգտագործել շահառուի իրավունքների գերակայությունը, ռեսուրսների սակավության պայմաններում հատկապես, երբ սոցիալական աշխատողը կրում է մասնակի կամ լրիվ պատասխանատվություն ռեսուրսների բաշխման նկատմամբ:

Սոցիալական աշխատանքի դերը, բովանդակությունը, ինչպես նաև լիազորությունների շրջանակը ավելի հստակ սահմանելու և «չափելի» դարձնելու համար գնալով ավելի հրատապ և արդիական է դառնում սոցիալական ծառայությունների ինտեգրումը Երևանի 12 վարչական շրջաններում: Ներկայումս Աջափնյակ, Ավան, Դավթաշեն, Նորք-Մարաշ, Նուբարաշեն, Մալաթիա-Մեքաստիա վարչական շրջաններում գործում են սոցիալական ծառայություններ մատուցող համալիր կենտրոններ, որոնք հարմարավետ են և մատչելի՝ բնակչության համար ծառայությունների մատուցման տեսանկյունից: Մակայն դեռևս խնդիր է այդ ծառայությունների ոչ միայն ֆիզիկական, նաև տեխնիկական և տեղեկատվական հոսքերի փոխանակման տեսանկյունից, որպեսզի համակարգի ներդրման շրջանակներում վերախմաստավորվի սոցիալական աշխատանքի բովանդակությունը, ինչպես նաև սոցիալական աշխատողի տեղն ու դերը հասարակական հարաբերություններում:

2019 թվականին նախատեսվում է Շենգավիթի համալիր կենտրոնի բացումը, մյուս վարչական շրջաններում նույնպես խնդիրը օրակարգային է:

Ոլորտում առկա խնդիրների համատեղ լուծման, աշխատանքների արդյունավետության բարձրացման նպատակով Երևանի քաղաքապետարանը, վարչական շրջանների համապատասխան բաժինները համագործակցում են սոցիալական ոլորտում գործունեություն իրականացնող ակտիվ հասարակական կազմակերպությունների հետ՝ համատեղ սոցիալական ծրագրերի իրականացման նկատառումով: Մասնավորապես՝ Գերմանական Կարմիր Խաչի հայաստանյան մասնաճյուղի հետ, Երևանի քաղաքապետարանի համաֆինանսավորմամբ գործում են Քանաքեռ-Զեյթունի «Հուստ տունը» /բարեգործական ճաշարան և ցերեկային կենտրոն/, Էրեբունի, Կենտրոն և Նորք-Մարաշ վարչական շրջաններում «արտագնա խոհանոց»: «Առաքելություն Հայաստան» ՀԿ-ի հետ 6 վարչական շրջաններում Երևան համայնքի կողմից անվարձահատույց տրամադրված տարածքներում կազմակերպվել են բարեգործական ճաշարաններ, բացառությամբ Աջափնյակ վարչական շրջանի, որտեղ տեղի վարձավճարը տրամադրվում է Երևան համայնքի կողմից: «Արշավիր և Պայծառ Աբրահամյաններ» ԲՀ հետ Արաբկիրի բարեգործական ճաշարանը, որին տրամադրվում է համաֆինանսավորում կոմունալ ծախսերի փոխհատուցման համար: Մալաթիա-Մեքաստիայի, Արաբկիրի և Նոր Նորքի՝ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի հովանու ներքո գտնվող բարեգործական ճաշարաններին համաֆինանսավորում չի տրամադրվում, սակայն կա փոխգործակցություն:

Նմանօրինակ համագործակցության արդյունքում կարիքավոր շուրջ 2300 շահառուներ տաք ճաշ են ստանում:

2018 թվականի տվյալներով մայրաքաղաքում հաշվառված են ավելի քան 57000 հաշմանդամություն ունեող անձիք, որոնցից ավելի քան 2300 երեխաներ են, ընդհանուր թվից ավելի քան 27000-ը իգական սեռի ներկայացուցիչներ են: Հաշմանդամության ոլորտում իրականացվող քաղաքականությունը, հիմնական մոտեցումները և նպատակային ծրագրերը ուղղված են հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանությանը, հավասար պայմանների ու հնարավորությունների ապահովմանը, նրանց սոցիալական ներառմանը: Մայրաքաղաքում հաշմանդամություն ունեցող անձանց խնդիրների լուծման նպատակով Երևանի քաղաքապետարանում գործում է «Հաշմանդամություն ունեցող անձանց հիմնահարցերի Երևանի քաղաքային հանձնաժողով»: Հաշմանդամություն ունեցող անձանց անարգել տեղաշարժն ապահովելու նպատակով Երևանի քաղաքապետարանը, հաշմանդամություն ունեցող անձանց կողմից ներկայացված առաջնահերթությամբ, մայրաքաղաքի հանրային նշանակության տարբեր վայրերում կառուցում է թեքահարթակներ, աշխատանքներ են իրականացվում նաև հանրային տրանսպորտը վերջիններիս համար մատչելի դարձնելու ուղղությամբ, կարիքավոր հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար իրականացվում են տարաբնույթ սոցիալական աջակցության ծրագրեր /2013-2018թթ. կառուցվել են շուրջ 5000 թեքահարթակներ, որից շուրջ 300-ը մասնավորի կողմից, քաղաքապետարանի առաջարկությամբ ՃՈ կողմից 61 խաչմերուկներում տեղադրվել են փողոցային ձայնային ազդանշաններով լուսացույցներ, 128 հատվածներում տեղադրվել են գոգավոր սալիկներ և այլն/:

Աշխատանքներ են իրականացվում մայրաքաղաքի փողոցներից, կիսակառույցներից կյանքի դժվարին իրավիճակներում հայտնված անօթևանների, մուրացկանությամբ զբաղվող անձանց հայտնաբերման և ժամանակավոր կացարանում տեղավորման ուղղությամբ՝ Հայ-դանիական «Հանս Քրիստիան Կոֆոեդ» բարեգործական հիմնադրամի և ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության հետ: Նրանց տրամադրվում են սոցիալական տարաբնույթ աջակցություններ /սոցիալ-հոգեբանական, սոցիալ-բժշկական, սոցիալ-վերականգնողական-մասնագիտացված հաստատությունների միջոցով, իրավական, սոցիալ-աշխատանքային և այլն/:

Հիմնախնդիրներ

1. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար մատչելի միջավայրի ձևավորման, սոցիալ-վերականգնողական ծառայությունների մատուցման և հասարակությանն աստիճանական ինտեգրմանն ուղղված աշխատանքների իրականացման անհրաժեշտություն
2. Տարեցների շրջանում աղքատության խնդրի լուծման անհրաժեշտություն
3. Միրիահայերի հասարակական ինտեգրման և սոցիալական օժանդակության ծրագրերի իրականացում
4. Անօթևան անձանց հիմնախնդիրների լուծման անհրաժեշտություն
5. Բազմազավակ ընտանիքների սոցիալ-կենցաղային և բնակարանային պայմանների բարելավման անհրաժեշտություն
6. Ինտեգրված սոցիալական ծառայությունների համակարգի ներդրման անհրաժեշտություն

**2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ
Պետական սոցիալական օժանդակության ծրագրեր.**

- Նախատեսվում է պետության կողմից պատվիրակված լիազորությունների իրագործում, կարիքավոր բնակչության հայտնաբերում, հաշվառում, պետական նպաստների նշանակում, նպաստների հասցեականության մեծացում: Հասցեականության առումով ընտրանքային ուսումնասիրություններ են անցկացվելու

ՄԱՏԲ-ներում, քննարկվելու են առկա խնդիրները, հայտնաբերված բացթողումները, տրվելու են մեթոդական ցուցումներ, ընտրանքային մասնակցություն է իրականացվելու համակարգող խորհուրդների գործունեության նկատմամբ, շարունակվելու են առաջարկություններ ներկայացվել ՀՀ պետական լրագոր մարմնին՝ նպաստների հասցեականության, հետգանձումների առաջացման պատճառների կանխման վերաբերյալ:

- Սոցիալական ոլորտում իրականացվող բարեփոխումների շրջանակում ինտեգրված սոցիալական ծառայությունների համակարգի ներդրմամբ նախատեսվում է շահագործման հանձնել Շենգավիթ, Կենտրոն և Էրեբունի վարչական շրջանների սոցիալական ծառայությունների համալիր տարածքային կենտրոնները: Ակնկալվում է սոցիալական ծառայությունների մատուցման մատչելիություն, սոցիալական պաշտպանության ոլորտի տեղեկատվական համակարգերի միջև տեղեկատվության փոխանակությունն ապահովող ինքնաշխատ ծրագրի կիրառում:
- Երևան քաղաքում ընտանիքների անապահովության գնահատման համակարգում կփաստագրվեն շուրջ **20000 ընտանիքներ, որոնցից** 17000 ընտանիքներ կստանան պետական նպաստներ: Հաշվի առնելով, որ պետական նպաստները /տվյալ դեպքում ընտանեկան, սոցիալական նպաստները բավարար չեն կարիքի մեջ գտնվող տվյալ ընտանիքների սոցիալական խնդիրները լուծելու համար, ուստի և գործի կդրվեն միջգերատեսչական սոցիալական համագործակցության, սոցիալական դեպքի վարման, ինչպես նաև համայնքային ռեսուրսների կիրառմամբ հնարավոր սոցիալական ծրագրերի իրագործման մեխանիզմներ:

Համայնքային սոցիալական աջակցության ծրագրեր /համաձայն «Սոցիալական աջակցության մասին» ՀՀ օրենքի հ.8 հոդվածի/

- Նախատեսվում է կարիքավոր, կյանքի դժվարին իրավիճակներում հայտնված անձանց, բազմազավակ ընտանիքների, պատերազմի վետերանների, զոհված ազատամարտիկների ընտանիքների, տարեցների և հաշմանդամություն ունեցող անձանց, առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների և անօթևանների համար սոցիալական ծառայությունների, տրամադրման վերականգնողական ծրագրերի իրագործում:
- Տարեցների համար սոցիալական ծառայությունների մատուցման ծրագրերի իրագործման շրջանակում հոգածություն կդրսևորվի տարեց քաղաքացիների, այդ թվում Հայրենական Մեծ պատերազմի վետերանների նկատմամբ: Բացի այդ՝ իրենց գործունեությունը կշարունակեն տարեցների ցերեկային խնամքի կենտրոնները, բարեգործական ճաշարանները:
Պետություն - հասարակական կառույցներ - համայնք համագործակցությամբ կշարունակվի տարեցների սոցիալական սպասարկման, աջակցությանն ուղղված ծրագրերի իրագործումը՝ ինչպես տնային պայմաններում, այնպես էլ պետության ամբողջական խնամքի ներքո՝ տուն-ինտերնատների միջոցով:
- Տոնական և հիշատակի օրերի /կանանց միջազգային օրվա՝ մարտի 8-ի, մայրության և գեղեցկության օրվա՝ ապրիլի 7-ի, ապրիլի 24-ի հիշատակի օրվա, մայիսի 8-ի, 9-ի՝ Շուշիի ազատագրության, ինչպես նաև Մեծ հայրենականում տարած հաղթանակի, ընտանիքի օրվա՝ մայիսի 15-ի, տարեցների միջազգային օրվա՝ հոկտեմբերի 1-ի, հաշմանդամություն ունեցող անձանց միջազգային օրվա՝ դեկտեմբերի 3-ի/ կապակցությամբ նախատեսվում են իրականացնել սոցիալական նշանակության տարաբնույթ ծրագրեր՝ տարբեր սոցիալական խմբեր ներկայացնող անձանց, ընտանիքների համար, որոնց կտրամադրվեն նաև տարաբնույթ /դրամական, պարենային, սոցիալ-մշակութային/ աջակցություններ:

- Ժամկետային զինծառայողներ ունեցող երևանաբնակ ավելի քան 2000 ծնողների համար կկազմակերպվեն այցելություններ՝ ՀՀ և Լեռնային Ղարաբաղի հանրապետության սահմանամերձ գորամասեր՝ իրենց զինծառայող որդիներին տեսակցելու նպատակով:
- Սոցիալապես անապահով բազմազավակ ընտանիքների ավելի քան 1200 երեխաներ /7-13 տարեկան/ իրենց ամառային հանգիստը կանցկացնեն Օաղկաձորի, Հանքավանի մարզառողջարարական ճամբարներում:
- Կարիքավորության գնահատման համակարգում ընդգրկված սոցիալապես անապահով ընտանիքների 4000 երեխաների համար կկազմակերպվեն միջոցառումներ Ամանորի և Սուրբ Ծննդյան տոների կապակցությամբ:
- Նախատեսվում է հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար մատչելի միջավայրի, վերականգնողական կենտրոնների ստեղծման, նրանց՝ հասարակական կյանքին աստիճանական ինտեգրման, սոցիալական կենսամակարդակի բարելավման ուղղությամբ տարբեր ծրագրերի իրագործում: Քաղաքային ենթակառուցվածքների և սոցիալական ոլորտը սպասարկող հիմնարկներում կստեղծվեն հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար հատուկ պայմաններ, մատչելիության ապահովման նպատակով կտեղադրվեն սարքեր և սարքավորումներ: Կշարունակվի մեքենա վարող հաշմանդամություն ունեցող քաղաքացիների, ինչպես նաև նրանց փոխադրումն իրականացնող տրանսպորտային միջոցների անվճար կայանման համար քաղաքապետարանի կողմից առանձնացված, գծանշված և կահավորված տարածքներում անվճար կայանման թույլտվությունների և տարբերանշանների տրամադրման գործընթացը /2014-2018թթ. տվյալներով 498 անձանց է տրամադրվել/:
- Հոգածություն կդրսևորվի ինչպես Արցախյան պատերազմում զոհվածների, այնպես և հաշմանդամություն ձեռք բերած անձանց ընտանիքների նկատմամբ, որոնք կընդգրկվեն համապատասխան սոցիալական աջակցության և սոցիալ-մշակութային ծրագրերում:
- Կիրականացվեն սիրիահայերի հասարակական և տնտեսական ինտեգրման, ինչպես նաև սոցիալական օժանդակության ծրագրեր /այդ թվում՝ երեխաներին արտահերթ հիմունքներով ՆՈՒՀ-երում ընդգրկումը/: Սիրիահայերի տնտեսական ինտեգրման և փոքր բիզնեսի հիմնադրման նպատակով համատեղ աշխատանքներ կիրականացվեն հասարակական կառույցների, մասնավորապես «Առաքելություն Հայաստան», «Հայկական Կարմիր Խաչ» ընկերությունների և ՄՄԿ-ի ՓՄԳ-ի հետ:
- Կշարունակվեն կարիքավոր և բազմազավակ ընտանիքների բնակարանային և սոցիալ-կենցաղային պայմանների բարելավմանն ուղղված ծրագրերը:
- Կշարունակվեն անօթևանների սոցիալական պաշտպանության և ժամանակավոր կացարանում տեղավորմանն ուղղությամբ տարվող աշխատանքները, մուրացկանությամբ զբաղվող անձանց շրջանում կձեռնարկվեն կանխարգելիչ միջոցառումներ:
- Հաշվի առնելով հասարակական կառույցների՝ մարդկանց աջակցելու յուրահատուկ փորձը, ինչպես նաև հենվելով սոցիալական գործընկերության սկզբունքի վրա համատեղ սոցիալական նշանակության ծրագրերի իրականացման համար նախատեսվում է մասնագիտական, գույքային և հնարավոր այլ միջոցներով աջակցություն ցուցաբերել և խրախուսել հասարակական կազմակերպություններին, կամավորականներին /ընդլայնելով նրանց շրջանակը/ համատեղ սոցիալական խնդիրների լուծման, ծրագրերի արդյունավետ իրագործման, բնակիչների իրազեկվածության բարձրացման նկատառումով:

ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱ ԵՎ ՍՊՈՐՏ

Երևան քաղաքում գործում է մարզական 4 միություն, մարզական 12 ակումբ, 16 լողավազան, ֆուտբոլի 11 մարզադաշտ, թենիսի 24 կորտ, 4 հրաձգարան, 5 ստադիոն, 37 մարզադահլիճ, նետաձգարան, աթլետիկական մանեժ, հեծանվահրապարակ, թիավարության ու վինդսերֆինգի 3 ջրամբար, մարզամշակութային 2 կենտրոն, հավաքական թիմերի ուսումնամարզական կենտրոն, ձիարշավարան, բազմագործառնության 137 փոքր դաշտ և տարբեր գերատեսչական ենթակայության 60 մարզադպրոց: Կ. Դեմիրճյանի անվան մարզահամերգային համալիրը, Հրազդան և Վազգեն Սարգսյանի անվան մարզադաշտերը, ֆուտբոլի, շախմատի ակադեմիաները, հեծանվահրապարակը, Տիգրան Պետրոսյանի անվան շախմատի կենտրոնական տունը, «Դինամո» մարզահամալիրը, Իրինա Ռոդինինայի անվան գեղասահքի սահադաշտը Երևան քաղաքի նշանակալի մարզական կառույցներն են: Երևան համայնքի ենթակայությամբ գործում է 41 մարզադպրոց:

Յուրաքանչյուր տարի անցկացվում են Երևան քաղաքի առաջնություններ մոտ 40 մարզաձևերից, առողջարարական, հանրային միջոցառումներ, Երևանի քաղաքապետի փոխանցիկ գավաթի համար 8 մարզաձևերից կազմված բակային փառատոն, ըմբշամարտի միջազգային մրցաշար, «Լավագույն մարզական ընտանիք», «Հաշմանդամություն ունեցող լավագույն մարզիկ», «Լավագույն մարզական բակ» հանրապետական մրցույթներին երևանյան թիմերի և բակերի մասնակցության ապահովում:

Հիմնախնդիրներ

1. Ֆիզիկական կուլտուրայի, սպորտի զարգացման, մասսայականացման, բնակչության և հասարակական վայրերում ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով զբաղվելու համար համապատասխան պայմանների ստեղծման, առողջ ապրելակերպի մշակույթի ձևավորման անհրաժեշտություն:
2. Մարզադպրոցների շենքային պայմանների բարելավման և ժամանակակից մարզագույքով ապահովման անհրաժեշտություն՝ մարզաձևերի հավաքական թիմերի մարզիկներով համալրման, մանկապատանեկան սպորտի զարգացման, մանուկների ու պատանիների ֆիզիկական կարողությունների, գիտելիքների տիրապետման ապահովման նպատակով:
3. Հաշմանդամություն ունեցող մանուկների և պատանիների համար ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով զբաղվելու, նրանց շարժողականության բարձրացման, օրգանիզմի գործառնական հնարավորությունների վերականգնման նպատակով համապատասխան պայմանների ստեղծման անհրաժեշտություն:
4. Մարզական ակումբներից, մարզաբազաններից օգտվելու մատչելիության ապահովում՝ մասնավորապես աթլետիկական վազքուղիներ, լողավազաններ և մարզադահլիճներ:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

1. Նախատեսվում է Երևան քաղաքի առողջարարական, զանգվածային, մարզական միջոցառումների 2019 թվականի օրացուցային պլանի համաձայն Երևան քաղաքի առաջնությունների, մարզաառողջարարական և զանգվածային մարզական միջոցառումների կազմակերպում:
2. Կիրականացվեն Երևան-Ստեփանակերտ, Երևան-Մոսկվա և Երևան-Մանկտ-Պետերբուրգ քաղաքների համագործակցության ծրագրերով նախատեսված աշխատանքներ:

3. Նախատեսվում է Հայաստանի Հանրապետության առաջնություններում ու տեղական և միջազգային մրցաշարերում Երևան քաղաքի հավաքական թիմերի, երևանյան թիմերի ու մարզիկ-մարզուհիների մասնակցության ապահովում:
4. Նախատեսվում է հանրապետական ու միջազգային մրցաշարերին, առաջնություններին նախապատրաստվելու և պատշաճ մակարդակով մասնակցելու նպատակով Երևանի թիմերի և երևանցի մարզիկ-մարզուհիների համար ուսումնամարզական հավաքների կազմակերպում:
5. Նախատեսվում է Երևանի քաղաքապետի փոխանցիկ գավաթի համար անցկացվող «Առողջ սերունդ՝ պաշտպանված հայրենիք» համաքաղաքային բակային ավանդական փառատոնի կազմակերպում:
6. Նախատեսվում է հանրապետական, միջազգային մրցաշարերում, Եվրոպայի ու աշխարհի առաջնություններում և օլիմպիական խաղերում բարձր արդյունքներ ցուցաբերած երևանցի մարզիկների խրախուսման նպատակով Երևանի քաղաքապետի մրցանակների սահմանում:
7. Կիրականացվեն Երևանի ենթակայության մարզական կազմակերպությունների շենքերի վերանորոգման և ժամանակակից մարզագույքով ապահովման աշխատանքներ:
8. Նախատեսվում է հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար մարզական միջոցառումների, սպարտակիադանների, փառատոների, ստեղծագործական ցուցահանդեսների կազմակերպում:
9. Կիրականացվեն Համահայկական ամառային խաղերի նախապատրաստական աշխատանքներ, այդ թվում՝ ըստ մարզաձևերի ընտրական մրցաշարերի անցկացում, հավաքական թիմերի ձևավորում, հավաքականների համար ուսումնամարզական հավաքների անցկացում, միասնական մարզահանդերձանքով ապահովում և մրցաշարերին պատշաճ մակարդակով մասնակցության կազմակերպում:
10. Նախատեսվում է վերահսկողություն իրականացնել Երևան համայնքի ենթակայությամբ գործող մարզական կազմակերպությունների ուսումնամարզական գործընթացի ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգին համապատասխանության ապահովման նպատակով:
11. Նախատեսվում է ստեղծել նոր հեծանվային մայրուղիներ և արահետներ, ինչպես նաև կայանատեղեր, որը կնպաստի հեծանվային տրանսպորտի զարգացմանը, քաղաքացիների առողջ ապրելակերպի բարելավմանը:

Ե Ր Ի Տ Ա Ս Ա Ր Դ ՈՒ Թ Յ Ա Ն Հ Ե Տ Տ Ա Ր Վ ՈՂ Ա Շ Խ Ա Տ Ա Ն Ք Ն Ե Ր

Երիտասարդական պետական քաղաքականության հայեցակարգը սահմանում է երիտասարդական պետական քաղաքականության սուբյեկտները, քաղաքականության սկզբունքները, իրականացման նպատակներն ու հիմնական ուղղությունները: Հասարակական կազմակերպությունները, բուհերի ուսանողական խորհուրդները ակտիվ մասնակցություն են ունենում մայրաքաղաքի երիտասարդական կյանքի զարգացման գործում:

Երևանի քաղաքի ավագանու 2013 թվականի սեպտեմբերի 10-ի հ. 46-Ն որոշմամբ ստեղծվել է Երևանի քաղաքապետին կից երիտասարդության հարցերի խորհուրդը: Երևանի քաղաքապետարանում գործում է երիտասարդական կենտրոն՝ սեմինարներ, քննարկումներ և այլ միջոցառումներ անցկացնելու համար անհրաժեշտ պայմաններով: Խորհուրդը նաև ներգրավվում է համաքաղաքային գրեթե բոլոր ծրագրերին, տարաբնույթ տոնական ու մեծ միջոցառումների կազմակերպչական և կամավորական աշխատանքներին:

Հիմնախնդիրներ

- 1. Մայրաքաղաքի երիտասարդների սոցիալ-տնտեսական գործունեության, զբաղվածության ապահովմանն ուղղված միջոցառումների անցկացման անհրաժեշտություն*
- 2. Երիտասարդների շրջանում առողջ ապրելակերպի խրախուսման անհրաժեշտություն*
- 3. Համապատասխան ընկերությունների համագործակցությամբ՝ Երևանի և Սփյուռքի դպրոցների միջև կկազմակերպվի հեռուստակամուրջ՝ հայրենագիտության դասերի կազմակերպման, ինչպես նաև միջմշակութային կապերի զարգացման նպատակով:*

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

1. Կընդլայնվի միջազգային կազմակերպությունների և դեսպանությունների հետ համագործակցության շրջանակը:
2. Կշարունակվի համագործակցությունը մայրաքաղաքում գործող երիտասարդական հասարակական կազմակերպությունների, սփյուռքի և հանրապետության մարզերի երիտասարդական կազմակերպությունների, ինչպես նաև միջազգային երիտասարդական կառույցների հետ:
3. Կշարունակվի համագործակցությունը Երևանի քույր և գործընկեր քաղաքների երիտասարդության հետ, կընդլայնվեն համագործակցության ուղղությունները:
4. Կիրականացվեն միջոցառումներ՝ ուղղված երիտասարդության շրջանում առողջ ապրելակերպի խթանմանը ու սպորտի մասսայականացմանը:
5. Նախատեսվում է իրականացնել միջոցառումներ՝ ուղղված երիտասարդության հոգևոր և մշակութային դաստիարակությանը, ստեղծագործ մտքի խթանմանն ու զարգացմանը:
6. Կշարունակվեն աշխատանքներն՝ ուղղված շրջակա միջավայրի պահպանմանն ու դրա քարոզմանը: Նոր համատեղ ծրագրեր կիրականացվեն ոլորտի մասնագետների և այդ հիմնախնդիրներով զբաղվող կազմակերպությունների հետ:
7. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց հետ կմշակվեն և կիրականացվեն միջոցառումներ, որոնք կնպաստեն հաշմանդամություն ունեցող երիտասարդների հետ աշխատելու ու համագործակցելու կարծրատիպերի վերացմանը: Աշխատանքներում կներգրավվեն ինչպես երիտասարդներ, այնպես էլ այդ հիմնախնդիրներով զբաղվող կազմակերպություններ:

ԵՐԵՒԱՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏ

Վերջին տարիների ընթացքում երեխաների իրավունքների պաշտպանության ոլորտը պարբերաբար ենթարկվել է բազմաթիվ բարեփոխումների, մասնավորապես ընդունվել են մեծ թվով նոր իրավական ակտեր, որոշ իրավական ակտերում իրականացվել են փոփոխություններ, որոնք ուղղված են ՀՀ-ում երեխաների շահերի պաշտպանությանը, նպաստում են երեխաների և նրանց ընտանիքների հետ կապված հիմնախնդիրների լուծմանը և այս ոլորտում բազմաթիվ ծրագրերի իրականացմանը: Տարեկան ծրագրերը և դրանցից բխող միջոցառումները կազմվում են հաշվի առնելով կատարված բարեփոխումները: Պարբերաբար իրականացվում են մասնագիտական քննարկումներ շահագրգիռ գերատեսչությունների, միջազգային, հասարակական կազմակերպությունների հետ, որի արդյունքում ներկայացվում են առաջարկներ՝ օրենսդրության բարեփոխման նպատակով:

Ելնելով ՀՀ օրենսդրության և միջազգային պայմանագրերով վավերացված պահանջներից՝ իրականացվում է կյանքի դժվարին իրավիճակում հայտնված, առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների և նրանց ընտանիքների բացահայտման, նրանց խնդիրների գնահատման և մասնագիտական աջակցությանն ուղղված գործառնություններ՝ նախապատվություն տալով ընտանիքում ապրելու և դաստիարակվելու երեխայի իրավունքի ապահովմանը:

Հիմք ընդունելով պետության կողմից որդեգրած խնամքի հաստատություններում երեխաների թվի նվազման քաղաքականությունը՝ ոլորտում գործող պետական լիազոր մարմին՝ ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության, վարչական շրջանների խնամակալության և հոգաբարձության հանձնաժողովների հետ հետևողական աշխատանքի արդյունքում իրականացվում է խնամատար և որդեգրման ինստիտուտի բարեփոխման գործընթացները և տարաբնույթ միջոցառումներով նպաստում նմանատիպ ընտանիքների թվի ավելացմանը՝ դիտարկելով այն որպես հաստատություններում երեխաների խնամքի այլընտրանքային լավագույն տարբերակ:

ՀՀ ընտանեկան օրենսգրքի 128.1, 134, 139.1 հոդվածներով ամրագրված պահանջների համաձայն իրականացվում է վերահսկողություն Երևան քաղաքում որդեգրողների, խնամատար ծնողների, խնամակալների կամ հոգաբարձուների ընտանիքներում դաստիարակության հանձնված երեխաների խնամքի նկատմամբ:

Օտարերկրյա քաղաքացիների կողմից ՀՀ-ում բնակվող երեխաների որդեգրման, ինչպես նաև նրանց կենսապայմանների ուսումնասիրման հարցերի առնչությամբ բաժինը ծավալուն համագործակցություն է իրականացնում ՀՀ արդարադատության նախարարության ՔԿԱԳ գործակալության հետ:

Երևանի քաղաքապետի 2015 թվականի մարտի 2-ի հ. 515-Ա որոշման համաձայն իրականացվում է վարչական շրջաններում գործող խնամակալության և հոգաբարձության հանձնաժողովների կողմից կատարվող աշխատանքների ամենամսյա գնահատում և ըստ անհրաժեշտության մեթոդական աջակցության և մասնագիտական խորհրդատվության տրամադրում:

ՀՀ ոստիկանության համապատասխան ծառայությունների, սոցիալական աջակցության տարածքային բաժինների և խնամակալության և հոգաբարձության հանձնաժողովների հետ համատեղ քննարկվում է մուրացիկ, թափառաշրջիկ, իրավախախտ և հանցագործություն կատարած անչափահասների կողմնորոշման խնդիրները, անհրաժեշտության դեպքում իրականացվում է ուղղորդում համապատասխան հաստատություն և հաշվառում տեղեկատվական համակարգում, իրականացվում է

անչափահասների իրավունքների ու շահերի պաշտպանությանը, ինչպես նաև մուրացիկության և թափառաշրջիկության երևույթի կանխարգելմանն ուղղված աշխատանքներ:

ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐ

1. Ընտանիքում ապրելու երեխայի իրավունքի իրացման ապահովման անհրաժեշտություն
2. Կյանքի դժվարին իրավիճակներում գտնվող երեխաների իրավունքների պաշտպանության ապահովման, նման իրավիճակներում նրանց հայտնվելու կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում
3. Առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների այլընտրանքային խնամքի և պաշտպանության կազմակերպման անհրաժեշտություն
4. Երեխայի կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքի վկայագրման գործընթացի ապահովման անհրաժեշտություն
5. Որդեգրման և խնամատարության ինստիտուտի կայացմանն աջակցության անհրաժեշտություն
6. Մոցիալական տարբեր խմբերի երեխաներին և նրանց ընտանիքներին քաղաքային կրթամշակութային միջոցառումներին ընդգրկման գործընթացին նպաստելու անհրաժեշտություն
7. Մուրացիկության և թափառաշրջիկության կանխարգելման անհրաժեշտություն
8. Վարչական շրջաններում գործող խնամակալության և հոգաբարձության հանձնաժողովներին մեթոդական աջակցության տրամադրման անհրաժեշտություն
9. Կրթությունից չարամտորեն խուսափող, ծննդյան վկայական չունեցող, հակասոցիալական վարք դրսևորող երեխաների կրթական համակարգում ընդգրկման և կրթության շարունակության ապահովման, փաստաթղթերի ձեռքբերմանն ուղղված բազմամասնագիտական ծառայությունների տրամադրման և աջակցության ծրագրերի իրականացման անհրաժեշտություն

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

Վարչական շրջաններում գործող խնամակալության և հոգաբարձության հանձնաժողովներին մեթոդական աջակցության տրամադրման, ոլորտի օրենսդրական բարեփոխումների քննարկման նպատակով նախատեսվում է իրականացնել 12 վարչական շրջանների խնամակալության և հոգաբարձության հանձնաժողովների /ԽՀՀ/ համար սեմինար և վերապատրաստում: Կյանքի դժվարին իրավիճակներում գտնվող երեխաների իրավունքների պաշտպանության ապահովման, նման իրավիճակներում նրանց հայտնվելու կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումների իրականացման համատեքստում պարբերաբար իրականացվել և իրականացվելու են վարչական շրջաններում հրատապ դեպքերի առնչությամբ հանդիպում-քննարկումներ, կազմակերպվում են ԽՀՀ նիստեր՝ բաժնի պարտադիր մասնակցությամբ: Ելնելով դեպքի առանձնահատկությունից և երեխայի կյանքի դժվարին իրավիճակներում հայտնվելու պատճառներից՝ պարտադիր քննության է առնվում երեխայի ընտանիքում ապրելու իրավունքի իրացման առաջնայնությունը, որից հետո միայն դիտարկվում է երեխայի այլընտրանքային խնամքի տարբերակները՝ նախապատվություն տալով խնամակալությանը, խնամատարությանը և որդեգրությանը: Դրանց անհնարինության դեպքում դիտարկվում է երեխայի մանկական խնամակալական հաստատությունում (մանկատուն, շուրջօրյա ժամանակավոր խնամքի հաստատություն) հայտնվելը:

Պարբերաբար իրականացվում է հաստատությունում գտնվող երեխաների անձնական գործերի, տեղավորման հիմքերի ուսումնասիրություն՝ երեխային հետագա որդեգրման կամ խնամատար ընտանիք դաստիարակության հանձնելու համար անհրաժեշտ նախապայմանների ստեղծման նպատակով:

Երեխաների շրջանում մուրացիկության և թափառաշրջիկության երևույթների կանխարգելման նպատակով բաժինը մասնակցում է մուրացիկ, թափառաշրջիկ երեխաների, նրանց հետ կապված խնդիրների լուծման, միասնական աշխատանքների կազմակերպման նպատակով ՀՀ ոստիկանության պետի 07.11.2013թ. հ. 3837-Ա հրամանով ստեղծված միջգերատեսչական աշխատանքային խմբի նիստերին, ներկայացնում առաջարկություններ, նախաձեռնում հատուկ դեպքերի քննարկումներ:

Կրթությունից չարամտորեն խուսափող, ծննդյան վկայական չունեցող, հակասոցիալական վարք դրսևորած երեխաների վերաբերյալ շահագրգիռ կազմակերպություններից և անձանցից ստացված տեղեկատվության հիման վրա աջակցում է երեխաների կրթական համակարգում ընդգրկման, կրթության շարունակականության ապահովման, անհրաժեշտ փաստաթղթերի ձեռքբերման գործընթացներին: Այս նպատակով համագործակցում է ՀՀ արդարադատության նախարարության ՔԿԱԳ գործակալության, ՀՀ ոստիկանության, Հանրապետական հ. 1 հատուկ կրթահամալիրի հետ:

Սոցիալական տարբեր խմբերի երեխաներին և նրանց ընտանիքներին քաղաքային կրթամշակութային միջոցառումներին ընդգրկման նպատակով բաժնի կողմից իրականացվելու են Երևան համայնքի տարեկան բյուջեով ներառված տարաբնույթ միջոցառումներ՝

- Ծնողավարման հմտությունների սեմինար պարապմունքներ 12 վարչական շրջանների խնամակալական ընտանիքների համար:
- «Ընտանիքի միջազգային օրվան» նվիրված խնամատար ընտանիքիների խրախուսման միջոցառում:
- Երեխաների պաշտպանության միջազգային օրվան նվիրված այցելություն Երևանի ծննդատներ, մանկատներ, խնամքի հաստատություններ:
- Այցելություն թանգարաններ, թատրոններ՝ հատուկ կարքներով երեխաների մասնակցությամբ:
- Սոցիալական քարոզչության հոլովակների պատրաստում և տարածում
- 12 վարչական շրջանների խնամակալության և հոգաբարձության հանձնաժողովների համար սեմինար և վերապատրաստում:
- «Էրեբունի-Երևան» տոնին ընդառաջ լուսանկարչական մրցույթ՝ հատուկ կարիքներով շնորհալի երեխաների մասնակցությամբ:
- Ամանորին ընդառաջ կյանքի դժվարին իրավիճակներում գտնվող, այդ թվում՝ հատուկ կարիքներով երեխաների տիկնիկային թատրոն այցելության և ամանորյա միջոցառումներին մասնակցության կազմակերպում, նվերների տրամադրում:

Մ Շ Ա Կ Ո Ւ Յ Թ

Երևան համայնքի մշակույթի ոլորտում ընդգրկված կազմակերպությունները ՀՀ պետական մշակութային քաղաքականությանը համապատասխան՝ իրականացնում են մշակութային ժառանգության պահպանության, պաշտպանության, ուսումնասիրության, արվեստի ստեղծագործությունների ստեղծման և տարածման, մշակութային միջոցառումների իրականացման, ստեղծագործական ներուժի վերարտադրման պայմանների ապահովման և այլ գործառնություններ: Մշակույթի ոլորտի կարևոր խնդիրներից է նաև համագործակցությունը միջազգային մշակութային կառույցների, քույր ու գործընկեր քաղաքների հետ, ինչպես նաև այդ կառույցների մշակութային կյանքին ինտեգրման ապահովումը:

Երևան համայնքը մշակութային քաղաքականությունն իրականացնում է Երևանի քաղաքապետարանի ենթակայությամբ գործող 72 կազմակերպությունների միջոցով:

Մշակութային միջոցառումներ

Երևան քաղաքի բնակչության լայն զանգվածներին պետական, ազգային և այլ միջոցառումներին ընդգրկելու, վարչական շրջաններում մշակութային ծառայություններից օգտվելու մատչելիության ապահովելու, ինչպես նաև ազգային մշակութին և արվեստին հաղորդակցվելու նպատակով կազմակերպվում են պետական, եկեղեցական, ազգային և այլ տոներին նվիրված միջոցառումներ, տոնակատարություններ:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

1. Նախատեսվում է իրականացնել միջոցառումների շարք՝ նվիրված պետական և ազգային տոներին, այդ թվում՝ Ամանորին, Մայրության և գեղեցկության տոնին, Թատրոնի միջազգային օրվան, Հայոց ցեղասպանության զոհերի հիշատակի օրվան, Թանգարանների միջազգային օրվան, «Վերջին զանգ», Երեխաների իրավունքների պաշտպանության միջազգային օրվան, Արամ Խաչատրյանի անվան պատանի ստեղծագործողների ամենամյա մրցույթ-փառատոնին, Երևան քաղաքի երաժշտական և արվեստի դպրոցների ստուգատես-փառատոնին, Ջազի միջազգային օրվան, «Երևանյան ամառ 2019» եռամսյա ծրագրին, «Էրեբունի-Երևան» տոնակատարությանը, «Գրադարանավարի օրվան» և հայականավոր գործիչների և մտավորականների հիշարժան տարեթվերին:
2. Մայրաքաղաքում տարվա կտրվածքով նախատեսվում է անցկացնել աջակիցը լինել նաև միջազգային միջոցառումների շարքի և մշակութային ծրագրերի ու նախագծերի՝ «Ոսկե Օիրան» միջազգային կինոփառատոն, «Երևանյան հեռանկարներ» միջազգային երաժշտական փառատոն:
3. Երևանի քույր և գործընկեր քաղաքների հետ համատեղ 2019 թվականին կիրականացվեն մշակութային տարաբնույթ ծրագրեր և միջոցառումներ, որոնք, տարածելով և հանրահռչակելով հայկական մշակույթը, կստեղծեն և կամրապնդեն համագործակցության նոր շրջանակներ:

Թանգարաններ

Երևան քաղաքում առկա թանգարաններից Երևանի քաղաքապետարանի ենթակայությամբ գործում են Երևան քաղաքի պատմության, Ժամանակակից արվեստի, Կարեն Դեմիրճյանի, Ֆրիտյոֆ Նանսենի անվան թանգարանները և «Էրեբունի» պատմահնագիտական արգելոց-թանգարանը, որոնք կազմակերպում են գիտացուցադրական, գիտահետազոտական, ֆոնդային և գիտալուսավորական-

մասսայական ուղղություններով աշխատանքներ, ցուցահանդեսներ, միջոցառումներ՝ բնակչությանը ծանոթացնելով և հանրահռչակելով մշակութային արժեքները:

Երևանի քաղաքապետարանի ենթակայությամբ գործող թանգարաններում տարեցտարի համալրվում են թանգարանային հավաքածուները, ավելանում է այցելուների թիվը:

Հիմնախնդիրներ

1. Վերականգման /ռեստավրացիայի/ արվեստանոցների՝ նյութերով և տեխնիկայով վերագինման անհրաժեշտություն
2. Թանգարանային գիտաշխատողների՝ արտերկրի հեղինակավոր թանգարաններում վերապատրաստման անհրաժեշտություն
3. Թանգարանային հավաքածուների և արխիվի գիտական հետազոտության և ուսումնասիրման, արդյունքների հանրությանը ներկայացման անհրաժեշտություն
4. Հայկական ծագում ունեցող մշակութային ժառանգության միավորների հաշվառում և վերահաշվառում, ընդհանուր տեղեկատվական շտեմարանի ձևավորում, դրա մատչելիության ապահովում և հանրայնացում
5. Թանգարանային նմուշների վերականգնում, ֆոնդապահոցներում և ցուցադրությունում թանգարանային առարկայի անվտանգ և անհրաժեշտ պայմանների ապահովում
6. ՀՀ-ում գործող թանգարանների մշակութային արժեքների միասնական էլեկտրոնային տեղեկատվական շտեմարանի աշխատանքներին և մշակութային արժեքների թվայնացման գործընթացին մասնակցության ապահովման անհրաժեշտություն
7. Առավել փտանգված մշակութային ժառանգության միավորների վիճակի ուսումնասիրության անհրաժեշտություն
8. Էրեբունի պատմահնագիտական արգելոց-թանգարան» ՀՈԱԿ-ի վերակառուցման ծրագրի իրականացման անհրաժեշտություն՝ ուղղված հնավայրի վերականգնմանն ու այցելուների սպասարկման բարելավմանը:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

1. Նախատեսվում է իրականացնել ժամանակակից և միջին սերնդի արվեստի գործերի ցուցադրություն, գիտական, կրթական գործունեություն, կենցաղն ու մշակույթը ներկայացնող թանգարանային առարկաների և հավաքածուների պահպանում, հայտնաբերում, ուսումնասիրություն, թանգարանային ֆոնդի համալրում, ինչպես նաև թանգարանային ֆոնդերի գիտական ուսումնասիրություններ, որոնց արդյունքում կկազմակերպվեն նոր ցուցադրություններ: Թանգարաններում կկազմակերպվեն պետական, ազգային տոներին, հիշարժան տարեթվերին նվիրված միջոցառումներ և ցուցադրություններ:
2. Կանցկացվեն միջոցառումներ՝ նվիրված Թանգարանների միջազգային օրվան, Եվրոպական ժառանգության օրվան:

Թատրոններ

Երևան քաղաքում գործող թատրոններից «Հ. Ղափլանյանի անվան դրամատիկական», «Երևանի պատանի հանդիսատեսի», «Մհեր Մկրտչյանի անվան արտիստական» ՀՈԱԿ-ները իրենց գործունեությունը ծավալում են Երևանի քաղաքապետարանի ենթակայությամբ:

Հիմնախնդիրներ

1. Ժամանակակից արվեստի զարգացման համար նորագույն սարքավորումների, տեխնոլոգիաների ներդրման և նյութատեխնիկական բազայի արդիականացման անհրաժեշտություն

2. Թատրոններում նոր ստեղծագործություններով խաղացանկի համալրման անհրաժեշտություն

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

1. Թատրոնների խաղացանկերը համալրելու նպատակով, նախատեսվում է 2019թ. իրականացնել 10-15 նոր բեմադրություն, համալրել ստեղծագործական կազմը, բարձրացնել ներկայացումների որակը, իրականացնել համապատասխան բեմերի, լուսային և ձայնային տեխնիկայի վերազինում, ապահովել մասնակցություն հանրապետական և միջազգային փառատոններին:
2. Նախատեսվում է ազգային թատերարվեստի լավագույն նմուշների ներկայացում, դասական և ժամանակակից լավագույն ստեղծագործությունների բեմադրում:

Գրադարաններ

Մայրաքաղաքի գրադարանները բնակչության գրադարանային տեղեկատվության սպասարկումը հիմնականում իրականացնում են Երևանի քաղաքապետարանի ենթակայությամբ գործող 19 գրադարանների և իրենց 20 մասնաճյուղերի միջոցով: Բնակչության գրադարանային տեղեկատվության սպասարկումն իրականացնելուն զուգահեռ տարիքային տարբեր խմբերի համար իրականացվում է ազատ ժամանցի կազմակերպում՝ գրական, գրական-երաժշտական երեկոներ, գրքերի շնորհանդեսներ, մանկապատանեկան գրքի և երաժշտության շաբաթ, ազգային գրադարանային շաբաթ, ինչպես նաև՝ հանդիպումներ մշակույթի և արվեստի անվանի գործիչների հետ: Յուրաքանչյուր տարի կազմակերպվում է գրադարանավարի օրվան նվիրված «Հանդիպման վայրը գրադարան» միջոցառումը: Իրականացվում է ազգային, պետական, հոգևոր տոներին ու հիշարժան տարեթվերին նվիրված գրքային և մշակութային-թեմատիկ ցուցահանդեսներ, հանդիպումներ, շնորհանդեսներ, քննարկումներ, դասախոսություններ, ֆիլմերի դիտումներ և այլն:

Հիմնախնդիրներ

1. *Գրադարաններում տեղեկատվական-հաղորդակցական, նորագույն տեխնոլոգիաների և էլեկտրոնային կառավարման համակարգերի ներդրման և կիրառման անհրաժեշտություն*
2. *Գրադարանային գույքի և շենքային պայմանների բարելավման անհրաժեշտություն*
3. *Գրադարաններում, տեխնիկական-տեղեկատվական բազայի վերազինման և էլեկտրոնային կառավարման համակարգերի ներդրման անհրաժեշտություն*
4. *Գրականության ֆոնդի համալրման անհրաժեշտություն*

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

1. Գրադարանների գործառույթներին համապատասխան նախատեսվում է իրականացնել գրական, գրական-երաժշտական երեկոներ, գրքերի շնորհանդեսներ, մանկապատանեկան գրքի և երաժշտության շաբաթ, Ազգային գրադարանային շաբաթ, ինչպես նաև՝ կազմակերպել հանդիպումներ մշակույթի և արվեստի անվանի գործիչների հետ:
2. Կկազմակերպվեն ազգային, պետական, հոգևոր տոներին ու հիշարժան տարեթվերին նվիրված գրքային և մշակութային-թեմատիկ ցուցահանդեսներ, հանդիպումներ, շնորհանդեսներ, քննարկումներ, դասախոսություններ, ֆիլմերի դիտումներ և այլն: Կկազմակերպվի գրադարանավարի օրվան նվիրված «Հանդիպման վայրը գրադարան» ամենամյա միջոցառումը:

3. Գրադարաններում նախատեսվում է տեղեկատվական-հաղորդակցական, նոր տեխնոլոգիաների և էլեկտրոնային կառավարման համակարգերի ներդրում, գրադարանային ֆոնդերի թվայնացման գործընթացի խթանում:
4. «Ավ. Իսահակյանի անվան կենտրոնական գրադարան» ՀՈԱԿ-ում կշարունակեն իրենց գործունեությունը «Մշակութային երկխոսություն» ծրագրով՝ «Ամերիկյան անկյունը», «Ֆրանկոֆոնիայի կենտրոնը», «Բրիտանական կենտրոնը» և «Ասիական կենտրոնը» Կիրականացվեն ֆիլմերի անվճար ցուցադրություններ, դասախոսություններ, անգլերենի և ֆրանսերենի անվճար ուսուցման դասընթացներ՝ տարիքային տարբեր խմբերի համար:
5. «Հայաստանի գրադարանների ավտոմատացված ցանց» **ծրագրի** շրջանակում «Ավ. Իսահակյանի անվան կենտրոնական գրադարան» ՀՈԱԿ-ը կշարունակի իր աշխատանքները և կիրականացնի գրադարանի գրքային ֆոնդի մուտքագրումը ընդհանուր տեղեկատվական բազա: Կշարունակվի էլեկտրոնային գրադարանի ֆոնդերի թվայնացման, համալրման գործընթացը և նոր ծրագրերի տեղադրումը: Իրենց աշխատանքները կշարունակեն նաև հատուկ խմբի համար /տեսողական խնդիրներ ունեցող/ «ԱՐԵՎ» էլեկտրոնային-թվային համակարգը, իսկ լսողական խնդիրներ ունեցողների համար՝ «ԷԼԳՐԱԴ»-ի թվային բազաների «Ոսկե շղթա 1,2,3» ծրագրերը:

Երաժշտական և արվեստի դպրոցներ

Մայրաքաղաքում գեղագիտական դաստիարակությունն իրականացվում է երաժշտական, արվեստի, գեղարվեստի և կերպարվեստի դպրոցների միջոցով: Երևանի քաղաքապետարանի ենթակայությամբ գործող 15 երաժշտական, 10 արվեստի և 1 կերպարվեստի դպրոցներն արտադպրոցական գեղագիտական դաստիարակությանը զուգահեռ նախապատրաստում են օժտված և տաղանդավոր երեխաներին՝ միջին և բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում ուսումը շարունակելուն:

Իրականացվում է վերոնշյալ դպրոցները երաժշտական գործիքներով համալրելու գործընթաց:

Հիմնախնդիրներ

1. Հանրապետական և միջազգային մրցույթներին և փառատոներին ներկայանալու համար դպրոցների լավագույն սաների մասնակցության ապահովման և նպաստավոր պայմանների ստեղծման անհրաժեշտություն

2. Անհրաժեշտ գույքով և երաժշտական գործիքներով համալրման անհրաժեշտություն

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

1. Երաժշտական և արվեստի դպրոցներում կշարունակվի համերգների կազմակերպումը, հանրապետական ու միջազգային մրցույթների, փառատոների մասնակցությունը: Ուսումնական տարվա վերջում կկազմակերպվեն հաշվետու համերգներ, երաժշտական և արվեստի դպրոցների մրցույթ-փառատոներ:
2. Ա.Խաչատրյանի տուն-թանգարանում կանցկացվի Ա.Խաչատրյանի անվան պատանի ստեղծագործողների ամենամյա ստուգատես-փառատոներ:
3. Կշարունակվի «Բաց դաս» խորագրով ծրագրի իրականացումը: Մասնագետներն ու դպրոցի սաները կիրականացնեն բացօթյա հանրային դասընթացներ՝ ներգրավելով հանրության լայն շերտեր՝ հանրահռչակելով մշակութային մասնագիտական կրթությունը:
4. Շարունակվելու է երաժշտական և արվեստի դպրոցներում ազգային, լարային և փողային նվագարանների գծով ուսուցման ծրագիրը՝ միտված մոռացվող ազգային

նվազարանների և հայ երաժշտական ավանդույթների պահպանմանը, տարածմանը և հանրահռչակմանը:

5. Երաժշտական և արվեստի դպրոցների համար անհրաժեշտ գույքի և երաժշտական գործիքների ձեռքբերման ծրագրերը կրելու են շարունակական բնույթ:

Մշակույթի տներ և գեղագիտական կենտրոններ

Երևանի քաղաքապետարանի ենթակայությամբ գործում են 14 գեղագիտական, ստեղծագործական ու մշակութային կենտրոններ ու տներ:

Կենտրոնները և մշակույթի տները բնակչության ազատ ժամանցի կազմակերպման միջոցով իրականացնում են նրանց հետաքրքրությունների զարգացման համար պայմանների ստեղծում, հոգևոր, ստեղծագործական ունակությունների, գեղագիտական, ֆիզիկական զարգացում, սպորտային, ռազմահայրենասիրական դաստիարակություն, բնապահպանական և կիրառական գիտելիքների ձևավորում:

Մշակույթի տներում, գեղագիտական, ստեղծագործական կենտրոններում իրականացվում է պետական, ազգային տոներին և հիշարժան տարեթվերին նվիրված մշակութային միջոցառումների, համերգային ծրագրերի, ցուցահանդեսների կազմակերպում:

Հիմնախնդիրներ

1. Արդի չափանիշներին համապատասխան նորագույն տեխնոլոգիայի, գույքի, երաժշտական գործիքների, սարքավորումների ապահովման և համալրման անհրաժեշտություն
2. Մշակութային կյանքին և ծրագրերին բնակչության լայն խավերի ընդգրկման անհրաժեշտություն

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

Մշակույթի տներում, գեղագիտական, ստեղծագործական կենտրոններում նախատեսվում է պետական, ազգային տոներին և հիշարժան տարեթվերին նվիրված մշակութային միջոցառումների, համերգային ծրագրերի, ցուցահանդեսների կազմակերպում:

Այլ մշակութային կազմակերպություններ

Երևանի քաղաքապետարանի ենթակայությամբ գործում են «Հայաստանի փոքրիկ երգիչներ», «Յու. Բախշյանի անվան մանկական ֆիլիհարմոնիա», «Երևան» փողային նվագախումբ» ՀՈԱԿ-ները և «Հայ-Արտ» մշակութային կենտրոն» ՓԲԸ-ն:

Նշված ֆիլիհարմոնիաների միջոցով միավորվում են երաժշտական, արվեստի դպրոցների երաժշտական բացառիկ ընդունակություններով օժտված երեխաները, օժանդակում են գործող երաժշտական և արվեստի դպրոցներում լավագույն ուժերի բացահայտմանը և նրանց ունակությունների դրսևորման համար նպաստավոր պայմանների ստեղծմանը: «Երևան» փողային նվագախումբ» ՀՈԱԿ-ը իր գործունեությամբ նպաստում է դասական և ժամանակակից երաժշտության տարածմանը և հանրահռչակմանը:

«Հայ-Արտ» մշակութային կենտրոն» ՓԲԸ-ն իրականացնում է մշակութային գործունեություն՝ կազմակերպվում են ցուցահանդեսներ, համերգներ և ֆիլմերի դիտում:

Հիմնախնդիրներ

1. Նորագույն տեխնոլոգիաների, անհրաժեշտ սարքավորումների և երաժշտական գործիքների ձեռքբերման անհրաժեշտություն
2. Հանրապետական և միջազգային փառատոներին և մրցույթներին մասնակցության ապահովման անհրաժեշտություն

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

Նախատեսվում է ապահովել վերոնշյալ կազմակերպությունների մասնակցությունը համերգների, փառատոնների, ցուցահանդեսների ինչպես Հայաստանում, այնպես էլ արտերկրում: Կիրականացվեն աշխատանքներ՝ ուղղված հանրության հետ շփման շրջանակների ընդլայնմանը, որը կապահովի կազմակերպությունների որակի բարձրացմանն ու հանրահռչակմանը:

Երևանի կենդանաբանական այգի

Երևանի քաղաքապետարանի ենթակայությամբ է գործում Երևանի կենդանաբանական այգին: Այգու՝ որպես կրթադաստիարակչական հաստատության հիմնական առաքելությունը բոլոր տարիքի անձանց և Հայաստանի բնության հարուստ կենսաբազմազանության հետ կապի ստեղծումն է: Այգու հիմնական գործունեությունը կայանում է այցելուների, զբոսաշրջիկների ժամանցի ապահովումը, բնական ռեսուրսների, կենսաբազմազանության և կենդանիների համապատասխան բնակավայրերի ստեղծումն ու պահպանումը: Այգում աշխատանքներ են տարվում կենդանիների բնական աճի ավելացման, նոր կենդանիների ձեռքբերման և փոխանակման միջոցով նոր տեսականիով ապահովելու նպատակով: Այգին նաև կազմակերպում է բնակչության ժամանցը, որը հնարավորություն է ընձեռում այցելուներին ծանոթանալու վայրի բնաշխարհին, իրականացնում է մշակութային-ճանաչողական գործառույթ՝ այցելուներին տալիս է ինչպես բնապահպանական դաստիարակություն, այնպես էլ ձևավորում շրջակա միջավայրի նկատմամբ հոգատար և մարդասիրական վերաբերմունք:

Հիմնախնդիրներ

1. *Կենդանաբանական այգում կենտրոնացված ջեռուցման համակարգի ներդրման անհրաժեշտություն*
2. *Կենդանաբանական այգու վերակառուցման և արդիականացման ծրագրի շարունակության ապահովման անհրաժեշտություն*
3. *Նոր ազատավանդակների անհրաժեշտություն*
4. *Այգու սահմանագծով պարսպապատման անհրաժեշտություն*
5. *Նոր կենդանանատեսակներով համայրելու անհրաժեշտություն*

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

1. Նախատեսվում է իրականացնել աշխատանքներ՝ ուղղված Երևանի կենդանաբանական այգու վայրի կենդանիների պահպանմանը, Կարմիր գրքում գրանցված և վերացող կենդանիների բազմացմանն ու ցուցադրմանը:
2. Նախատեսվում է այգու արդիականացման գործընթացի իրականացում, նոր ազատավանդակների կառուցում և տարածքի ընդլայնում, առկա ջրային ռեսուրսների վերամշակման և վերօգտագործման կենտրոնի ստեղծում, կենտրոնացված ջեռուցման համակարգի ներդրում և այլն:

Մ Ի Զ Ա Զ Գ Ա Յ Ի Ն Հ Ա Մ Ա Գ Ո Ր Ծ Ա Կ Ց Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն

Երևան քաղաքի ներդրումային դաշտի բարելավման և համայնքի զարգացման նպատակով Երևանի քաղաքապետարանն ակտիվ համագործակցում է արտերկրի ավելի քան 50 գործընկեր քաղաքների հետ: Քաղաքապետարանը անդամակցում է մի շարք միջազգային կազմակերպությունների («Քաղաքապետերը հանուն խաղաղության», «ԱՊՀ երկրների, մայրաքաղաքների և խոշոր քաղաքների միջազգային համաժողով», «Տեղական բնապահպանական նախաձեռնությունների միջազգային խորհուրդ», «Համաշխարհային պատմական ժառանգության քաղաքների կազմակերպություն», «Ֆրանսախոս քաղաքապետերի միջազգային ասոցիացիա», «Միջազգային քաղաքային համայնքների լուսավորում ասոցիացիա», «Սնծովյան մայրաքաղաքների ասոցիացիա», «Եվրոսիթիս» ասոցիացիա), ինչպես նաև միացել է Եվրոպական Միության «Քաղաքապետների դաշնագիր» և «Համայնքների ղեկավարները հանուն տնտեսական զարգացման» նախաձեռնությաններին:

Քույր և գործընկեր քաղաքների հետ համատեղ կազմակերպվում են գիտաժողովներ, համաժողովներ, սեմինարներ և այլ միջոցառումներ: Երևան քաղաքը համագործակցության լայնածավալ ծրագրեր է իրականացնում Ստեփանակերտի, Մոսկվայի, Փարիզի, Վիեննայի, Սանկտ-Պետերբուրգի, Մարսելի, Լիոնի և այլ քաղաքների հետ: Վերջին տարիներին Երևան քաղաքը հիմնել է նոր համագործակցություններ Ռիգա, Աշխաբադ, Ամման, Նովոսիբիրսկ, Կրասնոդար, Անտոնի, Վուլբրի և մի շարք այլ քաղաքների հետ:

Շարունակվում է ակտիվ համագործակցությունը Երևանի և Ստեփանակերտի, ինչպես նաև Երևանի և ԼՂՀ շրջանների ու ՀՀ մարզերի միջև՝ վերջիններիս ցուցաբերելով տեխնիկական, սոցիալական, մեթոդական աջակցություն:

Հիմնախնդիրներ

1. *Միջազգային կապերի օգտագործմամբ Երևանի հանրաձանաչության բարձրացման անհրաժեշտություն*
2. *Երևանի և այլ քաղաքների միջև գործնական կապերի հաստատման, շարունակման և ակտիվացման անհրաժեշտություն, քաղաքային տնտեսության տարբեր ոլորտներում միջազգային արդյունավետ կառավարման փորձի ուսումնասիրության և կիրառման, ինչպես նաև Երևանում ոլորտային ծրագրերի արդյունավետ իրականացման նպատակով՝ բարձրորակ մասնագետների հետ կապի հաստատման և միջազգային փորձ ունեցող փորձագետների ներգրավման անհրաժեշտություն*
3. *Երևանում իրագործվող միջազգային ծրագրերի ընդհանուր տեղեկատվական-վերլուծական բազայի ստեղծման անհրաժեշտություն*
4. *Օտարերկրյա ներդրումների ներգրավման և զբոսաշրջության աճի անհրաժեշտություն*
5. *Մայրաքաղաքների և խոշոր քաղաքների հետ հուշագրերի ու համաձայնագրերի ստորագրում՝ համագործակցության կոնկրետ պայմանավորվածությունների ձեռքբերում և բազմակողմ համագործակցության ընդլայնում*
6. *Երևանի քույր և գործընկեր քաղաքների, ինչպես նաև այլ քաղաքների քաղաքային տնտեսության լավագույն փորձի և մոդելների ներդրման մեխանիզմների մշակում:*

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

1. Նախատեսվում է իրականացնել Էրեբունի-Երևան միջոցառումների նախապատրաստական, կազմակերպչական և անցկացման աշխատանքներ:
2. Նախատեսվում է ՀՀ-ում և ՀՀ-ից դուրս գործող միջազգային և տարածաշրջանային կառույցներից տեխնիկական օժանդակության ստացման վերաբերյալ բանակցությունների վարում:
3. Նախատեսվում է աջակցել զբոսաշրջային, ներդրումային, քաղաքային տնտեսության կառավարման առաջավոր փորձին և այլ միջազգային համաժողովներին, ֆորումներին, ցուցահանդեսներին մասնակցության ապահովմանը, գործընկեր քաղաքներում քաղաքային տնտեսության տարբեր ոլորտներին վերաբերող շնորհանդեսների կազմակերպմանը:
4. Նախատեսվում է համագործակցել միջազգային և տարածաշրջանային կառույցների շրջանակներում, ակտիվացնել աշխատանքները սփյուռքի կառույցների և ՀՀ դիվանագիտական հաստատությունների հետ կոնկրետ ծրագրերի ներկայացման առումով, ակտիվացնել Երևանի տնտեսապես զարգացած գործընկեր քաղաքներից Երևան գործարար այցելությունների կազմակերպման աշխատանքները, տրամադրել տեղեկատվություն Երևանի քույր և գործընկեր քաղաքներին Երևան քաղաքում անցկացվելիք միջոցառումների և փառատոնների վերաբերյալ, ինչպես նաև ակտիվացնել կապերը Երևանի քաղաքապետարանի ու քույր և գործընկեր քաղաքների տուրիզմի պատասխանատուների միջև՝ զբոսաշրջիկներ ներգրավելու նպատակով:
5. Նախատեսվում է իրականացնել եղբայրությանպուրակներնզբոսայգիներ հիմնելուծրագրեր:
6. Նախատեսվում է ակտիվացնել համագործակցության կապերը արդեն իսկ կնքված համագործակցության համաձայնագրերի շրջանակներում /Փարիզ, Լոս Անջելես, Վենետիկ, Ռիգա, Սոֆիա, Աթենք, Բեյրութ, Լիոն, Մարսել, Քեմբրիջ և այլն/, թարմացնել համագործակցության համաձայնագրերը ԱՄՆ Մասաչուսեթս նահանգի Քեմբրիջ քաղաքի, Մոնտենեգրոյի մայրաքաղաք Պոդգորիցայի, Բելառուսի մայրաքաղաք Մինսկի, Իտալիայի Տոսկանա և Կանադայի Մոնրեալ քաղաքների հետ,ստորագրել համագործակցության համաձայնագրեր Քաթարի մայրաքաղաք Դոհայի, Ավստրիայի մայրաքաղաք Վիեննայի, Սլովենիայի մայրաքաղաք Լյուբլյանայի, Եգիպտոսի Արաբական Հանրապետության մայրաքաղաք Կահիրեի, ԻԻՀ Շիրազ, Մարոկկոյի Տետուան և քաղաքների հետ, կնքել 2019-2021թթ. համագործակցության ծրագիր Երևանի քաղաքապետարանի և Մոսկվայի կառավարության միջև:
7. Նախատեսվում է անցկացնել Երևանի օրերը Մոսկվայում: Երևանի քաղաքապետարանի և Սանկտ Պետերբուրգի կառավարության միջև կնքված համագործակցության ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է անցկացնել Երևանի օրերը Սանկտ Պետերբուրգում:
8. Նախատեսվում է իրականացնել փորձի փոխանակում քաղաքայինտնտեսությանտարբերոլորտներում Երևանի քաղաքապետարանի և Լիոնի Մետրոպոլի միջև համագործակցության շրջանակներում:
9. Նախատեսվում է Իլ դը Ֆրանսի շրջանային խորհրդի և Երևանի քաղաքապետարանի միջև համագործակցության շրջանակներում շարունակել մասնագիտական սեմինարների և փորձի փոխանակման ծրագիրը՝ ֆրանսիական առաջատար մասնագետների մասնակցությամբ:

10. Նախատեսվում է ցուցաբերել ակտիվ մասնակցություն AIMF-ի ամենամյա զագաթաժողովներին, կազմակերպել փոխայցելություններ և գործընկեր քաղաքների հետ և մշակել համատեղ ծրագրեր:
11. Նախատեսվում է ցուցաբերել ակտիվ մասնակցություն «Եվրոսիթիս» ասոցիացիայի աշխատանքներին, ինչպես նաև ապահովել հնարավոր ներգրավում Եվրամիության կողմից ֆինանսավորվող ծրագրերին:
12. Նախատեսվում է ակտիվացնել համագործակցությունը «Համաշխարհային պատմական ժառանգության քաղաքներ» կազմակերպության հետ, իրականացնել Հորդանանի Հաշիմյան Թագավորության մայրաքաղաք Ամմանի հետ համատեղ ծրագրեր, կազմակերպել փոխայցելություններ փորձի փոխանակման նպատակով Երևանի և Թեհրանի քաղաքապետարանների ներկայացուցիչների համար:
13. Երևանի քաղաքապետարանի և Ստեփանակերտի քաղաքապետարանի միջև 2015-2020 թթ. համագործակցության ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է անցկացնել մի շարք միջոցառումներ, մասնավորապես՝ Երևանի օրերը Ստեփանակերտում, մշակութային տարբեր միջոցառումներ, մասնագետների փոխայցելություններ:
14. Նախատեսվում է աջակցել անհրաժեշտ ուղղություններով աշխատակազմի կառուցվածքային ստորաբաժանումների վերապատրաստումների կազմակերպմանը:
15. Նախատեսվում է կազմակերպել քաղաքապետարանի և վարչական շրջանների աշխատակազմների, ինչպես նաև քաղաքապետարանի ենթակայությամբ գերատեսչությունների աշխատակիցների համար օտար լեզուների դասընթացներ՝ ըստ անհրաժեշտության:

Զ Բ Ո Ս Ա Շ Ր Ջ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

Երևանը մեծ ներուժ ունի լավագույն մասնագիտացված, զարգացած և ակտիվ զբոսաշրջային կենտրոնի ձևավորման համար ոչ միայն տարածաշրջանում, այլ նաև աշխարհում:

Երևանը, որպես համայն հայության մայրաքաղաք, գիտակրթական, մշակութային և հոգևոր զարկերակ, իր մեջ ներառում է հանրապետության գիտական, կրթական, մշակութային, բազմաթիվ կենտրոններ:

Երևանը Հայաստանի Հանրապետության զբոսաշրջային շուկայում կարևոր դեր և նշանակություն ունի. այն ոչ միայն բազային զբոսաշրջային կենտրոն է հանդիսանում, այլև՝ պետության հիմնական մշակութային և զբոսաշրջային ենթակառուցվածքների կենտրոն: Հայաստան ժամանող զբոսաշրջիկների գերակշիռ մասի համար Երևանը հանդիսանում է զբոսաշրջիկների առաջին հյուրընկալը և հիմնական հանգրվանը, որտեղ զբոսաշրջիկների մեծ մասն այցելում է մայիս-հոկտեմբեր ընկած ժամանակահատվածում:

Զբոսաշրջային ծառայությունների արագ աճող պահանջարկը վերջին տարիներին հանգեցրեց հյուրանոցների թվի աճին: 2018թ. սեպտեմբեր ամսվա դրությամբ Երևանում գործում է 300 հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտ՝ 15,5% գերազանցելով նախորդ տարվա ցուցանիշը: Մայրաքաղաքի հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտները ապահովում են 5620 համար և 9580 ննջատեղ¹: 2018թ. Երևանի հյուրանոցային տնտեսության ոլորտն ավելացել է 1000 համարով: Շուկայում գործում են այնպիսի հյուրանոցային բրենդեր, ինչպիսիք են՝ «Արմենիա Մարիոթ», «Հայաթ Փլեյս», «Բեստ Վեստերն Կոնգրես», «Ռադիսոն Բյու», «Դաբլ Թրի Բայ Հիլտոն», «Ռադիսոն Բյու»: Իսկ 2018թ. մայրաքաղաքում բացվեց «Դը Ալեքսանդր» դեյուքս կարգի հյուրանոցը: Առաջիկայում նախատեսվում է «Հոլիդեյ Ինն» հյուրանոցի բացումը:

ՀՀ Վիճակագրական կոմիտեի հրապարակած տվյալների համաձայն՝ 2018 թվականի հունվար-սեպտեմբեր ամիսներին Հայաստան է ժամանել 1 275 209 զբոսաշրջիկ: Այդ ամիսներին Հայաստան այցելած զբոսաշրջիկների թիվը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի հետ համեմատ աճել է 22.1%-ով: Այդ ընթացքում Հայաստանից մեկնել է 610 հազար 950 զբոսաշրջիկ, ինչը 40550-ով կամ 7.1%-ով ավելի է նախորդ տարվա ցուցանիշից: Հայաստան ժամանող զբոսաշրջիկների զգալի մասը հայկական արմատներ ունեն: Զբոսաշրջիկների ամենամեծ հոսքը դեպի Հայաստան լինում է Ռուսաստանից, Իրանից և ԱՄՆ-ից: Քիչ չեն զբոսաշրջիկները Գերմանիայից, Ֆրանսիայից և Իտալիայից: Առաջին տասնյակում են նաև Վրաստանը, Մեծ Բրիտանիան, Ուկրաինան և Կանադան: Ըստ Զբոսաշրջության համաշխարհային կազմակերպության տվյալների՝ մեկ զբոսաշրջիկը Հայաստանում անց է կացնում միջինը 17 օր՝ ծախսելով շուրջ 770 ԱՄՆ դոլար (370 հազար դրամ): Զբոսաշրջության տեսանկյունից Հայաստան այցելելու առավել զրավիչ ասպեկտներն են՝ մշակութային ժառանգությունը, ծառայությունների որակը, հյուրընկալությունը, սնունդը և բնությունը:

Ներկայացնելով Երևան քաղաքի ռեսուրսային ներուժը, կարելի է ասել, որ այստեղ զբոսաշրջության զարգացման հիմնական ուղղությունը հանդիսանում է պատմամշակութային զբոսաշրջությունը, որի ընթացքում զբոսաշրջիկին հնարավորություն է ընձեռվում ծանոթանալ Երևանի քաղաքային պատմամշակութային ժառանգությանը, տեսարժան վայրերին, ազգային առանձնահատկություններին, յուրօրինակ խոհանոցին և այլն:

¹Ըստ Տուրիզմի բաժնի 2017թ. գույքագրման աշխատանքների

Քաղաքային զբոսաշրջության համար կարևորվում են նաև տվյալ քաղաքում միջոցառումների անցկացումը: Վերջին տարիներին Երևանի քաղաքապետարանը որդեգրել է մայրաքաղաքում փառատոնային զբոսաշրջությունը զարգացնելու քաղաքականությունը, ինչի արդյունքում զբոսաշրջիկների կայուն աճ է գրանցվում: Ավանդական են դարձել «Համով-հոտով Երևան», «Երևան Տարագֆեստ» և «Երևանի Գարեջրի» փառատոների անցկացումը:

Զբոսաշրջային ենթակառուցվածքների արդիականացման ծրագրերում մասնավոր ներդրողների ներգրավելու նպատակով մշակվել են ներդրումային փաթեթ-առաջարկներ: Այդ փաթեթները ներառում են «Էրեբունի» պատմահնագիտական արգելոց-թանգարանի, Շենգավիթ հնավայրի, Կարմիր կլուբ հնավայրի վերականգնման և զբոսաշրջային ենթակառուցվածքների ստեղծման, «Հաղթանակ» զբոսայգու, Հրազդանի կիրճի տարածքների վերակառուցման ու արդիականացման և այլ ծրագրեր:

Երևանը՝ որպես առաջատար զբոսաշրջային քաղաք, վերջին տարիներին պարբերաբար հայտնվում է ինչպես ռուսական, այնպես էլ միջազգային պարբերականների և կայքերի հոդվածներում:

Հիմնախնդիրներ

1. *Երևանի՝ որպես զբոսաշրջային կենտրոնի միջազգային շուկայում ոչ բավարար չափով գովազդում և ներկայացում:*
2. *Մայրաքաղաքի զբոսաշրջային ենթակառուցվածքների և հետաքրքրություն ներկայացնող վայրերի ոչ բավարար հագեցվածություն:*
3. *Երևան քաղաքի զբոսաշրջային բրենդի բացակայություն:*
4. *Երևանի հնավայրերի վերականգնման անհրաժեշտություն:*
5. *Երևանում թեմատիկ երթուղիների բացակայություն:*
6. *Զբոսայգիների վերականգնման անհրաժեշտություն՝ մասնավոր ներդրումների միջոցով:*
7. *Հանրային գույքարանների հիմնախնդրի լուծման անհրաժեշտություն:*
8. *Զբոսաշրջիկներին տրամադրվող անհրաժեշտ տեղեկատվության ոչ բավարար մակարդակ:*
9. *Երևան ժամանող միջազգային ավիաընկերությունների բարձր գնային քաղաքականություն:*

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

1. *Նախատեսվում է իրականացնել Երևան քաղաքի զբոսաշրջային բրենդի մշակմանն ուղղված աշխատանքներ: Աշխատանքները կիրականացվեն հանրային բաց քննարկումների և մրցույթների միջոցով:*
2. *Նախատեսվում է աշխատանքներ իրականացնել նախաերևանյան շրջանից մինչև խորհրդային ժամանակաշրջանի մոդեռնիզմի նմուշներ պարունակող Շենգավիթի հնավայրը, Էրեբունի ամրոցը, Կարմիր բլուրը և Երևանի պատմական այլ միջավայրերը դարձնելու գրավիչ՝ թեմատիկ զբոսաշրջային այցերի համար:*
3. *Նախատեսվում է մշակել և ներդնել զբոսաշրջային թեմատիկ երթուղիներ Երևանի համակողմանի ճանաչման համար:*
4. *Նախատեսվում են աշխատանքներ՝ ուղղված Հաղթանակ զբոսայգու վերակառուցմանն ու արդիականացմանը՝ մասնավոր ընկերությունների ներգրավմամբ:*
5. *Բացօթյա սրճարանների հետ համագործակցության միջոցով նախատեսվում է ապահովել գույքարաններից օգտվելու հնարավորություն՝ զբոսաշրջիկների և քաղաքի*

բնակիչների համար:

6. Երևանի ճանաչելիության բարձրացման նպատակով նախատեսվում է իրականացնել մարքեթինգային քաղաքականություն, որի իրականացումն իր մեջ ներառում է Երևանը, որպես զբոսաշրջային արդյունք, գովազդելն ու ներկայացնելը:
7. Միջազգային հարթակներում մայրաքաղաքի հանրահռչակման նպատակով նախատեսվում է Երևանի մասին տարաբնույթ տպագիր նյութերի պատրաստում և տարածում, հոլովակների պատրաստում, մասնակցություն միջազգային էքսպոնների:
8. Նախատեսվում է շարունակել համագործակցությունը հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտների, զբոսաշրջային կազմակերպությունների, օդանավակայանի, Երևանի մետրոպոլիտենի հետ՝ տրամադրելով տեղեկատվություն մայրաքաղաքում իրականացվող միջոցառումների վերաբերյալ:
9. Երևանը, որպես գրավիչ զբոսաշրջային քաղաք դիրքավորելու և միջոցառումային զբոսաշրջությունը զարգացնելու նպատակով նախատեսվում է Երևանում կոնկրետ միջոցառումների իրականացում: Այս նպատակով նախատեսվում է զարգացնել «Երևանյան ամառ» եռամսյա միջոցառումների ծրագիրը, որի շրջանակում արդեն ավանդական են դարձել «Համով-հոտով Երևան» տոնածիսական փառատոնը, Երևանի գարեջրի փառատոնը, Երևան Տարագ ֆեստը, մշակութային, գործարար բացօթյա ցուցահանդեսները, թեմատիկ տոնավաճառները, զբոսաշրջային հետաքրքրություն ներկայացնող սեզոնային փառատոնները, համերգները:
10. Նախատեսվում է Երևանի վերաբերյալ տեղեկատվական նյութերի պատրաստում /թուղթիկներ, քարտեզներ, էլեկտրոնային կրիչներով Երևանը ներկայացնող նյութեր/, ինչպես հայերեն, այնպես էլ բոլոր այն լեզուներով, որոնք օգտակար կլինեն թիրախային լսարանի համար: Մասնավորապես
 - Առկա հիմնախնդիրը լուծելու նպատակով նախատեսվում է շահագործել զբոսաշրջային միասնական տեղեկատվական կենտրոն, որը զբոսաշրջիկներին կտրամադրի անհրաժեշտ տեղեկատվություն ճանապարհորդության տարբեր հարցերի, երթուղու, զբոսաշրջավայրերի վերաբերյալ և այլն: Տեղեկատվական կենտրոնը կնպաստի Երևան այցելած զբոսաշրջիկների իրազեկման մակարդակի բարձրացմանն ու ինքնակողմնորոշմանը:
 - Զբոսաշրջիկների իրազեկվածությունը բարձրացնելու նպատակով վարել բազմալեզու կայք, որտեղ այցելուները կարող են գտնել հավաստի տեղեկատվություն մայրաքաղաքի պատմության, գործող զբոսաշրջային ծառայությունների վերաբերյալ:
11. Երևանում էրկուրսիոն ուղղությունը զարգացնելու նպատակով նախատեսվում է՝ «Երևան Սիթի Տուր» քաղաքային զբոսաշրջային պաշտոնական երթուղու ամենամյա կատարելագործում ու արդիականացում, լեզուների ավելացում, քաղաքապետարանի ենթակա թանգարանների մասնակցությամբ ծրագրերի կազմակերպում, ՀՀ ոստիկանության հետ համագործակցելով՝ Երևան քաղաքում տեղադրված ցուցանակների գույքագրում և անհրաժեշտության դեպքում՝ արդիականացում:
12. Զբոսաշրջության ոլորտում միջազգային և միջտարածաշրջանային համագործակցության զարգացման նպատակով նախատեսվում է տարաբնույթ միջոցառումների մշակում և իրականացում մի շարք քույր և գործընկեր քաղաքների հետ, գործարար հանդիպումների, ճանաչողական այցերի, փորձի փոխանակման, սեմինարների, կոնֆերանսների, կլոր-սեղանների կազմակերպում պետական և մասնավոր շահագրգիռ կազմակերպությունների մասնակցությամբ:

Խ Ե Լ Ա Ց Ի Ե Ր Ե Վ Ա Ն

Աշխարհում ընթացող տեխնոլոգիական զարգացումներն ու նորարարական լուծումները լայն հնարավորություններ են ստեղծում քաղաքային տնտեսության տարբեր ոլորտներում ավելի արդյունավետ կառավարում ապահովելու և քաղաքային ենթակառուցվածքները զարգացնելու համար:

2017թ. Երևանի քաղաքապետի որոշմամբ ստեղծվել է «Երևան ինելաջի քաղաք» ծրագրի մշակման և իրականացման հանձնաժողով, որի նպատակն է Երևան քաղաքի ինդիքների և առօրյա կենսագործունեության ապահովման նորարարական լուծումների մշակումը, որոնց հիմնական գաղափարը տեղեկատվական և հաղորդակցության տեխնոլոգիաների (ICT) և բանացանցի (Internet of Things, IoT) ինտեգրումն է քաղաքային տնտեսության կառավարման բնագավառում: Ուսումնասիրությունների շրջանակը ներառում է Երևան քաղաքի բոլոր ոլորտները, մասնավորապես՝ տեղեկատվական համակարգը, կրթությունը, առողջապահությունը, զբոսաշրջությունը, տրանսպորտը, կապը, էներգետիկան, ջրամատակարարումը, թափոնների վերամշակումը, իրավապահ մարմինները և այլ ոլորտներ:

Երևանի քաղաքապետարանում ներդրվել է մայրաքաղաքում գովազդների գույքագրման միասնական բազա, որի հիման վրա առաջին քայլերն արվեցին նաև թույլտվությունների տրամադրման էլեկտրոնային եղանակին անցնելու համար, ինչն էականորեն կրճատել է գովազդի թույլտվություն ստանալու ժամանակն ու խոչընդոտները: Մշակվել և ներդրվել է «Մանկապարտեզ» կառավարման և էլեկտրոնային հերթագրման համակարգը, դիսպետչերական կենտրոն՝ խոսքի և լսողության սահմանափակում ունեցող մարդկանց համար, համայնքային սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքի կառավարման և «Էլփաս 2» էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության համակարգեր, ինչպես նաև գործում է քաղաքապետարանի կողմից քաղաքաշինական թույլտվությունների՝ էլեկտրոնային տարբերակով տրամադրման համակարգ:

Քաղաքապետարանի պաշտոնական կայքը հնարավորություն է ընձեռում քաղաքացիներին իրենց առաջարկությունները և հարցերը առցանց ուղարկել Երևանի ավագանու ադամաներին, խմբակցություններին և մշտական հանձնաժողովներին՝ ապահովելով քաղաքացիական մասնակցությունը որոշումների կայացման գործընթացում: transport.yerevan.am կայքում առկա են տեղեկություններ բարեփոխումների ամբողջ գործընթացի, մասնագիտական խմբի աշխատանքի, ինչպես նաև միջազգային խորհրդատու կազմակերպության կողմից ներկայացված հաշվետվությունների վերաբերյալ: Հարթակում ընթանում են առցանց քննարկումներ ու քվեարկություն՝ հնարավորություն տալով քաղաքացիներին իրենց մասնակցությունն ունենալու որոշումների կայացման գործընթացին էլեկտրոնային կառավարման ժամանակակից գործիքների միջոցով:

Հիմնախնդիրներ

1. Քաղաքային ենթակառուցվածքներում և մատուցվող ծառայությունների գործընթացում էլեկտրոնային համակարգերի և նորագույն տեխնոլոգիաների կիրառության ցածր մակարդակ:
2. Առկա համակարգերի վերաբերյալ բնակիչների տեղեկացվածության և իրազեկվման ցածր մակարդակ:
3. Ինելաջի քաղաքի տարրերի ինտեգրված համակարգի բացակայություն:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

1. Նախատեսվում է շարունակել Երևանի փոխակերպումը «Խելացի քաղաքի» ներդնելով նորագույն տեխնոլոգիաներ, ստեղծել միասնական տվյալների բազա, երթևեկության հոսքերի կառավարում, իրական ժամանակում արտակարգ պատահարների մշտադիտարկում և համակարգված որոշումների ընդունում:
2. Նախատեսվում է քաղաքի առջև ծառայած մարտահրավերների լուծում՝ հիմնված նորարարական մոտեցումների վրա:
3. Նախատեսվում է քաղաքացիների արդյունավետ մասնակցության ապահովում քաղաքի զարգացման և կառավարման գործընթացներին, տեղեկացվածության և իրազեկման մակարդակի բարձրացում:
4. Նախատեսվում է տեղեկատվական և նորագույն տեխնոլոգիաների ներդրմամբ դիմակայուն և անվտանգ միջավայրի ամրապնդում, քաղաքացիների կենսամակարդակի բարձրացում:
5. Նախատեսվում է տեխնոլոգիաների ներդրման և կիրառման փորձի փոխանակում:
6. Նախատեսվում է ներդնել «Ակտիվ քաղաքացի» համակարգը, որի միջոցով քաղաքացիները հնարավորություն կունենան մասնակցել Երևան քաղաքի համար առանցքային որոշումների կայացմանը՝ առցանց տարբերակով, մասնակցել Երևանի առաջնահերթությունների սահմանմանը, հաշվետվություններ ստանալ՝ կատարված աշխատանքների և դրանց ընթացքի մասին, առաջարկություններով հանդես գալ և մասնակցել դրանց իրականացմանը:
7. Քաղաքային տնտեսության տարբեր ոլորտներում բարեփոխումներ իրականացնելու նպատակով նախատեսվում է ստեղծել իրազեկման և փոխգործակցության մի շարք հարթակներ, որոնք ապահովվելու են մասնակցային կառավարումն ու հանրային լայն նշանակություն ունեցող որոշումների ընդունման մեջ քաղաքացիների ներգրավվածությունը:
8. Նախատեսվում է շարունակել ավագանու նիստերի ուղիղ հեռարձակումը պաշտոնական կայքում:
9. Նախատեսվում է շարունակել iYerevan.am հարթակի գործունեությունը՝ Երևանի բարեկարգմանն ուղղված ծրագրերի մշակման, քննարկման և իրականացման համար քաղաքացիների առաջարկները, տեսակետներն ու կարծիքները ստանալու նպատակով:
10. Նախատեսվում է շարունակել Երևան քաղաքի հասարակական տրանսպորտի բարեփոխումների հանրային փոխգործակցության հարթակի գործունեությունը, որի նպատակն է ապահովել բարեփոխումների գործընթացի մասին իրազեկվածությունն ու քաղաքացիական մասնակցությունը:
11. Նախատեսվում է մշակել և ներդնել աղբահանության, կոմունալ խնդիրների, բարեկարգման խնդիրների, բնակֆոնդի պահպանման, համատիրությունների գործունեության և մի շարք այլ ոլորտների փոխգործակցության հարթակներ՝ ավելի հարմարավետ Երևան ունենալու համար:

ԱՋԱՓՆՅԱԿ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ

Աջափնյակ վարչական շրջանը զբաղեցնում է 2607 հա տարածք, բնակչությունը կազմում է 109.3 հազ. մարդ: Շրջանը սահմանակից է Արմավիրի, Արագածոտնի, Կոտայքի մարզերին, Դավիթաշեն, Արաբկիր, Կենտրոն և Մալաթիա-Սեբաստիա վարչական շրջաններին:

Հիմնախնդիրներ

1. Բազմաբնակարան շենքերի հարթ և թեք տանիքների վերանորոգում,
2. Թեքահարթակների անբավարար քանակ,
3. Մանկապարտեզների հիմնանորոգման անհրաժեշտություն,
4. 3-րդ կարգի վթարային շենքերի առկայություն,
5. Շենքերի կոյուղագծերի, ջրագծերի նորոգման կամ փոփոխման անհրաժեշտություն,
6. Վերգետնյա և ստորգետնյա անցումների անհրաժեշտություն,
7. Չլուսավորված բակերի և փողոցների առկայություն,
8. Ոռոգման ջրագծերի կապիտալ վերանորոգման և նորերի անցկացման անհրաժեշտություն,
9. Կանաչ տարածքների ընդլայնման, հանգստի գոտիների ստեղծման անհրաժեշտություն,
10. Դպրոցներում ճաշարանների գործունեության նկատմամբ վերահսկողության խստացման անհրաժեշտություն:
11. Ղեկավարի աշխատակազմի վարչական շենքի կապիտալ վերանորոգման և վարչական շրջանի ենթակայության հիմնարկների շենքային պայմանների բարեկարգման անհրաժեշտություն,
12. Գյուղատնտեսական նշանակության շուկայի և ստորգետնյա ավտոկայանատեղի անհրաժեշտություն:

Բնակարանային-կոմունալ տնտեսություն և բարեկարգում

Վարչական շրջանում ճանապարհային ցանցի երկարությունը 78.3 կմ է: Շրջանում առկա է բազմաբնակարան բնակելի 435 շենք, որտեղ կա 338 վերելակ: Կանաչ տարածքը կազմում է 686.8 հա, ոռոգման ցանցի երկարությունը՝ 39 կմ :

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- 2019թ. կիրականացվի բազմաբնակարան շենքերի թվով 120 մուտքերի 6000քմ. հարթ և 1200քմ. թեք տանիքների, 10 վերելակների աշխատանքներ:
- Կստեղծվեն 6 նոր բակային տարածքներ:
- Կիրականացվեն 10000քմ. ասֆալտ-բետոնե ծածկույթի հիմնանորոգման և վերանորոգման աշխատանքներ՝ ներառելով նաև նախադպրոցական հաստատությունների բակերը:
- Նախատեսվում է չոր և առավել վտանգավոր ծառերի հատում: Սիզամարգերի մակերեսը կավելացվի՝ հասցնելով 32.0 հա:

Կրթություն, մշակույթ և սպորտ

Աջափնյակ վարչական շրջանում գործում է 16 մանկապարտեզ, հանրակրթական դպրոցները 20 են, որից՝ 4-ը ավագ, 1-ը միջնակարգ, 15-ը հիմնական, առկա է 3 ԲՈՒՀ, 1

արհեստագործական ուսումնարան, 2 մասնավոր վարժարան, 1 արտադպրոցական կազմակերպություն՝ ՄՊՄԿ, 2 երաժշտական դպրոց, 1 արվեստի դպրոց, 2 գեղագիտական դաստիարակության կենտրոն, 1 մշակութային կենտրոն, 1 գրադարանային կենտրոնացված համակարգ՝ 3 մասնաճյուղով, 1 մանկապատանեկան համալիր մարզադպրոց, 1 շախմատի դպրոց, 4 գիտահետազոտական ինստիտուտ:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- 2019թ. տոների և հիշատակի օրերին նվիրված կկազմակերպվի 18 մշակութային և կրթական, 8 մարզական միջոցառում, որոնց մեջ ներառված են բակային փառատոններ և ավանդական մրցաշարեր:

Սոցիալական ապահովություն և առողջապահություն

Աջափնյակ վարչական շրջանի տարածքում գործում է հանրապետական նշանակության 5 հիվանդանոց, 2 ամբուլատոր պոլիկլինիկա և «Առաքելություն Հայաստան» հասարակական կազմակերպության բարեգործական ճաշարանը:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- Բնակչության սոցիալական պաշտպանվածության խնդիրներ իրականացնող հասարակական, և բարեգործական կազմակերպությունների հետ նախատեսվում է իրականացնել տեղական նշանակության բարեգործական ծրագրեր:
- Վարչական շրջանի սոցիալապես անապահով բնակիչներին կտրվի պետպատվերի շրջանակներում բուժսպասարկում ստանալու հնարավորություն:
- Բարեգործական ճաշարանի կազմակերպման ծրագիրը կկրի շարունակական բնույթ, այն իրականացվում է «Առաքելություն Հայաստան» բարեգործական հասարակական կազմակերպության հետ համագործակցությամբ:
- Սոցիալական տարբեր խմբերի համար տոն և հիշատակի օրերին կկազմակերպվեն միջոցառումներ:
- Դրամական, պարենային աջակցություն կցուցաբերվի սոցիալապես անապահով և բազմազավակ ընտանիքներին: Կհատկացվի նաև վառելափայտ: Ամանորի կապակցությամբ սննդի փաթեթներ կհատկացվեն առավել կարիքավոր ընտանիքներին:
- Աջակցություն կցուցաբերվի նաև վարչական շրջանում վարձակալական հիմունքներով բնակվող սիրիահայ ընտանիքներին:

ԱՎԱՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ

Ավան վարչական շրջանը սահմանակից է Քանաքեռ-Զեյթուն, Նոր Նորք, Արաբկիր վարչական շրջանների և Կոտայքի մարզի հետ: Վարչական շրջանի տարածքը կազմում է 726 հա, բնակչությունը 52.8 հազ. մարդ:

Հիմնախնդիրներ

1. Բազմաբնակարան շենքերի հարթ և թեք տանիքների վերանորոգման, վերելակների հիմնանորոգման, շենքերի ջրահեռացման համակարգերի հիմնանորոգման, մուտքերի վերանորոգման անհրաժեշտություն
2. Ասֆալտապատման, բակային տարածքների բարեկարգման և նոր բակային տարածքների ստեղծման անհրաժեշտություն
3. Աստիճանների, հենապատերի և եզրաքարերի վերանորոգման անհրաժեշտություն
4. Տեղաշարժման սահմանափակ հնարավորություններ ունեցողների համար թեքահարթակների ստեղծման անհրաժեշտություն
5. Վթարային էլեկտրասյուների փոխարինման, դեռևս չլուսավորված բակերում և փողոցներում արտաքին լուսավորության ապահովման անհրաժեշտություն
6. Ոռոգման ցանցի ընդլայնման, ինքնավար ոռոգման համակարգի ներդրման անհրաժեշտություն
7. Կանաչ տարածքների և հանգստի գոտիների ստեղծման, շրջակա միջավայրի պահպանման անհրաժեշտություն
8. Բուժհաստատությունների շենքային պայմանների բարելավման, գույքի արդիականացման, վերազինման անհրաժեշտություն
9. Կրթօջախների, մարզական և մշակութային օջախների շենքային պայմանների բարելավման՝ ընթացիկ նորոգման և հիմնանորոգման, գույքի թարմացման անհրաժեշտություն:

Բնակարանային-կոմունալ տնտեսություն և բարեկարգում

Ավան վարչական շրջանում հաշվառված է 237 բազմաբնակարանային շենք, որից 20 բարձրահարկ և 28՝ մինչև 6 հարկանի: Առկա է 330 վերելակ: Վարչական շրջանն ունի 37 փողոց, որոնց երկարությունը՝ 52.392 կմ է, ոռոգման ցանցի երկարությունը 19 կմ է:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- Կիրականացվեն 10.000 քմ ընդհանուր մակերեսով մայթերի և փողոցների ասֆալտապատման աշխատանքներ:
- Հարթ տանիքների վերանորոգման աշխատանքներ կիրականացվեն՝ ընդհանուր 16000 քմ մակերեսով և թեք տանիք ունեցող բազմաբնակարան բնակելի 2 շենքերի տանիքների վերանորոգման աշխատանքներ՝ 1500 քմ մակերեսով:
- 2019թ. ընթացքում նախատեսվում է 5 նոր այգիների, խաղահրապարակների և պուրակների կառուցում, կիրականացվի վնասված գույքի՝ նստարանների, աղբամանների, ցանկապատների, խաղային համալիրների վերանորոգում և ներկում:
- Կիրականացվի 40 մուտքերի և 10 վերելակների վերանորոգման, 500 գծմ եզրաքարերի, 300քմ գեղազարդ սալիկների նորերով փոխարինման աշխատանքներ:
- 2019թ. ընթացքում նախատեսվում է խիտ բնակեցված թաղամասերում բարեկարգել բակային այգիները, վարչական շրջանի բոլոր թաղամասերում և փողոցների հարակից տարածքներում ընդարձակել կանաչ տարածքները, տեղադրել մանկական

խաղեր և նստաբաններ, իրականացնել ծառատունկ, թփերի տնկում, ծառերի երիտասարդացում, ծառերի և թփերի բուժում:

Կրթություն, մշակույթ և սպորտ

Ավան վարչական շրջանում գործում են՝ 7 մանկապարտեզ, 5 հիմնական, 1 միջնակարգ, 1 ավագ և 2 հատուկ դպրոցներ, 1 գրադարան, 1 մարզադպրոց, 1 մշակույթի տուն, 1 արվեստի դպրոց, 1 շախմատի մասնագիտացված մարզադպրոց:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- Վարչական շրջանի կրթօջախներում, մշակույթի կենտրոններում, այգիներում կանցկացվեն պետական տոներին և հիշատակի օրերին նվիրված մշակութային զանգվածային միջոցառումներ, ֆլեշմոբեր, հանդիպումներ, այցելություններ և տարաբնույթ այլ մշակույթին և արվեստին հաղորդակցվելու մատչելիությանը նպաստող ծրագրեր:
- Մանկապարտեզներում՝ սննդի որակի և ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների պատշաճ ընթացքն ապահովելու ուղղությամբ կշարունակվի հսկողությունը:
- Առողջ ապրելակերպը խթանմանն էլու նպատակով կկազմակերպվեն մարզական միջոցառումներ, սպորտլանդիաներ, մրցումներ:

Սոցիալական ապահովություն և առողջապահություն

Ավան վարչական շրջանում գործում է 11 բուժհաստատություն, «Առաքելություն Հայաստան» ԲՀԿ ճաշարանը, որից օգտվում են շուրջ 180 շահառուներ:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- Տարաբնույթ աջակցություններ կցուցաբերվեն Հայրենական պատերազմի վետերաններին, միայնակ տարեցներին, զոհված և վիրավոր ազատամարտիկների ընտանիքներին, բազմազավակ անապահով ընտանիքներին, ինչպես նաև սոցիալապես անապահով այլ կարիքավոր խմբերին:
- Աջակցություն կցուցաբերվի սիրիահայ ընտանիքներին:
- Սոցիալական տարբեր խմբերի համար կկազմակերպվեն միջոցառումներ՝ նվիրված տոն և հիշատակի օրերին:
- Կշարունակվի հասարակական կազմակերպությունների հետ համագործակցությունը, կիրականացվեն սոցիալական բնույթի տարբեր ծրագրեր:
- Պոլիկլինիկաների հետ համատեղ, սոցիալապես անապահով ընտանիքների համար, կկազմակերպվեն անվճար բուժօգնություններ, խորհրդատվություններ և դժվարամատչելի հետազոտություններ, կտրամադրվեն միջնորդագրեր՝ պետպատվերի շրջանակներում բուժօգնություն ստանալու նպատակով:
- Ամանորի և Մուրբ Ծննդյան տոնի կապակցությամբ սոցիալապես անապահով ընտանիքներին կտրամադրվեն նվեր-փաթեթներ:
- Սոցիալապես անապահով ընտանիքների երեխաներին կտրամադրվեն դպրոցական պայուսակներ՝ համալրված գրենական պիտույքներով, կկազմակերպվի դպրոցահասակ երեխաների ամառային հանգիստը ճամբարներում:

ԱՐԱԲԿԻՐ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ

Արաբկիր վարչական շրջանի տարածքը կազմում է 1329 հա, իսկ բնակչության թիվը՝ 114.7 հազ. մարդ: Վարչական շրջանն ընդհանուր սահմաններով հարում է Աջափնյակ, Ավան, Դավթաշեն, Կենտրոն և Քանաքեռ-Զեյթուն վարչական շրջաններին:

Հիմնախնդիրներ

1. Թեքահարթակների անբավարար քանակ
2. Շենքերի կոյուղագծերի, ջրագծերի նորոգման կամ փոխարինման անհրաժեշտություն
3. Հրագրանի կիրճում, փողոցներում և բակերում հենապատերի հիմնանորոգման և նորերի կառուցման անհրաժեշտություն
4. Բազմաբնակարան շենքերի տանիքների հիմնանորոգման և նորոգման անհրաժեշտություն
5. Փողոցների հեղեղատարերի նորոգման և նորերի կառուցման անհրաժեշտություն
6. Հանգստի նոր գոտիների ստեղծման, կանաչ տարածքների ընդլայնման, բակային տարածքների բարեկարգման, միջբակային տարածքների լուսավորման և ասֆալտապատման անհրաժեշտություն
7. Երևանի հ. 23, 24 և 33 մանկապարտեզների հիմնանորոգման և հ. 22 մանկապարտեզի մասնակի վերանորոգման անհրաժեշտություն:
8. Նոր մանկապարտեզների անհրաժեշտություն
9. «Այ. Հեքիմյանի և Կ. Մարաջյանի անվան երաժշտական դպրոց» ՀՈԱԿ-ների շենքերի մասնակի և տանիքների վերանորոգման, գույքի թարմացման անհրաժեշտություն
10. Գրադարանների արդիականացման և ժամանակակից գրականությամբ ապահովման անհրաժեշտություն
11. Մարզադպրոցների արդիականացման, վերանորոգման, սպորտային գույքի համալրման և համազգեստի ձեռքբերման անհրաժեշտություն, «Երևանի Արաբկիրի մենապայքարային մարզաձևերի մանկապատանեկան մարզադպրոց» և «Երևանի Արաբկիրի խաղային մարզաձևերի մանկապատանեկան մարզադպրոց» ՀՈԱԿ-ներում մարզաբազայի բացակայություն

Բնակարանային-կոմունալ տնտեսություն և բարեկարգում

Վարչական շրջանում հաշվառված են 692 բազմաբնակարան բնակելի շենքեր, որոնցից 392-ն ունեն թեք լանջավոր, իսկ 300-ը՝ հարթ տանիքներ: Շենքերն ունեն 1978 մուտքեր և գործում են 459 վերելակներ: Վարչական շրջանի ասֆալտապատ տարածքը կազմում է 1674000քմ, իսկ եզրաքարերը՝ 240300զմ, հաշվառված են 117 փողոցներ, որոնց երկարությունը կազմում է՝ 85642կմ: Վարչական շրջանում հաշվառված է 77 հա կանաչապատ տարածք, որից մշտապես մշակվում է 53 հա-ը, այդ թվում՝ 2.9 հա՝ պուրակ, 5 հա՝ այգի, 8.4 հա՝ սիզամարգ, 36.7 հա՝ անտառ-պուրակ: Գործող ոռոգման համակարգի երկարությունը 71000զմ է:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- Արաբկիր վարչական շրջանում 2019թ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել բազմաբնակարան շենքերի 8000քմ հարթ և 1670քմ թեք տանիքների վերանորոգում: Միստեմատիկ կատարվելու են շենքերի դեռատիզացիոն, դեզինֆեկցիոն, աղբախցերի լվացման և մշակման աշխատանքներ:
- Նախատեսվում է վերանորոգել 8 շենքերի ներքին ջրագծերը և կոյուղագծերը:
- Վերանորոգման աշխատանքներ կիրականացվեն 54 մուտքերում:
- Կվերանորոգվի 18 վերելակ:

- Թվով 12 բակեր բարեկարգվելու են և կառուցվելու են նոր խաղահրապարակներ:
- Ընթացիկ վերանորոգման են ենթարկվելու 60 բակ, իրականացվելու է զբոսայգիների և 1 մինի ֆուտբոլի դաշտի կառուցում:
- Փողոցներում և բակերում տեղադրվելու են թվով 59 նստարաններ և 1 զրուցարան, վերանորոգվելու և հիմնանորոգվելու է 6683քմ ասֆալտ-բետոնե ճանապարհ և 160 զծմ եզրաքար:
- Պարբերաբար բարեկարգվելու է Հրազդանի կիրճը:
- Նախատեսվում է տեղադրել հուշարձան:
- Նախատեսվում է անտառ-պուրակները հասցնել 45 հա-ի:
- 2019թ. տնկվելու է 6000 հատ ծառ և 4000 հատ թուփ:
- Գործող ոռոգման ցանցի 1300 զծմ հիմնանորոգվելու է և կառուցվելու է նորը՝ 1800 զծմ երկարությամբ:

Կրթություն, մշակույթ, սպորտ

Արաբկիր վարչական շրջանում գործում է 13 մանկապարտեզ, 20 հանրակրթական դպրոց (որից 17-ը՝ հիմնական, 3-ը՝ ավագ դպրոց), 4 մարզադպրոց, 1 շախմատի դպրոց, 2 գրադարան և 2 երաժշտական դպրոց:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- 2019թ. կրթության, մշակույթի և սպորտի ոլորտում նախատեսվում է անցկացնել ՀՀ հիշատակի և տոն օրերին նվիրված մշակութային և սպորտային միջոցառումներ:

Սոցիալական ապահովություն և առողջապահություն

Արաբկիր վարչական շրջանում գործում է 1 բարեգործական ճաշարան՝ որի ծառայություններից օգտվում է 152 կարիքավոր բնակիչ: Վարչական շրջանի տարածքում գործում են 567 հասարակական կազմակերպություն, 3 պոլիկլինիկա և 3 հիվանդանոց, ինչպես նաև բազմաթիվ այլ բժշկական ծառայություններ մատուցող կառույցներ, այդ թվում՝ հետազոտական, ակնաբուժական, ատամնաբուժական:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- 2019թ. նախատեսվում է սոցիալապես անապահով ընտանիքների դպրոցահասակ երեխաների ամառային հանգիստը կազմակերպել հանրապետության տարբեր ճամբարներում, երեխաներին ապահովել սնունդով, հագուստով և հիգիենայի պարագաներով:
- Նախատեսվում է ստեղծել բակային ճամբարներ երեխաների ժամանակը բովանդակալից և հետաքրքիր դարձնելու նպատակով:
- Բարեգործական ճաշարանում կկազմակերպվի տոնական միջոցառում՝ Մր.Հարության տոնի կապակցությամբ:
- Մայրության տոնի առթիվ նվերներ կտրամադրվեն սոցիալապես անապահով 3 և ավելի անչափահաս երեխա ունեցող ընտանիքներին:
- Նախատեսվում է մայիսի 9-ի առթիվ դրամական աջակցություն ցուցաբերել ՀՄՊ 37 վետերանի:
- Ամռան ընթացքում սոցիալապես անապահով ընտանիքների երեխաների համար կկազմակերպվի էքսկուրսիա, իսկ Գիտելիքի օրվա առթիվ սոցիալապես անապահով ընտանիքների դպրոցահասակ երեխաներին կտրամադրվի պայուսակ և գրենական պիտույքներ:

- Ամանորի կապակցությամբ տոնական միջոցառումներ կկազմակերպվեն տարբեր սոցիալական խմբերի համար, առավել կարիքավոր ընտանիքներին կհատկացվեն սննդի փաթեթներ:
- Նախատեսվում է համագործակցել առողջապահական հիմնարկների հետ՝ սոցիալապես անապահովներին անվճար բուժօգնություն ցուցաբերելու նպատակով: ՀՀ առողջապահության նախարարության հետ համատեղ միջնորդագրերով պետական պատվերի շրջանակներում կկազմակերպվի բնակիչների բժշկական հետազոտությունը, բուժումը և վիրահատությունը:
- Բժշկական հաստատություններում նախատեսվում է կազմակերպել «Բաց դռների օրեր»՝ վարչական շրջանի սոցիալապես անապահով և հաշմանդամության կարգ ունեցող բնակիչներին ՀՀ-ում գործող առողջարանների ուղեգրեր տրամադրելու համար:
- Կարիքավոր ընտանիքներին կհատկացվի վառելափայտ:

ԴԱՎԹԱՇԵՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ

Դավթաշեն վարչական շրջանի տարածքը կազմում է 647 հա, բնակչությունը՝ 42.5 հազ. մարդ: Շրջանը արտաքին սահմանագծով հարում է Կոտայքի մարզին և սահմանակից է Աջափնյակ և Արաբկիր վարչական շրջաններին:

Հիմնախնդիրներ

1. *Բազմաբնակարան բնակելի շենքերի մուտքերի վերանորոգման անհրաժեշտություն*
2. *Բակային տարածքների բարեկարգման և կահավորման, ինչպես նաև արտաքին լուսավորության ցանցի ընդլայնման անհրաժեշտություն*
3. *Բազմաբնակարան շենքերի ենթակառուցվածքների (ջրատար և ջրթափ խողովակներ) վատթար վիճակ*
4. *Բազմաբնակարան շենքերի պայմանների բարելավման, հարթ և թեք տանիքների վերանորոգման անհրաժեշտություն*
5. *Գրունտային ճանապարհների ասֆալտապատման և ջրահեռացման համակարգի ստեղծման անհրաժեշտություն*
6. *Ոռոգման ցանցի արդիականացում*

Բնակարանային-կոմունալ տնտեսություն և բարեկարգում

Դավթաշեն վարչական շրջանում հաշվառված է 193 բազմաբնակարան շենք, 415 վերելակ:

Կանաչապատման կազմակերպության կողմից սպասարկվում է շրջանի 22 հա տարածքը (կանաչապատ տարածք, ծաղկապատ տարածք, այգի, պուրակ, ոռոգման ցանց):

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- Կիրականացվի 40 մուտքերի նորոգման աշխատանքներ՝ ընդգրկելով շենքերի բոլոր հարկերը, կվերանորոգվեն պատուհանները և դռները, շքամուտքի աստիճանավաղակը, բազրիքները:

- Կվերանորոգվեն բնակելի հարթ տանիքները, ձեռք կբերվեն և կտեղադրվեն անհրաժեշտ սարքավորումներ, պահեստամասեր և նյութեր վերելակների անխափան գործունեությունն ապահովելու համար:

- Աջակցություն կցուցաբերվի համատիրություններին՝ շենքերի նկուղներում վնասված ջրատար խողովակների նորոգման, ջրթափ խողովակների վերականգնման ուղղությամբ:

- Նախատեսվում է իրականացնել թվով 3 բակային տարածքների բարեկարգում՝ ապահովելով աղբամաններ, նստարաններ, զրուցարաններ, մանկական խաղեր և մարզագույք: Կիրականացվեն բակային տարածքներում և խաղահրապարակներում առկա գույքի վերանորոգման աշխատանքներ:

- Փողոցների երթևեկելի հատվածի և մայրերի ասֆալտե ծածկույթի ընթացիկ և կապիտալ նորոգման աշխատանքները, ինչպես նաև փողոցների եզրաքարերի վերանորոգումը կիրականացվեն գույքագրման արդյունքում ստացված տեղեկատվությանը համապատասխան:

- Շարունակական բնույթ է կրում մայրերի հարակից տարածքների, Եղվարդի խճուղու միջնամասի կանաչ շերտի, ինչպես նաև Կենտրոնական այգու, Կաղնուտի այգու, Դավթաշենի հուշարձանի հարակից տարածքի, բակային հանգստի գոտիների ծառերի և կանաչ տարածքների խնամքը:

Կրթություն, մշակույթ, սպորտ

Դավթաշեն վարչական շրջանում գործում է 5 մանկապարտեզ, 6 հանրակրթական դպրոց (1 միջնակարգ, 4 հիմնական և 1 ավագ), Ավետ Տերտերյանի անվան արվեստի դպրոց, 1 գրադարան, 1 շախմատի դպրոց, 1 հանդբոլի և խաղային այլ մարզաձևերի մանկապատանեկան մարզադպրոց:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- Նախատեսվում է վերանորոգել հ. 58, 59, 61 մանկապարտեզները:
- Բակային տարածքներում և վարչական շրջանի բոլոր կրթական հաստատություններում նախատեսվում է իրականացնել 17 մշակութային և 7 սպորտային միջոցառումներ:
- 2019թ. մշակութային և սպորտային ծրագրերում ապահովվելու է մանկապարտեզների սաների, հանրակրթական և արվեստի դպրոցի երեխաների մասնակցությունը, իսկ սպորտային մրցաշարերում ու միջոցառումներում կընդգրվեն ինչպես շախմատի դպրոցի սաները, այնպես էլ վարչական շրջանի բակային տարածքների երեխաներն ու պատանիները:

Սոցիալական ապահովություն և առողջապահություն

Դավթաշեն վարչական շրջանի տարածքում է գործում հ.20 ամբուլատոր բժշկական կենտրոնը:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

• Դավթաշեն վարչական շրջանի և ՀՀ մարզերի /Արթիկ, Մարալիկ/, ԼՂՀ Մարտակերտի շրջանի միջև համագործակցության ծրագրերի շրջանակում կիրականացվեն բարեգործական միջոցառումներ, ինչպես նաև մշակութային և սոցիալական բաղադրիչով տարատեսակ ծրագրեր:

• Անապահով ընտանիքներին, հաշմանդամություն ունեցող անձանց, անօթևաններին, կյանքի դժվարին իրավիճակում հայտված անձանց կտրամադրվի՝ պարենային օգնություն, ֆինանսական և հոգեբանական աջակցություն, իրավաբանական խորհրդատվություն, կկազմակերպվի երեխաների ամառային հանգիստը ճամբարներում:

- Կիրականացվի 14 միջոցառում՝ նվիրված տոն և հիշատակի օրերին:

ԷՐԵՐՈՒՆԻ ՎԱՐՇԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ

Էրեբունի վարչական շրջանը զբաղեցնում է 4749 հա տարածք և ունի 127,9 հազ. բնակչություն: Սահմանակից է Երևանի Կենտրոն, Նոր-Նորք, Նորք-Մարաշ, Շենգավիթ և Նուբարաշեն վարչական շրջաններին:

Հիմնախնդիրներ

1. Ոռոգման ցանցի հիմնական և մասնակի վերանորոգման անհրաժեշտություն
2. Կոյուղագծերի և նստած դիտահորերի, շենքերի ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգերի վատթար վիճակ
3. Բազմաբնակարան շենքերի հարթ տանիքների և վթարային պատշգամբների վերանորոգման անհրաժեշտություն
4. Հանգստի նոր գոտիների ստեղծման, կանաչ տարածքների ընդլայնման, բակային տարածքների բարեկարգման, միջբակային տարածքների լուսավորման և ասֆալտապատման անհրաժեշտություն
5. Դպրոցական ճաշարանների նկատմամբ վերահսկողության բացակայություն
6. Վարչական շրջանի ենթակայության հիմնարկների շենքային պայմանների բարեկարգման անհրաժեշտություն
7. Թեքահարթակների անբավարար քանակ

Բնակարանային-կոմունալ տնտեսություն և բարեկարգում

Էրեբունի վարչական շրջանում առկա է 261 բազմաբնակարան շենք, գործում է 218 վերելակ: Փողոցների ընդհանուր երկարությունը կազմում է 101.9 կմ:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- 2019թ. կիրականացվի 110.000քմ ասֆալտ-բետոնե ծածկի վերանորոգման և պահպանման աշխատանքներ,
- Կիրականացվի բազմաբնակարան շենքերի 9.161 քմ հարթ և 1.850 քմ թեք տանիքների վերանորոգում:
- Նախատեսվում է 13 վերելակների հիմնանորոգում, 81 բազմաբնակարան շենքերի մուտքերի վերանորոգում:
- Կիրականացվի հ. 67 նախադպրոցական հաստատության տանիքի և խմբասենյակի վերանորոգման աշխատանքներ:
- Կհիմնանորոգվի 4 բակային տարածք, Գ. Մահարի հ. 39 շենքի բակում կկառուցվի մինի-ֆուտբոլի դաշտ:
- Կիրականացվի 7 հա կանաչ տարածքների պահպանման և բարեկարգման, 2000մ ոռոգման ցանցի կառուցման և վերանորոգման աշխատանքներ:
- Շարունակական բնույթ են կրելու վարչական շրջանում առկա հուշարձանների պահպանման աշխատանքները: Վերանորոգվելու և բարեկարգվելու են չորս հուշարձանների հարակից տարածքները:

Կրթություն, մշակույթ, սպորտ

Էրեբունի վարչական շրջանի տարածքում գործում է 3 մասնավոր և 21 պետական հանրակրթական դպրոց (2 ավագ, 16 հիմնական, 3 միջնակարգ), 4 մասնավոր և Երևանի ենթակայության 12 մանկապարտեզ, 4 գրադարան, 1 մանկապատանեկան ստեղծագործության կենտրոն, 1 արվեստի դպրոց, 1 երաժշտական դպրոց, 1 մարզադպրոց, 1 շախմատի դպրոց, 1 մարզատրամբանական խաղերի մարզադպրոց:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- 2019թ. նախատեսվում է վերանորոգել հհ. 71, 74 և 75 մանկապարտեզները:
- 2019թ. ընթացքում կկազմակերպվեն 16 մշակութային և 10 սպորտային միջոցառումներ:
 - Կիրականացվի համագործակցություն Սևան քաղաքի մանկապարտեզների, դպրոցների, մշակութային հաստատությունների, Վրաստանի «Հայ Արտ» մշակութային կենտրոնի, Երևանի Պետական Դրամատիկական, Ստանիսլավսկու անվան ռուսական դրամատիկական, Մհեր Մկրտչյան, Հ. Պարոնյանի անվան երաժշտական կոմեդիայի, Համազգային թատրոնների հետ:
 - Վարչական շրջանի մանկապարտեզների ավարտական խմբերի սաներին կտրամադրվեն պայուսակներ, գրենական պիտույքներ:

Սոցիալական ապահովություն և առողջապահություն

Երեբունի վարչական շրջանի տարածքում են գործում «Երեբունի» և «Գրիգոր Նարեկացի» բժշկական կենտրոնները, որոնք ընդգրկում են 2 ծննդատուն, «Մուրացան» համալսարանական հիվանդանոցը, ՀՀՊՆ կենտրոնական կլինիկական զինվորական հոսպիտալը, 6 ամբուլատոր պոլիկլինիկա, ատամնաբուժարաններ, շտապ օգնության ենթակայան:

2019թ. նախատեսվող աշխատանքներ

- Երեբունի վարչական շրջանում 2019թ. ընթացքում կիրականացվեն սոցիալական տարբեր ծրագրեր, որոնք ուղղված կլինեն բազմազավակ և անապահով ընտանիքների, հաշմանդամություն ունեցող անձանց, ծնողազուրկ երեխաների, միայնակ տարեցների կենսական ապահովմանը:
 - Սոցիալական աջակցության կարիք ունեցող բնակիչներին նախատեսվում է տրամադրել դրամական, նյութական և դեղորայքային օգնություն:
 - Սոցիալապես անապահով ընտանիքների դպրոցահասակ երեխաներին կտրամադրվեն պայուսակներ և գրենական պիտույքներ:
 - Սոցիալապես անապահով խավերի համար կկազմակերպվեն միջոցառումներ՝ նվիրված տոներին և հիշատակի օրերին: Կիրականացվեն սիրիահայ ընտանիքներին բազմաբնույթ աջակցության ցուցաբերման ծրագրեր: «Ամանորի» և «Սուրբ ծննդյան» տոների կապակցությամբ անապահով ընտանիքները կստանան սննդի փաթեթներ:
 - Վարչական շրջանի կարիքավոր, սակավ ապահովված, բազմազավակ ընտանիքների 7-13 տարեկան շուրջ 160 դպրոցականների ամառային արձակուրդի 20-օրյա հանգիստը կկազմակերպվի մանկական առողջարարական ճամբարում:
 - Տարեցների միջազգային օրվա կապակցությամբ կտրամադրվի դրամական օգնություն: Կիրականացվեն միջոցառումներ նաև հաշմանդամություն ունեցող անձանց միջազգային օրվա կապակցությամբ, կցուցաբերվի օժանդակություն նրանց սոցիալական հիմնախնդիրներով զբաղվող հասարակական կազմակերպություններին, կցուցաբերվի աջակցություն հաշմանդամություն ունեցող կարիքավոր բնակիչներին՝ սայլակների ձեռքբերման գործում:
 - 2019թ. կշարունակվի սոցիալապես անապահով բնակիչներին՝ պետպատվերի շրջանակներում բուժսպասարկման ծրագիրը: Բնակչության շրջանում առողջապահական խնդիրների լուծման նպատակով համատեղ ծրագրեր կիրականացվեն առողջապահական կազմակերպությունների հետ:

- Գերմանական Կարմիր Խաչի Բադեն-Վյուրտեմբերգի երկրամասային կազմակերպության հայաստանյան մասնաճյուղի հետ համագործակցությամբ վարչական շրջանի բնակիչները կշարունակեն օգտվել բարեգործական ճաշարանից:
- «Հանս Քրիստիան Կոֆոեդ» բարեգործական հիմնադրամի աջակցությամբ աշխատանքներ կտարվեն անօթևան անձանց ժամանակավոր կացարաններում տեղավորելու ուղղությամբ:

ԿԵՆՏՐՈՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ

Կենտրոն վարչական շրջանը սահմանակից է Աջափնյակ, Արաբկիր, Էրեբունի, Մալաթիա-Սեբաստիա, Նոր Նորք, Նորք-Մարաշ, Շենգավիթ և Քանաքեռ-Զեյթուն վարչական շրջաններին: Տարածքը կազմում է 1335 հա, բնակչությունը՝ 125,4 հազ. մարդ:

Հիմնախնդիրներ

1. Ասֆալտ-բետոնե ծածկի վերականգման, մայրերի մասնակի և կապիտալ վերանորոգման անհրաժեշտություն
2. Վերելակային տնտեսության արդիականացման, բազմաբնակարան շենքերի շքամուտքերի, վթարային պատշգամբների, հարթ և թեք տանիքների վերանորոգման անհրաժեշտություն
3. Ոռոգման ցանցի և ջրագծերի վերանորոգման անհրաժեշտություն
4. Թեքահարթակների կառուցման անհրաժեշտություն
5. Արտաքին լուսավորության արդիականացման և վթարային հենասյուների փոխարինման անհրաժեշտություն
6. Բակային տարածքների բարեկարգման, ոռոգման ցանցի վերականգնման և միջբակային տարածքների լուսավորության անհրաժեշտություն
7. Հանգստի գոտիների ստեղծման, այգիների բարեկարգման և կանաչապատման անհրաժեշտություն
8. Անցումների վերանորոգման և նորերի կառուցման անհրաժեշտություն
9. Կրթօջախների, մարզական և մշակութային օջախների հիմնանորոգման և ընթացիկ նորոգման, գույքի թարմացման անհրաժեշտություն
10. Սոցիալապես խոցելի խմբերի համար տարաբնույթ ծրագրերի իրականացման անհրաժեշտություն:

Բնակարանային-կոմունալ տնտեսություն և բարեկարգում

Կենտրոն վարչական շրջանի ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների երկարությունը 106,0 կմ է: Վարչական շրջանում հաշվառված է բնակելի 764 շենք, անհատական բնակելի 8300 տուն, 581 վերելակ: Վարչական շրջանում առկա է 425 բակային տարածք, 22 զբոսայգի, պուրակ, հանգստյան գոտի: Կանաչապատ տարածքները 49 հա է, ոռոգման ցանցի երկարությունը՝ 51,6 կմ, մերձակա անտառային գոտին՝ 120 հա:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- Նախատեսվում է իրականացնել 11500քմ ասֆալտապատման, փողոցների, բակերի բարեկարգման աշխատանքներ:
- Հիմնանորոգման աշխատանքներ կիրականացվեն 10 բակային տարածքներում:
- Կտեղադրվեն մանկական խաղեր, սպորտային մարզագույք, կկառուցվի մինի ֆուտբոլի դաշտ:
- Բակերում կիրականացվեն աստիճանների, հենապատերի և եզրաքարերի վերանորոգման, փողոցների և բակերի լուսավորության աշխատանքներ:
- Նախատեսվում է բազմաբնակարան շենքերի 3000քմ հարթ և թվով 6 շենքերի թեք տանիքների հիմնանորոգման, 180 շքամուտքերի և 42 շքապատշգամբների վերանորոգման աշխատանքներ:
- Համատիրությունների հետ համագործակցությամբ կիրականացվեն վերելակների, ջրամատակարարման և ջրահեռացման խողովակաշարերի վերանորոգման աշխատանքներ:

- Նախատեսվում է իրականացնել անցումների վերանորոգման աշխատանքներ:
- Նախատեսվում է իրականացնել կանաչ տարածքների ընդլայնման, պահպանման և ծառատնկման աշխատանքներ: Կիրականացվի ջրագծերի և ոռոգման ցանցի վերանորոգում:
- Կիրականացվեն 46 հուշարձանների պահպանման և հարակից տարածքների մաքրման աշխատանքներ:

Կրթություն, մշակույթ և սպորտ

Կենտրոն վարչական շրջանում գործում է 34 մանկապարտեզ, որից՝ 21-ը վարչական շրջանի ենթակայության, 28 դպրոց, 21 բուհ, արվեստի և երաժշտական 7 դպրոց, միջնակարգ մասնագիտական 2 ուսումնարան, 4 գրադարան, կրթական-մշակութային 9 հաստատություն, 2 մարզադպրոց, 1 շախմատի դպրոց, մինի ֆուտբոլի 25 դաշտ, 19 թատրոն, 5 մշակութային կենտրոն, 31 թանգարան և ցուցասրահ:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- Նախատեսվում է իրականացնել հհ. 3, 17, և 19 մանկապարտեզների վերանորոգում:
- Կիրականացվեն 27 մշակութային, 14 կրթական և 7 սպորտային միջոցառումներ:
- Հիմնանորոգման և ընթացիկ նորոգման, գույքի արդիականացման աշխատանքներ կիրականացվեն կրթօջախներում, մանկապարտեզներում, մարզական և մշակութային օջախներում:
- Նախատեսվում է իրականացնել բակային տարածքների կանաչապատման և ոռոգման ցանցի վերանորոգման աշխատանքներ:

Մոցիալական ապահովություն և առողջապահություն

Կենտրոն վարչական շրջանում գործում է 29 առողջապահական կազմակերպություն:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- Շարունակվելու է համագործակցությունը Գերմանական կարմիր խաչի, ինչպես նաև պետական, հասարակական և միջազգային կազմակերպությունների հետ:
- Տոնական օրերին կարիքավոր ընտանիքներին կտրամադրվի դրամական, նյութական և պարենային աջակցություն:
- Դրամական աջակցություն կցուցաբերվի ՀՀ և Արցախի սահմանների պաշտպանության ժամանակ զոհվածների ընտանիքներին, 2 հասարակական կազմակերպությունների, ՀՄՊ և արցախյան ազատամարտի մասնակիցներին:
- Խիստ կարիքավորները և տարեցները կօգտվեն «Գթության խոհանոց» բարեգործական ծրագրից:

ՄԱԼԱԹԻԱ-ՍԵՔԱՍՏԻԱ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ

Մալաթիա-Սեքաստիա վարչական շրջանը սահմանակից է Աջափնյակ, Կենտրոն և Շենգավիթ վարչական շրջաններին: Շրջանի տարածքը կազմում է 2516 հա, բնակչությունը՝ 137.8 հազ. մարդ:

Հիմնախնդիրներ

1. Ասֆալտ-բետոնե ծածկի, եզրաքարերի և մայրերի նորոգման անհրաժեշտություն
2. Բազմաբնակարան շենքերի հարթ և թեք տանիքների, վերելակների, շքամուտքերի վերանորոգման անհրաժեշտություն
3. Լուսավորության ցանցի արդիականացման անհրաժեշտություն
4. Բակերի բարեկարգման, խաղահրապարակների կառուցման, հանգստի գոտիների ստեղծման և այգիների կանաչապատման անհրաժեշտություն
5. Թեքահարթակների կառուցման, աստիճանների, հենապատերի, վերգետնյա և ստորգետնյա անցուղիների վերանորոգման անհրաժեշտություն
6. Բազմաբնակարան շենքերի աղբահանության որակի բարելավման և սանիտարահիգիենիկ պայմանների ապահովման անհրաժեշտություն
7. Ոռոգման ցանցի ընդլայնման, ջրամատակարարման և ջրահեռացման ներքին ցանցի նորոգման անհրաժեշտություն
8. Կրթական, մշակութային և մարզական օջախների շենքերի հիմնանորոգման, ընթացիկ նորոգման, գույքի թարմացման և բակերի ռոոգման ցանցերի նորոգման անհրաժեշտություն:
9. Աջակցության ծրագրերի շարունակականության ապահովման անհրաժեշտություն

Բնակարանային-կոմունալ տնտեսություն և բարեկարգում

Մալաթիա-Սեքաստիա վարչական շրջանում կա 589 բազմաբնակարան բնակելի շենք, որից 500-ը՝ բարձրահարկ, 994 վերելակ, որից 900-ը՝ մարդատար: Վարչական շրջանի 132 փողոցների և նրբանցքների երկարությունը կազմում է 103,58կմ, փողոցների ընդհանուր մակերեսը 1494,48 հազ. քմ է: Շրջանում առկա է 9 զբոսայգի, կանաչ տարածությունը 90.01 հա է, ռոոգման ցանցի երկարությունը՝ 40,7 կմ:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- Նախատեսվում է իրականացնել բազմաբնակարան շենքերի 1000քմ հարթ տանիքների, 155 շքամուտքերի, 15 շքապատշգամբների վերանորոգման աշխատանքներ:
- Կշարունակվեն ասֆալտ-բետոնե ծածկի ընթացիկ նորոգման աշխատանքները (7400քմ), կվերանորոգվեն փողոցների 260 գծմ եզրաքարեր:
- Կիրականացվեն 122 հասցեներում վերելակների վերանորոգման աշխատանքներ, այդ թվում՝ 35 հասցեներում վերելակների էլեկտրական շարժիչների վերանորոգում, 44 հասցեներում վերելակի հակակշռի զսպանակների տեղադրում, 26 հասցեներում 8.3մ կտրվածքով մետաղյա ճոպաններ և 3 հասցեներում՝ 10.5մ կտրվածքով մետաղյա ճոպաններ, 5 հասցեներում վերելակների 77մ կտրվածքով տանող անիվների և 2 հասցեներում մարդատար վերելակի հիմնական փոխանցման, մեկ հասցեում՝ բեռնատար տուփի փոխարինում: Նախատեսվում է իրականացնել նաև վերելակի հորանների մաքրման, մուտքերի և ներքին ցանցի խողովակների վերանորոգման աշխատանքներ թվով 6 հասցեներում:
- Նախատեսվում է վերանորոգել 10 մուտքերի դռներ:

- Կվերանորոգվեն և կվերականգնվեն բազմաբնակարան բարձրահարկ շենքերի անձրևատար խողովակները և կոյուղու ներքին ցանցը:
- Կիրականացվեն բազմաբնակարան բարձրահարկ շենքերի աղբախցիկների վերանորոգման և վերակառուցման աշխատանքներ:
- Կիրականացվի 3 բակային տարածքների բարեկարգում:
- Նախատեսվում է վերանորոգել և վերակառուցել հետնիոտն անցուղիների 5 աստիճանավանդակներ:
- Կվերանորոգվեն բակերի և այգիների անսարք մանկական խաղային համալիրները, վնասված նստարանները:
- Նախատեսվում է իրականացնել վարչական շրջանի 83 հա կանաչ տարածքների՝ անտառ-պուրակների, այգիների, սիզամարգերի խնամքի, բարեկարգման և ընդլայնման աշխատանքներ:
- Նախատեսվում է իրականացնել 400 հատ չոր և հիվանդ ծառերի մասնակի և խոր էտ:
- Կիրականացվի 700գծմ ռոոգման ցանցի խողովակաշարերի վերանորոգում:

Կրթություն, մշակույթ, սպորտ

Մալաթիա-Սեբաստիա վարչական շրջանում գործում է 24 հանրակրթական դպրոց (4 ավագ, 1 միջնակարգ, 14 հիմնական, 1 կրթահամալիր, 4 մասնավոր), 24 մանկապարտեզ, 1 գրադարան, 4 մարզադպրոց, 2 մշակութային կենտրոն, 2 արվեստի դպրոց, 1 երաժշտական դպրոց, մեկ համալսարան, 1 հատուկ դպրոց: Շրջանի տարածքում է գործում Երևանի հեծանվահրապարակը:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- Կիրականացվի մանկապարտեզների, դպրոցների, արտադպրոցական կազմակերպությունների շենքերի հիմնանորոգում, մասնակի վերանորոգում, մանկապարտեզների բակերի բարեկարգում, բակային խաղերի տեղադրում:
- Նախատեսվում է իրականացնել մշակութային օջախների շենքային պայմանների բարելավում և մասնակի վերանորոգում:
- Կիրականացվեն մշակութային, կրթական և սպորտային մի շարք միջոցառումներ:
- Կկազմակերպվեն բակային ճամբարներ և մանկական զվարճալի միջոցառումներ:

Սոցիալական ասպահովություն և առողջապահություն

Մալաթիա-Սեբաստիա վարչական շրջանում գործում է 4 պոլիկլինիկա, 3 ծննդատուն, «Աստղիկ» բժշկական կենտրոնը, «Արմենիկում» կլինիկական կենտրոնը, «Սեբաստիա» բժշկական կենտրոնը, մեծահասակների «Նելադենտ» ՍՊԸ և հ.4 մանկական ստոմատոլոգիական պոլիկլինիկաները:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- «Հաղթանակի օրվան» առթիվ կկազմակերպվի միջոցառում Հայրենական Մեծ պատերազմի վետերանների համար և ՀՊՄ մասնակիցներին կտրամադրվի դրամական աջակցություն:
- «Սուրբ Զատիկի» տոնի կապակցությամբ նախատեսվում է 1500 անապահով ընտանիքների տրամադրել բնամթերային օգնություն:
- Բազմազավակ, նպաստառու, հաշմանդամ, զոհվածի ընտանիքների 1-4 դասարանի 400 երեխայի «Գիտելիքի օրվա» կապակցությամբ կտրամադրվի գրենական պիտույքների փաթեթներ:

- «Երեխաների պաշտպանության միջազգային օրվա» հունիսի 1-ին կապակցությամբ երկկողմանի ծնողագուրկ երեխաներին կտրամադրվեն նվերներ:
- «Տարեցների միջազգային օրվա» կապակցությամբ 250 տարեցների (թիվ 1 ինտերնատին և «Վետերան» օթևանին) կտրամադրվեն նվերներ:
- «Հաշմանդամների միջազգային օրվա» կապակցությամբ 100 հաշմանդամի կտրամադրվեն նվերներ:
- «Ամանորի և Սուրբ ծննդյան» տոների կապակցությամբ 2000 անապահով ընտանիքների և 5300 երեխաների կտրամադրվի սննդային փաթեթներ:
- «Դուք մենակ չեք» ծրագրով 20 սոցիալապես անապահով միայնակ տարեցների ընտանիքների կտրամադրվեն պարենային փաթեթներ:
- Սոցիալական աջակցություն կտրամադրվի 40 սիրիահայ ընտանիքների:
- Կկազմակերպվի սոցիալապես անապահով ընտանիքների դպրոցահասակ երեխաների ամառային հանգիստը հանրապետության տարբեր ճամբարներում:
- Հասարակական կազմակերպությունների հետ համագործակցության միջոցով կշարունակվի համապատասխան ծրագրերի իրականացումը սոցիալապես անապահով ընտանիքներին տեխնիկական միջոցների տրամադրման նպատակով (հաշմանդամների շարժասայլակների, լսողական սարքերի տրամադրում և այլն): Կշարունակվի նաև տարբեր հիմնադրամներից սոցիալապես անապահով ընտանիքներին օժանդակության ցուցաբերման գործընթացը:

ՆՈՐ ՆՈՐՔ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ

Երևանի Նոր Նորք վարչական շրջանը գտնվում է Երևանի հյուսիս-արևելյան հատվածում, սահմանակից է Ավան, Կենտրոն, Էրեբունի, Նորք-Մարաշ և Քանաքեռ-Զեյթուն վարչական շրջաններին, արտաքին սահմանագծով հարում է Կոտայքի մարզին: Նոր Նորք վարչական շրջանի տարածքը կազմում է 1411 հա, բնակչությունը՝ 131.8 հազ. մարդ:

Հիմնախնդիրներ

1. Կրթական, մշակութային և մարզական օջախների, բժշկական հաստատությունների շենքերի հիմնանորոգման և նորոգման, գույքի արդիականացման անրաժեշտություն
2. Խաղահրապարակների կառուցման, բարեկարգման և մարզական գույքի տեղադրման անհրաժեշտություն
3. Ասֆալտ-բետոնե ծածկի նորոգման անհրաժեշտություն
4. Արտաքին լուսավորության ցանցի արդիականացման անհրաժեշտություն
5. Բակային տարածքների բարեկարգման, կանաչապատման և գույքի թարմացման անհրաժեշտություն
6. Եզրաքարերի, հենապատերի և առկա քայքայված աստիճանների վերանորոգման անհրաժեշտություն
7. Հարթ ու թեք տանիքների, մուտքերի, վերելակային տնտեսության արդիականացման, ներքին կոյուղագծերի, ջրագծերի և ջրթափ խողովակների նորոգման անհրաժեշտություն
8. Հետիոտնային ստորգետնյա և վերգետնյա անցումների ընթացիկ նորոգման և կառուցման անհրաժեշտություն
9. Ենթակառուցվածքների կառուցման անհրաժեշտություն
10. Աղբահանության որակի բարելավման և բազմաբնակարան շենքերի պարտադիր նորմերի ապահովման անհրաժեշտություն
11. Կանաչ տարածքների ընդլայնման և պահպանման, հանգստի գոտիների ստեղծման անհրաժեշտություն
12. Ոռոգման ցանցի վերականգնման և ընդլայնման անհրաժեշտություն

Բնակարանային-կոմունալ տնտեսության և բարեկարգման ոլորտ

Նոր Նորք վարչական շրջանի ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների երկարությունը 87.4 կմ է: Շրջանում հաշվառված է 681 բազմաբնակարան շենք, գործում է 593 վերելակ: Բազմաբնակարան շենքերի կառավարումն իրականացվում է 30 համատիրությունների միջոցով: Վարչական շրջանում առկա է 6 գետնանցում, 335 բակային տարածք, 143 խաղահրապարակ, 18 մինի ֆուտբոլի դաշտ և 3 լողավազան, տեղադրված է 307 մանկական խաղ և կարուսել, 150 մարզասարք, 136 զրուցարան, 750 նստարան և 276 աղբաման: Կանաչ տարածությունը կազմում է 399,18 հա, առկա է 17 զբոսայգի և պուրակ, 13 հուշարձան: Ոռոգման ցանցի երկարությունը 35.1 կմ է:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- Նախատեսվում է փողոցների երթևեկելի մասի և մայթերի, բնակելի շենքերի բակային տարածքների ասֆալտ-բետոնե ծածկի ընթացիկ և հիմնական վերանորոգում՝ ընդհանուր 9000քմ մակերեսով:
 - Կիրականացվի 1100զժմ բազալտե եզրաքարերի ընթացիկ վերանորոգում:
 - Բակային տարածքներում և այգիներում կտեղադրվի 8 հատ ճոճանակ, 8 հատ զրուցարան և 79 հատ նստարան:

- Նախատեսվում է 3 խաղահրապարակի կառուցում և բարեկարգում, 2 հանգստի գոտիների ստեղծում, բարեկարգում և կանաչապատում:
- Կիրականացվեն բազմաբնակարան շենքերի 4 աստիճանների և 5 վերելակների հիմնանորոգման աշխատանքներ:
 - Նախատեսվում է 9000քմ հարթ տանիքների վերանորոգում:
 - Ձեռք կբերվի ազբոշիֆեր, ջրթափ խողովակներ, ինչպես նաև տարբեր տեսակի շինարարական նյութեր՝ վերանորոգման աշխատանքների իրականացման նպատակով:
 - Կիրականացվեն բազմաբնակարան շենքերի 105 շքամուտքերի ընթացիկ վերանորոգման աշխատանքներ:
 - Կիրականացվեն 37.58 հա կանաչ տարածքների պահպանման, 3500 ծառերի և թփերի տնկման աշխատանքներ:
 - Նախատեսվում է իրականացնել կանաչ տարածքների ընդլայնում, բակային այգիների բարեկարգում և կանաչապատում:
 - Կիրականացվեն ոռոգման ցանցի վերականգման և շահագործման աշխատանքներ:

Կրթության, մշակույթի և սպորտի ոլորտ

Վարչական շրջանում գործում է 22 մանկապարտեզ, 20 հանրակրթական դպրոց, 3 ոչ պետական լիցենզավորված հանրակրթական ուսումնական հաստատություն, 2 միջին մասնագիտական քոլեջ, 1 արհեստագործական ուսումնարան, 1 հասուն դպրոց, 1 ԲՈՒՀ, 4 մարզադպրոց, 1 երաժշտական դպրոց, 1 արվեստի դպրոց, 1 գրադարան, 1 մշակույթի կենտրոն, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի և Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության հովանու ներքո գտնվող հայորդաց տունը և Նանսենի անվան թանգարանը:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- Երևանի հանրային շենքերի էներգաարդյունավետության ծրագրի շրջանակներում հհ. 98, 100, 101, 102, 103, 108, 109, 110, 112, 118 մանկապարտեզներում կիրականացվեն հիմնանորոգման աշխատանքներ:
 - Նախատեսվում է մանկապարտեզներում գույքի արդիականացում և խոհանոցային պարագաների համալրում, ինչպես նաև մշտական վերահսկողություն՝ սննդի որակի, ժամկետների պահպանման նկատմամբ:
 - Կիրականացվի հսկողություն ուսումնական հաստատությունների հարակից տարածքների սանմաքրման, բարեկարգման և կանաչապատման աշխատանքների նկատմամբ:
 - Կիրականացվեն մշակութային և սպորտային մի շարք միջոցառումներ, բակային ճամբարներ և մանկական զվարճալի միջոցառումներ:

Մոցիալական ապահովության և առողջապահության ոլորտ

Նոր Նորք վարչական շրջանում գործում է «Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ» բժշկական կենտրոնը, 2 ամբուլատոր պոլիկլինիկական հիմնարկ, 6 բարեգործական ճաշարան:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- Սոցիալապես անապահով ընտանիքներին կտրամադրվի դրամական և նյութական աջակցության:
- Նախատեսվում է տոն և հիշատակի օրերին՝ սոցիալապես անապահով ընտանիքների համար միջոցառումների կազմակերպում, դրամական, նյութական աջակցության և սննդի փաթեթների տրամադրում:
- Սոցիալապես անապահով անձանց կտրամադրվեն միջնորդագրեր՝ պետպատվերի շրջանակներում բուժօգնություն ստանալու նպատակով:
- Վարչական շրջանի սոցիալապես անապահով բնակիչները կշարունակեն օգտվել բարեգործական ճաշարանից:
- Աշխատանքներ կիրականացվեն անօթևան անձանց ժամանակավոր կացարաններում տեղավորելու ուղղությամբ:
- Սոցիալապես անապահով ընտանիքների 2-ից 4-րդ դասարանների երեխաներին կտրամադրվեն դպրոցական պայուսակներ և գրենական պիտույքներ:
- Կկազմակերպվի համապատասխան սոցիալական խմբերի ընտանիքների 7-ից 13 տարեկան երեխաների ամառային հանգստը՝ մարզաառողջարանային ճամբարում:

ՆՈՐՔ-ՄԱՐԱԶ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ

Երևանի Նորք-Մարաշ վարչական շրջանը զբաղեցնում է 476 հա տարածք, բնակչության թիվը կազմում է 11.6 հազ.մարդ: Վարչական շրջանը սահմանակից է Կենտրոն, Էրեբունի և Նոր-Նորք վարչական շրջաններին:

Հիմնախնդիրներ

1. Կրթօջախների, մարզական և մշակութային օջախների բակային տարածքների անբարեկարգ վիճակ:
2. Բակային տարածքների և միջբակային տարածքների անբարեկարգ վիճակ, արտաքին լուսավորության բացակայություն:
3. Բակային և միջբակային տարածքների ասֆալտապատման վերանորոգման անհրաժեշտություն:
4. Կանաչ տարածքների և ռոտզման ցանցի ընդլայնման անհրաժեշտություն:
5. Նոր հանգստի գոտիների և խաղահրապարակների ստեղծման անհրաժեշտություն:
6. Թեքահարթակների բավարար քանակի բացակայություն:
7. Դպրոցներում ճաշարանների վերահսկողության բացակայություն:
8. Վարչական շրջանի ենթակայության հիմնարկների շենքային պայմանների բարեկարգման անհրաժեշտություն:

Բնակարանային-կոմունալ տնտեսություն և բարեկարգում

Նորք-Մարաշ վարչական շրջանի փողոցների թիվը 25-ն է, որոնց երկարությունը կազմում է մոտ 49կմ, հասարակական նշանակության գոտին կազմում է 1.51 հա, իսկ ռոտզման ցանցի երկարությունը՝ 14.8կմ:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքները

- 2019թ. նախատեսվում է իրականացնել 3750քմ փողոցների և մայրերի ասֆալտ-բետոնե ծածկի ընթացիկ նորոգման աշխատանքներ:
- Նախատեսվում է կանաչապատ տարածքների մակերեսը, ի հաշիվ անբարեկարգ տարածքների, հասցնել 1.2 հա:
- Կանաչ տարածքների խնամքն ու պահպանումն ապահովելու համար կիրականացվեն մոտ 509 գծմ ռոտզման ցանցի հիմնանորոգման աշխատանքներ:
- Կիրականացվի բակերի և խաղահրապարակների ընթացիկ նորոգման աշխատանքներ:

Կրթություն, մշակույթ, սպորտ

Երևանի Նորք-Մարաշ վարչական շրջանում գործում է 4 մանկապարտեզ, 4 դպրոց, 2 հատուկ նշանակության դպրոց՝ «Լսողության խանգառումներ ունեցող երեխաների գիշերօթիկ դպրոցը» և «Թիվ 2 օժանդակդպրոցը», 1 գրանդարան, 1 մարզադպրոց, 1 երաժշտական դպրոց, 1 շախմատի դպրոց:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքները

- Կիրականացվի 23 մշակութային (պետական, ժողովրդական և ավանդական տոներ) միջոցառում:
- Վարչական շրջանի սպորտային կյանքի աշխուժացման ու զարգացման, առողջ ապրելակերպի քարոզման նպատակով կկազմակերպվի 26 սպորտային միջոցառում, մարզական խաղեր:

Սոցիալական ապահովություն և առողջապահություն

Վարչական շրջանում գործում են Մանկան տունը, Նորքի տուն-ինտերնատը և 6 առողջապահական հիմնարկներ՝ դրանք են «Նորք-Մարաշ» բժշկական կենտրոնը, «Վնասվածքաբանության, օրթոպեդիայի և վերականգնողական կենտրոնը», «Նորք» ինֆեկցիոն հանրապետական կենտրոնը, «Հովարդ Կարագյոզյան» մանկական ատամնաբուժական կենտրոնը, «Սբ. Մարիամ» առողջապահական կենտրոնը և «Թիվ 5 պոլիկլինիկան»:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- Պետպատվերի շրջանակում բուժօգնություն ստանալու համար միջնորդագրեր կտրամադրվեն թոշակառուներին և հաշմանդամներին, ինչպես նաև սոցիալապես անապահով ընտանիքներին:
- Կլազմակերպվի խոցելի խմբերի, վետերանների և այլ ընտանիքների շուրջ 60 երեխաների ամառային հանգիստը ճամբարներում:
- Կշարունակվի մայրաքաղաքում գործող թատրոնների և մշակույթի տների, ինչպես նաև տարբեր հովանավոր կազմակերպությունների և անհատ բարերարների հետ՝ վարչական շրջանում բնակվող կարիքավոր ընտանիքներին թատերական և համերգային ծրագրերին մասնակից դարձնելու նպատակով:
- Սոցիալապես անապահով ընտանիքներին կտրամադրվի բնամթերային աջակցություն:
- Ամանորյա տոների կապակցությամբ սոցիալապես անապահով ընտանիքներին, ՀՄՊ և Արցախյան պատերազմի մասնակից վետերաններին, ինչպես նաև զոհված ազատամարտիկների շուրջ 650 ընտանիքի կհատկացվի օգնություն՝ բնամթերքի տեսքով:
- Սոցիալապես անապահով 160 ընտանիքների երեխաներ կապահովվեն դպրոցական պայուսակներով և գրենական պիտույքներով:
- Շարունակական են լինելու սոցիալապես անապահով ընտանիքներին դրամական աջակցություն ցուցաբերելու ծրագրերը:

ՆՈՒՑԱՐԱՇԵՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ

Նուբարաշեն վարչական շրջանը սահմանակից է Կոտայքի և Արարատի մարզերին, Շենգավիթ և Էրեբունի վարչական շրջաններին: Վարչական շրջանի տարածքը կազմում է 1724 հա, բնակչությունը՝ 9.8 հազ. մարդ:

Հիմնախնդիրներ

1. *Բազմաբնակարան բնակելի շենքի կառուցման անհրաժեշտություն*
2. *Բազմաբնակարան շենքերի թեք տանիքների և վերելակների վերանորոգման անհրաժեշտություն*
3. *Ասֆալտբետոնե ծածկի վերանորոգման անհրաժեշտություն*
4. *Սակավաշարժ խմբերի հասանելիությունն ապահովելու համար ենթակառուցվածքների կառուցման անհրաժեշտություն*
5. *Խաղահրապարակների և նոր հանգստի գոտիների ստեղծման անհրաժեշտություն*
6. *Ջրամատակարարման և ջրահեռացման ներքին ցանցերի հիմնանորոգման անհրաժեշտություն*
7. *Բակային տարածքների և չլուսավորվող փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման անհրաժեշտություն*
8. *Սոցիալապես անապահով ընտանիքների կենսապայմանների բարելավման անհրաժեշտություն*
9. *«Նուբարաշենի պոլիկլինիկա» ՓԲ ընկերությունում սարքավորումների բարելավման և համալրման անհրաժեշտություն*

Բնակարանային-կոմունալ տնտեսություն և բարեկարգում

Նուբարաշեն վարչական շրջանում հաշվառված է 1552 սեփական տնատիրություն, 36 բազմաբնակարան շենք: Գործում է հիմնանորոգված 6 վերելակ:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- Նախատեսվում է բազմաբնակարան բնակելի շենքի նախագծային աշխատանքների պատվիրում վարչական շրջանի տարածքում նոր բնակելի շենք կառուցելու նպատակով
- Նախատեսվում է զբոսայգիներում, պուրակներում, ինչպես նաև կենտրոնական փողոցներում տնկել թվով 800 ծառ և տնկի, ձևավորել ծաղկային տարածքները:
- Զբոսայգիներում կտեղադրվեն 3 մանկական խաղեր, 3 սպորտային խաղեր, 5 զրուցարաններ: Կտեղադրվեն 25 նստարաններ, 20 աղբամաններ:
- 2019թ. կվերանորոգվի 11-րդ փողոցում գտնվող մինի ֆուտբոլի դաշտը, կիրականացվեն խաղահրապարակների, զբոսայգիների, բակերի, ընթացիկ նորոգման և այլ աշխատանքներ:
- Վարչական շրջանի տարածքում կկառուցվեն 2 նոր խաղահրապարակներ՝ Նուբարաշեն 11-րդ փողոցի 6-րդ և 13-րդ բազմաբնակարան շենքերի բակերում:
- Թեք տանիքների նորոգում կիրականացվի 11 փողոցի 9-րդ և 11-րդ շենքերում:
- Նախատեսվում է վերանորոգման աշխատանքներ իրականացնել 11 փողոցի զբոսայգում:
- Նախատեսվում է ասֆալտբետոնե ծածկի մասնակի և կապիտալ վերանորոգման աշխատանքներ

- Վարչական շրջանի տարածքում կիրականացվի բազմաբնակարան շենքերի շքամուտքերի վերանորոգման և ներշենքային պայմանների բարելավման աշխատանքներ
- Նախատեսվում է արտաքին լուսավորության ցանցի ընդլայնման և ցանցում առկա խնդիրների վերացման աշխատանքներ
- Նախատեսվում է կանաչ տարածքների ընդլայնման, հուշարձանների խնամքի և մաքրման աշխատանքներ
- Վարչական շրջանի բազմաբնակարան շենքերի վերելակների հիմնանորոգման և վերանորոգման աշխատանքներ

Կրթություն, մշակույթ և սպորտ

Նուբարաշեն վարչական շրջանի տարածքում գործում է 2 մանկապարտեզ, 1 նախակրթարան, 2 հանրակրթական դպրոց, 1 երաժշտական դպրոց, 1 մարզամշակութային կենտրոն, 1 գրադարան 1 շախմատի մանկապատանեկան կենտրոն, երեխայի և ընտանիքի աջակցման կենտրոն, մտավոր թերզարգացում ունեցող երեխաների օժանդակ (գիշերօթիկ) դպրոց և մարզառագմական մասնագիտացված դպրոց:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- Տարվա ընթացքում բնակչության համար կկազմակերպվեն մշակութային, ինչպես նաև պետական, ազգային ու այլ տոների և հիշատակի օրերին նվիրված միջոցառումներ: Կիրականացվեն ազգային մշակույթին և արվեստին հաղորդակցվելու մատչելիությանը նպաստող ծրագրեր:
- Աշխատանքներ կիրականացվեն երաժշտական դպրոցի, մշակույթի կենտրոնի և գրադարանի գործունեության արդյունավետության բարձրացման ուղղությամբ՝ կկազմակերպվեն ցուցահանդեսներ, գրքի շնորհանդեսներ, վարպետաց դասեր, հանդիպումներ գրողների, հայտնի երաժիշտների, պարարվեստի բնագավառի ճանաչված գործիչների, ազգագրական խմբերի հետ: Ազգային մշակույթին հաղորդակցվելու մատչելիությանը նպաստող ծրագրերի շրջանակում կկազմակերպվեն այցեր Երևան քաղաքի տարբեր թանգարաններ:
- 2019 թվականին նախատեսվում է կազմակերպել 13 մշակութային միջոցառումներ:
- «Երևանյան ամառ» ծրագրի շրջանակում կկազմակերպվեն բակային մանկական զվարճալի 9 միջոցառումներ և «Ողջույն Նուբարաշենից» խորհագրով մեծ տոնական միջոցառում:
- Կշարունակվի հսկողությունը մանկապարտեզներում սննդի որակի, ժամկետների պահպանման, ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների պատշաճ ընթացքն ապահովելու ուղղությամբ: Կիրականացվեն աշխատանքներ վարչական շրջանի նոր մանկապարտեզի մանկավարժական կազմի վերապատրաստման ուղղությամբ:
- Կշարունակվեն համագործակցության ծրագրերը վարչական շրջանի դպրոցների և ՀՀ մարզերի կամ արտերկրի դպրոցների հետ, կկազմակերպվեն կրթական միջոցառումներ, ասմունքի երեկոներ և այլն:
- Կկատարվեն աշխատանքներ դպրոցների շրջակա տարածքների բարեկարգման և կանաչապատման ուղղությամբ:
- Վարչական շրջանում բնակչության համար կկազմակերպվեն մարզաառողջարարական միջոցառումներ՝ ընդգրկելով տարբեր տարիքային խմբերի անձանց, կանցկացվեն սպորտլանդիաներ՝ հանրակրթական դպրոցների սաների մասնակցությամբ:

- 2019թ. ընթացքում կկազմակերպվի 7 սպորտային միջոցառում, կապահովվի վարչական շրջանի թիմերի մասնակցությունը համաքաղաքային միջոցառումներին:
- Նախատեսվում է Նուբարաշենի հիմնադրման օրվա հետ կապված ամենամյա միջոցառումների կազմակերպում:
- Նախատեսվում է վարչական շրջանում Պողոս Նուբարի անվամբ փողոցի անվանակոչում:
- Վարչական շրջանում նախատեսվում է ավելացնել կազմակերպվող մարզամշակութային միջոցառումները

Սոցիալական ապահովություն և առողջապահություն

Նուբարաշեն վարչական շրջանում գործում է Նուբարաշեն ՍՍՏԲ-ն, Երեխայի և ընտանիքի աջակցության կենտրոն ՊՈԱԿ-ը, Նուբարաշեն հոգեբուժական կլինիկան, «Նուբարաշենի պոլիկլինիկա» ՓԲԸ-ն:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- 2019թ. ընթացքում դրամական, նյութական և պարենային աջակցություն կտրամադրվի միայնակ տարեցներին, կենսաթոշակառուներին, միակողմանի և երկկողմանի ծնողազուրկ երեխաներին, բազմազավակ ընտանիքներին, սոցիալապես անապահով ընտանիքներին, հաշմանդամություն ունեցող անձանց:
- Կշարունակվի սոցիալապես անապահով բնակիչներին պետության կողմից երաշխավորված անվճար և արտոնյալ պայմաններով բժշկական օգնության և սպասարկման տրամադրումը:
- Տոն և հիշատակի օրերին աջակցություն կտրամադրվի վարչական շրջանի զոհված ազատամարտիկների ընտանիքներին, Արցախյան պատերազմի 1-ին և 2-րդ խմբի զինհաշմանդամներին, Հայրենական Մեծ պատերազմի մասնակիցներին, բազմազավակ, բազմանդամ ընտանիքներին, հաշմանդամություն ունեցող անձանց, նպաստառու ընտանիքներին:
- 2019թ. կկազմակերպվի ծնողազուրկ և սակավ ապահովված բազմազավակ ընտանիքների, զոհված և հաշմանդամ դարձած զինձառայողների երեխաների հանգիստը մարզաառողջարանային «Լուսաբաց» ճամբարում:
- Գիտելիքի օրվա կապակցությամբ 1-4-րդ դասարանների երեխաներին կտրամադրվի պայուսակներ և գրենական պիտույքներ:
- 2019թ. ընթացքում կշարունակվի համագործակցությունը հասարակական կազմակերպությունների հետ:

ՇԵՆՔԱՎԻԹ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ

Շենքավիթ վարչական շրջանի տարածքը կազմում է 4060 հա, բնակչությունը՝ 140,0 հազ. մարդ: Վարչական շրջանը սահմանակից է Էրեբունի, Կենտրոն, Մալաթիա-Սեբաստիա, Նուբարաշեն վարչական շրջաններին:

Հիմնախնդիրներ

1. Բազմաբնակարան շենքերի հարթ և թեք տանիքների վերանորոգման անհրաժեշտություն
2. Բազմաբնակարան շենքերի վթարային շքապատշգամբների վերանորոգման, ամրացման անհրաժեշտություն
3. Վերելակային տնտեսության վատթար վիճակ
4. 2-րդ և 3-րդ աստիճանի վթարային շենքերի առկայություն
5. Մանկական խաղահրապարակների ընթացիկ նորոգման և նորերի կառուցման անհրաժեշտություն
6. Բակային և միջբակային տարածքներում արտաքին լուսավորության ցանցի ընդլայնման, փոդոցներում արտաքին լուսավորության ցանցի կառուցման անհրաժեշտություն
7. Փողոցների, բակային և միջբակային տարածքների բարեկարգման և ասֆալտապատման անհրաժեշտություն, հողային ճանապարհների առկայություն
8. Վերանորոգման ենթակա վերգետնյա և ստորգետնյա անցումների առկայություն և նորերի կառուցման անհրաժեշտություն
9. Ջրագծերի և կոյուղագծերի վատթար վիճակ
10. Անձրևատար (հեղեղատար) համակարգի ընդլայնման անհրաժեշտություն
11. Կանաչ տարածքների և ռոտման ցանցի ընդլայնման անհրաժեշտություն
12. Գ. Նժդեհի անվան հրապարակի բարեկարգման անհրաժեշտություն
13. Արշակունյաց պողոտա - Գ. Նժդեհ ու Արշակունյաց պողոտա - Բազրատունյաց փողոցների խաչմերուկներում վերգետնյա ճանապարհային կամրջի կառուցման անհրաժեշտություն
14. Արարատյան փողոցը Ն. Չարբախ 1-ին փողոցին կապող կամրջի հիմնանորոգման անհրաժեշտություն
15. Թեքահարթակների ոչ բավարար քանակ
16. Դպրոցների ճաշարանների գործունեության նկատմամբ խիստ վերահսկողության սահմանման անհրաժեշտություն

Բնակարանային-կոմունալ տնտեսություն և բարեկարգում

Շենքավիթ վարչական շրջանն ունի 637 բազմաբնակարան բնակելի շենք, 279 վերելակ: Հաշվառված է 5 գետնանցում, 3 վերգետնյա անցում: Փողոցների թիվը՝ 137, երկարությունը՝ 147.7 կմ: Շենքավիթ վարչական շրջանի կանաչ տարածքները կազմում են 30 հա, իսկ ռոտման ցանցի երկարությունը՝ 31 կմ:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- Վարչական շրջանում նախատեսվում է իրականացնել շուրջ 6250քմ ասֆալտ-բետոնե ծածկի վերանորոգման, 1000քմ եզրաքարերի հիմնանորոգման և վերանորոգման աշխատանքներ:
- Կիրականացվեն 4500քմ հարթ և 4000քմ թեք տանիքների, 1500քմ անձրևատար խողովակների և ջրհորդանների վերանորոգման աշխատանքներ:

- Իրականացվելու է 5 բակային տարածքների բարեկարգման աշխատանքներ, կտեղադրվեն մանկական և սպորտային խաղեր, զրուցատաղավարներ, նստարաններ, 31 բակային տարածքներում կիրականացվեն շուրջ 350 միավոր ընդհանուր օգտագործման գույքի ընթացիկ վերանորոգման աշխատանքներ:
- Շենքերի շքամուտքերում կտեղադրվի 365քմ (95 հատ) դուռ, 425քմ պատուհան և կվերանորոգվի թվով 80 մուտք:
- Կիրականացվի բազմաբնակարան շենքերի թվով 8 վթարային շքապատշգամբների վերանորոգում, 10 վերելակներում կիրականացվեն հիմնանորոգման աշխատանքներ:
- Գեղարվեստական ձևավորման նպատակով կտեղադրվեն 500 լուսատուներ և կիրականացվեն 450զձմ լուսավորության ցանցի ընթացիկ վերանորոգման աշխատանքներ:
- Վարչական շրջանի մի շարք հասցեներում կշարունակվեն կանաչ տարածքների ընդլայնման աշխատանքները, կստեղծվեն 1000քմ սիզամարգեր, ոռոգման ցանցը կընդլայնվի 100 զձմ-ով:

Կրթություն, մշակույթ և սպորտ

Շենգավիթ վարչական շրջանում գործում է 29 դպրոց (4 ավագ, 25 հիմնական), 22 մանկապարտեզ, որից 1-ը՝ քաղաքային ենթակայության, 4 գրադարան, 4 մարզադպրոց, 1 մարզակույր, 2 երաժշտական դպրոց և 3 կրթամշակութային հիմնարկ:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- 2019թ. կրթօջախներում կիրականացվի մարզական գույքի թարմացում և արդիականացում: Կիրականացվեն սանհանգույցների, տանիքի, կոյուղագծերի, ինչպես նաև ջրագծերի նորոգման և ներքին հարդարման աշխատանքներ:
- Տոների և հիշատակի օրերին նվիրված կկազմակերպվեն մշակութային և կրթական, մարզական միջոցառումներ:
- Կիրականացվեն մանկապարտեզների մասնակի վերանորոգման աշխատանքներ:
- Կշարունակվեն աշխատանքները գրադարանների ընթերցասրահները ժամանակակից պահանջներին համապատասխանեցնելու ուղղությամբ (ապահովում համակարգչային տեխնիկայով, համացանցով, տեսակապի միջոցներով, նոր գույքով, գրքային ֆոնդով):

Սոցիալական ապահովություն և առողջապահություն

Վարչական շրջանի տարածքում գործում է 11 առողջապահական կազմակերպություն, այդ թվում՝ Երևանի քաղաքապետարանի ենթակայության 2 բժշկական կենտրոն և 5 պոլիկլինիկա: Պոլիկլինիկաներից 2-ն ունեն մասնաճյուղեր՝ Ն.Չարբախում և Նոր Խարբերդում: Վարչական տարածքում գործում են նաև 2 ատամնաբուժական պոլիկլինիկա, ՀՀ առողջապահության նախարարության հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման ազգային կենտրոն ՊՈԱԿ Երևանի հ.2 մասնաճյուղը: «Առաքելություն Հայաստան» ՀԿ ենթակայությամբ Շենգավիթ վարչական շրջանում գործում է բարեգործական ճաշարան, որից օգտվում են շուրջ 140 շահառուներ: Գործում են նաև «Փրկություն» հաշմանդամ երեխաների և երիտասարդների կենտրոն ՀԿ, «Էմմանուել» հատուկ կարիքներով երեխաների ՀԿ, «Ալեքս» ՀԿ և մի շարք այլ հասարակական կազմակերպություններ: Իրականացվում է համագործակցություն սոցիալական ուղղվածություն ունեցող մի շարք հասարակական կազմակերպությունների հետ:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- Դրամական աջակցություն կտրամադրվի կարիքավոր ընտանիքներին, հաշմանդամություն ունեցող անձանց, Հայրենական Մեծ պատերազմի մասնակից վետերաններին և այլ սոցիալապես անապահով անձանց:
- Կշարունակվեն վարչական շրջանում բնակվող սիրիահայ ընտանիքներին, ազատամարտի մասնակից վետերաններին, արցախյան ազատամարտում զոհվածների ընտանիքներին, ինչպես նաև տարեցներին աջակցության ծրագրերը:
- «Առաքելություն Հայաստան» ՀԿ-ի հետ համագործակցության շրջանակներում մի շարք սոցիալապես անապահով ընտանիքներ, միայնակ տարեցներ հնարավորություն կստանան օգտվելու բարեգործական ճաշարանից:
- «Հայաստանի հաշմանդամների «Փյունիկ միություն» ՀԿ-ի հետ համագործակցության արդյունքում կշարունակվի հաշմանդամ երիտասարդների զբաղվածության, վերջիններիս մասնագիտական ուսուցման ապահովումը:
- Կկազմակերպվի սոցիալապես անապահով ընտանիքների դպրոցահասակ երեխաների ամառային հանգիստը ճամբարներում, երեխաներին կտրամադրեն դպրոցական պայուսակներ և գրենական պիտույքներ:
- Վարչական շրջանում գործող պոլիկլինիկաների հետ համագործակցությամբ սոցիալապես անապահով (կարիքավոր) ընտանիքների համար կիրականացվի անվճար բժշկական խորհրդատվություն, բուժզննում և դժվարամատչելի հետազոտություններ, կտրամադրվեն միջնորդագրեր՝ պետպատվերի շրջանակներում բուժօգնություն ստանալու նպատակով:
- Ամանորի և Սուրբ Ծննդյան տոների կապակցությամբ կտրամադրվեն նվեր-փաթեթներ սոցիալապես անապահով ընտանիքներին, Հայրենական Մեծ պատերազմի մարտական գործողություններին մասնակից վետերաններին, արցախյան պատերազմի մասնակից ազատամարտիկներին և զոհված ազատամարտիկների ընտանիքներին:

ՔԱՆԱՔԵՌ-ՁԵՅԹՈՒՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ

Քանաքեռ-Զեյթուն վարչական շրջանը սահմանակից է Ավան, Արաբկիր, Կենտրոն և Նոր Նորք վարչական շրջաններին: Վարչական շրջանի տարածքը կազմում է 773 հա, իսկ բնակչությունը 73,9 հազ. մարդ:

Հիմնախնդիրներ

1. Փողոցների ասֆալտ-բետոնե ծածկի ընթացիկ վերանորոգման անհրաժեշտություն
2. Արտաքին լուսավորության ցանցի ընդլայնման անհրաժեշտություն
3. Բազմաբնակարան շենքերի հարթ և թեք տանիքների հիմնանորոգման անհրաժեշտություն
4. Վերելակների հիմնանորոգման և նորով փոխարինման անհրաժեշտություն
5. Ջրատար և կոյուղատար խողովակաշարերի փոխարինման և հիմնանորոգման անհրաժեշտություն
6. Միջշենքային և շենքերի հարակից տարածքներում բետոնե աստիճանների նորոգման, հենապատերի և ցանկապատերի կառուցման և վերանորոգման, փողոցների, մայրթերի եզրաքարերի տեղադրման անհրաժեշտություն
7. Ոռոգման համակարգի հիմնանորոգման, ընդլայնման, ցնցուղանման համակարգերի ստեղծման անհրաժեշտություն

Բնակարանային կոմունալ տնտեսություն և բարեկարգում

Քանաքեռ-Զեյթուն վարչական շրջանի ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների երկարությունը 68,6կմ է: Շրջանում հաշվառված է բնակելի 361 շենք, անհատական բնակելի 3140 տուն, 236 վերելակ: Առկա են 353 բակային տարածքներ՝ 399 խաղեր և մարզասարքեր, 52 տաղավարներ: Տեղադրված են 382 նստարաններ, 146 աղբամաններ:

Բազմաբնակարանային շենքերի կառավարումն իրականացվում է 23 համատիրությունների և 5 լիազորագրային կառավարման միջոցով:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- Նախատեսվում է փողոցների, մայրթերի և միջբակային տարածքների մասնակի և կապիտալ վերանորոգում, ասֆալտապատում:
- Նախատեսվում է բարեկարգել 4 բակային տարածք, տեղադրել նստարաններ:
- Բնակարանային ֆոնդի պահպանման նպատակով նախատեսվում է բազմաբնակարան շենքերի հարթ և թեք տանիքների, նկուղային հարկերի ջրամատարկարարման և ջրահեռացման խողովակների նորոգում, շքամուտքերի վերանորոգում:
- Նախատեսվում է վերականգնել 2000քմ սիզամարզ և ստեղծել 400քմ ծաղկային տարածք, ստեղծել և լրացնել վարդանոցներ՝ 200քմ:
- Նախատեսվում է վերանորոգել թվով 5 մանկապարտեզ:

Կրթություն, մշակույթ և սպորտ

Քանաքեռ-Զեյթուն վարչական շրջանում գործում են թվով 15 մանկապարտեզ, որից՝ Քանաքեռ-Զեյթուն վարչական շրջանի ենթակայության 14-ը, 9 հիմնական դպրոց, 3 ավագ դպրոց, 1 մասնագիտացված կրթահամալիր՝ խոսքի ծանր խանգարումներով երեխաների համար, 1 հատուկ ֆիզմաթ դպրոց, ՌԴ ՊՆ 1 միջնակարգ դպրոց, 1 կերպարվեստի դպրոց, 2

արվեստի դպրոց, 1 երաժշտական դպրոց, 1 կենտրոնացված գրադարանային համալիր՝ 2 մանսաճյուղով, 1 մարզադպրոց, 1 մշակութային կենտրոն, 1 շախմատի դպրոց, մինի ֆուտբոլի 7 դաշտ և բազմաֆունկցիոնալ 7 դաշտ, 3 թանգարան, 5 ԲՈՒՀ, 2 քոլեջ, միջնակարգ մասնագիտական 1 ուսումնարան:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- Նախատեսվում են այցելություններ՝ մանկապարտեզներ՝ սննդի որակի և պահպանման ժամկետների, սանիտարահիգիենիկ պայմանների, ինչպես նաև երեխաների անձնական գործերի, իրավական ակտերի ուսումնարության նպատակով:
- Կիրականացվեն կրթական, մշակութային և սպորտային մի շարք միջոցառումներ:
- Մշակութային հաստատությունների աշխատանքների վերահսկում:

Սոցիալական ապահովություն և առողջապահություն

Վարչական շրջանում գործում է երեք բարեգործական ճաշարան (մոտ 450 շահառու), ինչպես նաև Սոցիալական տուն (45 անօթևանների համար ժամանակավոր կացարան): Շրջանի տարածքում գործում են 7 հիվանդանոց և 2 պոլիկլինիկա:

2019 թվականին նախատեսվող աշխատանքներ

- Նախատեսվում է իրականացնել սոցիալական աջակցության ծրագրեր:
- Կշարունակվի վարչական շրջանում գործող բարեգործական ճաշարանների կազմակերպման ծրագիրը: Տոնական օրերի կապակցությամբ շահառուների համար կկազմակերպվեն միջոցառումներ:
- Կկազմակերպվի սոցիալապես անապահով ընտանիքների դպրոցահասակ երեխաների ամառային հանգիստը, երեխաներին կհատկացվեն գրենական պիտույքների փաթեթներ:
- Սոցիալապես անապահով անձանց առողջապահական խնդիրների լուծման նպատակով կտրամադրվեն պետպատվերի միջնորդագրեր և առողջարանների ուղեգրեր: Շրջանում գործող հասարակական կազմակերպությունների հետ համագործակցության միջոցով կշարունակվի մարդասիրական օգնության տրամադրումը, մասնագիտական ուսուցման ծրագրերի իրականացումը: